

BIULETYN

Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS

Nr 87

Zima 2017/2018

SPIS TREŚCI

BIULETYNU TEPIS NR 87

1. Od redakcji	4
----------------------	---

KRONIKA PT TEPIS

2. Konferencja <i>Translating Europe</i>	5
3. Konferencja PT TEPIS i Walne Zgromadzenie.....	5
4. Lista osób odznaczonych Brązowym Krzyżem Zasługi.....	7
5. Lista osób odznaczonych Odznaką za Zasługi dla PT TEPIS	9
6. Obrady w Sekcjach Językowych.....	16
7. Walne zebrania i wybory w Kołach PT TEPIS.....	23
8. Informacja o postępkach prac Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego	25
9. Interpelacje poseł Kamili Gasiuk-Pihowicz; Zapytanie posła Jana Mosińskiego.....	34

DOSKONALENIE ZAWODOWE

10. Szkolenia Kolegium Doskonalenia Zawodowego PT TEPIS	39
11. Szkolenia Sekcji Językowych	39
12. EXPERTUS - Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych <i>Tłumaczenie tekstów prawnych i prawniczych</i>	45
13. EXPERTUS - Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych <i>Podstawy ukraińskiego prawa karnego i cywilnego</i>	46
14. Cykl webinarów dla Członków PT TEPIS.....	46
15. Szkolenie dotyczące rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO).....	47
16. Doskonalenie Zawodowe w Kołach PT TEPIS.....	47

WAŻNE PISMA

17. Do Prezesa Krajowej Rady Notarialnej.....	48
18. Odpowiedź na pismo Wydziału do Walki z Korupcją	49
19. Do Wydziału Neofilologii UAM.....	54
20. Do Komendy Głównej.....	57
21. Stanowisko w sprawie kwalifikowania zawieranych przez tłumaczy umów o dzieło jako umów o świadczenie usług.....	59

CZŁONKOWIE PT TEPIS NA KONFERENCJACH

22. Konferencja ELRC w Brukseli.....	61
--------------------------------------	----

PROBLEMY PRAKTYKI ZAWODOWEJ

23. Kasy fiskalne w 2018 roku.....	63
24. Kazus – tajemnica zawodowa w postępowaniu cywilnym.....	64
25. Odpowiedzi na pytania naszych członków.....	66
26. Sprawozdanie Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości 2017 r.	67

PT TEPIS NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM

27. XXI Kongres FIT World w Brisbane.....	70
28. Konferencja i Walne Zgromadzenie FIT Europe w Barcelonie	70
29. Zaproszenie na XIII Forum Tłumaczenia Sądowego	71

SPOTKANIA

30. Spotkanie w STP	73
31. Projekt „Profesjonalny Tłumacz-Świadomy Klient”	73
32. Spotkanie w Centrum im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego: dr Marta Czyżewska „O zwyczajach bożonarodzeniowych w Niemczech”.....	74
33. Zwiedzanie Muzeum Warszawy	75
34. Propozycja wspólnego wyjścia do teatru	75

TŁUMACZE NESTORZY

35. Helena Ostyk-Narbutt - 70 lat pracy jako tłumacz przysięgły	76
---	----

SPRAWY CZŁONKOWSKIE

36. Gratulujemy tytułu nowym Członkom Ekspertom PT TEPIS	78
37. Gratulujemy tytułu nowym Członkom Zwyczajnym	78
38. Witamy nowych Członków Nadzwyczajnych	78
39. Składka członkowska PT TEPIS	79
40. Liczba członków PT TEPIS	79

Koleżanki i Koledzy, Drodzy Członkowie PT TEPIS!

21 października 2017 r. odbyło się X Walne Zgromadzenie Członków PT TEPIS, podczas którego wybrali Państwo władze PT TEPIS X kadencji, powierzając nowo wybranej Radzie nie tylko zaszczytną, ale przede wszystkim odpowiedzialną funkcję reprezentowania Członków Towarzystwa i kontynuowanie już ponad dwudziestopięcioletnich starań o lepszy status tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych.

Towarzystwo jest silne siłą i zaangażowaniem swoich Członków. Cieszymy się, że coraz częściej Państwo nie tylko zwracają się do Rady Naczelnej o pomoc w indywidualnych sprawach, ale wspierają nas w działaniach, dzielą się z nami opiniami i biorą udział w proponowanych przez nas akcjach zarówno szkoleniowych, jak i integracyjnych.

Od chwili wyborów kontynuujemy starania w rozmowach z Ministerstwem Sprawiedliwości, aby przede wszystkim poprawić status tłumaczy przysięgłych, ale nie zaniedbujemy innych spraw, o których piszemy w tym numerze.

Świat wokół nas się zmienia, informacje o działaniach Rady i Kół przekazujemy mailem, na Facebooku i na stronie, a Biuletyn staje się powoli kroniką wydarzeń i medium, w którym przekazywać będziemy opinie prawne i informacje o problemach członkowskich.

I tak, w tym numerze przypominamy dla porządku kronikarskiego konferencję *Translating Europe* i doroczną Konferencję – XXXI Warsztaty PT TEPIS, połączoną z Walnym Zgromadzeniem. Informujemy o pracach Zespołu do przeglądu i funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, o akcjach doskonalenia zawodowego organizowanych przez Kolegium Doskonalenia Zawodowego oraz o nowych działaniach integracyjnych. Publikujemy sprawozdanie z działania Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości i ciekawy kazus opracowany przez mec. Pawła Gugałę.

Zespół Redakcyjny postanowił wprowadzić nową część Biuletynu – Członkowie Nestorzy. W tym numerze przedstawiamy sylwetkę naszej Koleżanki, p. Heleny Ostyk-Narbutt, która wykonywała zawód tłumacza przysięgłego przez 70 lat (sic!). Mamy nadzieję, że zechcą Państwo współuczestniczyć w tworzeniu tej części Biuletynu.

W imieniu Zespołu Redakcyjnego życzę interesującej lektury!

Zofia Rybińska
prezes

KRONIKA PT TEPIS

KONFERENCJA – XXXI WARSZTATY PT TEPIS

Na zakończenie IX kadencji władz Towarzystwa Rada Naczelna zorganizowała dwie konferencje połączone z Walnym Zgromadzeniem Członków PT TEPIS. Pierwsza konferencja, która odbyła się 20 października 2017 roku w gościnnych progach Lingwistycznej Szkoły Wyższej w Warszawie, była konferencją z cyklu *Translating Europe*, przygotowaną we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Warszawie. Dzięki transmisji *webstreaming* w konferencji mogli wziąć udział wszyscy Członkowie. Była to, jak dotąd, pierwsza w Polsce konferencja z cyklu *Translating Europe* organizowana przez stowarzyszenie tłumaczy. *Webstreaming* miał 1142 wyświetlenia.

Konferencja ta poprzedzała doroczną Konferencję – Warsztaty PT TEPIS, zorganizowaną w dniach 21-22 października 2017 roku, także w Lingwistycznej Szkole Wyższej. Niestety w ostatniej chwili okazało się, że Pan Naczelnik Wydziału Tłumaczy Przysięgłych, Bolesław Cieślik, nie może wziąć w niej udziału, więc Zofia Rybińska wprowadziła uczestników w postulowany przez Członków naszego Towarzystwa temat samorządu tłumaczy przysięgłych. Natomiast Edward Szędzielnor, członek Komisji Odpowiedzialności Zawodowej, na prośbę Pana Prokuratora Jacka Zielińskiego, Przewodniczącego Komisji Odpowiedzialności Zawodowej, przybliżył uczestnikom kilka spraw, którymi zajmowała się Komisja Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości.

W panelu prezesi: Monika Ordon-Krzak (STP), Łukasz Mrzygłód (BST), Joanna Spychała (PSTK), Aleksandra Kalata-Zawłocka (STPJM), Anna Piątkowska (BZT) i prowadząca Zofia Rybińska (PT TEPIS) zastanawiali się nad tym, co stowarzyszenia mogą uczynić, aby zachęcić tłumaczy do zrzeszania się. Rozmawiano także o możliwościach i formach współpracy stowarzyszeń na rzecz całej grupy zawodowej tłumaczy.

Panel nt. współpracy stowarzyszeń
na rzecz tłumaczy

Tego dnia odbyła się także uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych i Odznaki Za Zasługi dla PT TEPIS. Odznaczenia państwowe – Brązowe Krzyże Zasługi – przyznane na wniosek Wojewody Mazowieckiego postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 września 2017 roku, Rej. 466/2017, za osiągnięcia w działalności na rzecz podnoszenia kwalifikacji tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych, w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wręczył Wojewoda Sylwester Dąbrowski. Sylwetki osób odznaczonych przedstawiamy poniżej.

Po uroczystym wręczeniu odznaczeń państwowych prezes Zofia Rybińska wraz z wiceprezes Joanną Miler-Cassino i wiceprezes Dorotą Staniszewską-Kowalak nadały Odznaki Za Zasługi dla PT TEPIS. Listę członków wyróżnionych Odznaką Za Zasługi dla PT TEPIS przedstawiamy poniżej.

Po wspólnym lunchu odbyło się Walne Zgromadzenie, które udzieliło absolutorium odchodzącym władzom IX kadencji i dokonało wyboru władz X kadencji.

Prezesem na drugą kadencję wybrano Zofię Rybińską.

W skład Rady Naczelnej weszli:

Małgorzata Andrzejewska
dr Marta Czyżewska
Ewa Dmyterko
Anna Halczak
Krystyna Kołodziej
dr Ewa Kościółkowska-Okońska
Joanna Miler-Cassino
Janusz Poznański
Anna Setkowicz-Ryszka
dr Edward Szędzielorz

W skład Komisji Rewizyjnej weszli:

Anna Labe
Anna Michalska
dr Mieczysław Żochowski

W skład Sądu Koleżeńskiego weszli:

Paweł Gugąła
Urszula Deja
Witold Wójcik
Grażyna Zajączkowska

Opr. Zofia Rybińska

Lista członków odznaczonych Brązowym Krzyżem Zasługi

za zasługi w działalności na rzecz podnoszenia kwalifikacji tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych:

dr hab. Łucja Biel – doktor habilitowany w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo, Uniwersytet Warszawski (2015), tłumacz przysięgły języka angielskiego. Od wielu lat dzieli się wiedzą z tłumaczami przysięgłymi i specjalistycznymi, wnosi ogromny wkład w ustawiczne kształcenie tłumaczy, uczestniczy jako prelegent w corocznych Warsztatach Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego. Zajmuje się kształceniem tłumaczy w ramach pracy w Instytucie Lingwistyki Stosowanej UW (od 2013), Uniwersytetu Gdańskiego (2004-2013) oraz City University London, Wielka Brytania.

dr Marta Czyżewska – nauczyciel akademicki w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, tłumacz przysięgły języka niemieckiego od 1997, członek PT TEPIS od 2000. Działa czynnie na rzecz Towarzystwa, w tym jako jego sekretarz generalny do 2017, członek ekspert, przewodnicząca sekcji niemieckiej (od 2008). Regularnie współorganizuje warsztaty i repetytoria dla tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych, wygłasza wykłady dla tłumaczy języka niemieckiego. Jest pomysłodawczynią szkoleń specjalistycznych dla doświadczonych i początkujących tłumaczy (cykl EXPERTUS).

dr Anna Jopek-Bosiacka – doktor nauk humanistycznych w zakresie filologii angielskiej, UAM, adiunkt w ILS UW od 2003, tłumacz przysięgły języka angielskiego, radca prawny. Członek ekspert PT TEPIS. Prowadziła wiele szkoleń dla tłumaczy i adeptów w Polsce i za granicą, a w 2016 była współorganizatorem szkolenia dla tłumaczy ustnych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Od 2004 zajmuje się kształceniem ustawicznym kandydatów na tłumaczy, prowadzi zajęcia m.in. w Interdyscyplinarnym Podyplomowym Studium Kształcenia Tłumaczy przy ILS UW. Od wielu lat dzieli się swoją wiedzą i doświadczeniem podczas akcji doskonalenia zawodowego i Warsztatów Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego PT TEPIS.

mgr Anna Labe – absolwentka filologii germańskiej UJ, tłumacz przysięgły języka niemieckiego (1987), członek zwyczajny PT TEPIS od 2003. Członek Zarządu Małopolskiego Koła PT TEPIS w Krakowie (2003), członek Komisji Rewizyjnej PT TEPIS (2014-2017), przewodnicząca sekcji niemieckiej Małopolskiego Koła PT TEPIS w Krakowie od 2003. Współorganizator, organizator oraz prelegent corocznych warsztatów dla tłumaczy w Krakowie.

dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM – doktor habilitowany w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo, UAM, 2014. Aktywny członek ekspert PT TEPIS, założycielka Wielkopolskiego Koła PT TEPIS i jego prezes od 2016. Od ponad 15 lat publikuje artykuły i bierze udział w konferencjach, dzieląc się wiedzą i wynikami badań w zakresie translatoologii

specjalistycznej, w tym prawniczej, z tłumaczami, naukowcami i prawnikami. Na szczególne podkreślenie zasługują powołane i kierowane przez nią przez kilka lat Podyplomowe Studia dla Kandydatów na Tłumaczy Przysięgłych, na których uczy do dnia dzisiejszego.

mgr Monika Mostowy – tłumacz przysięgły języka angielskiego, wykładowca na kursach dla tłumaczy przysięgłych w zakresie tłumaczenia ustnego, współpracuje z Katedrą UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Akademią Pedagogiczną. Wieloletnia wiceprezes Małopolskiego Koła PT TEPIS, organizator i prelegent warsztatów dla tłumaczy prowadzonych przez to Koło.

mgr Krystyna Sacha – doświadczona nauczycielka języka niemieckiego i angielskiego w Liceum Ogólnokształcącym i Kolegium Języka Niemieckiego w Białymstoku, metodyk języka niemieckiego. Od 1995 tłumacz przysięgły języka niemieckiego, członek zwyczajny PT TEPIS (2006), założycielka Podlaskiego Koła PT TEPIS i jego prezes. Inspiruje i organizuje akcje doskonalenia zawodowego dla tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych, studentów filologii. Dzieli się wiedzą i konsoliduje środowisko regionu podlaskiego, tworząc okazje do wymiany doświadczeń między tłumaczami.

mgr Katarzyna Witczyńska – tłumacz przysięgły języka niemieckiego, działa aktywnie w Zarządzie Dolnośląskiego Koła PT TEPIS, współpracując z uczelniami na rzecz upowszechniania wśród tłumaczy wiedzy na temat wykonywania tłumaczeń poświadczonych i specjalistycznych. Inspiratorka i prelegentka wielu akcji doskonalenia zawodowego.

Członkowie PT TEPIS odznaczeni Brązowym Krzyżem Zasługi

Lista członków odznaczonych Odznaką za Zasługi dla PT TEPIS

Katarzyna Biernacka-Licznar – za pełnienie funkcji sekretarza Koła Dolnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło i udział w nich, często jako prelegent,

Mariusz Bazanowski – za pełnienie funkcji skarbnika Koła Dolnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło podczas IX. kadencji i udział w nich, często jako prelegent,

Dominik Mikołajczyk – za pełnienie funkcji członka zarządu Koła Dolnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych podczas IX. kadencji przez to Koło, w tym zainspirowanie cyklu szkoleń „prawo dla nie prawników”,

Ewa Piskorska-Urbańczyk – za reaktywowanie i prowadzenie Sekcji Hiszpańskiej oraz za pełnienie funkcji członka zarządu Koła Dolnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła,

Krystyna Sacha – za założenie Koła Podlaskiego, wieloletnie pełnienie funkcji prezesa Koła, konsolidowanie środowiska tłumaczy na Podlasiu oraz organizowanie szkoleń dla tłumaczy przez Koło,

Anna Sulima – za aktywny udział w pracach Koła Podlaskiego, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło i aktywny w nich udział,

Anna Kraus – za pełnienie funkcji sekretarza Koła Górnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło,

Aleksandra Cichoń-Królikowska – za pełnienie funkcji wiceprezesa Koła Górnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, inspirowanie i organizowanie szkoleń dla tłumaczy i członków Koła,

Katarzyna Zajda – za pełnienie funkcji skarbnika Koła Górnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło,

Barbara Waldek-Szwarc – za pełnienie funkcji członka zarządu Koła Górnośląskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło i aktywny w nich udział

Beata Kędzia-Klebeko – za pełnienie funkcji skarbnika Koła Pomorskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło,

Anna Komorowska – za pełnienie funkcji sekretarza Koła Pomorskiego, aktywny udział w pracach Koła, a także inspirowanie szkoleń dla tłumaczy organizowanych przez Koło,

Monika Dumanovsky – za współzałożenie Sekcji Południowo- i Zachodniosłowiańskiej, za aktywny udział w jej pracach, a także inspirowanie i organizowanie szkoleń - warsztatów i repetytoriów Sekcji,

Anna Halczak – za współzałożenie Sekcji Południowo- i Zachodniosłowiańskiej, za aktywny udział w jej pracach, a także inspirowanie i organizowanie szkoleń – warsztatów i repetytoriów Sekcji, a także Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych – EXPERTUS „Tłumaczenie tekstów prawnych i prawniczych”.

Daria Zozuła – za aktywny udział w pracach na rzecz PT TEPIS, współorganizowanie Sekcji Azjatyckiej, a także inspirowanie i organizowanie Warsztatów i Repetytoriów.

Członkowie odznaczeni Odznaką za Zasługi dla PT TEPIS

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

wspólnie z

Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej

zaprasza na konferencję z cyklu:

"TRANSLATING EUROPE"

organizowaną w ramach projektu Komisji Europejskiej,
sfinansowaną przez Dyрекcyję Generalną ds. Tłumaczeń Pisemnych

w piątek, 20 października 2017 roku

w gościnnych progach

LINGWISTYCZNEJ SZKOŁY WYŻSZEJ W WARSZAWIE

ul. Kasprzaka 2/8, Warszawa

PROGRAM

- 9:30 – 9:45 **Otwarcie**
- 9:45 – 10:15 **Jacek Wasik**, przedstawiciel Dyrekcyj Generalnej ds. Tłumaczeń Pisemnych – Zapewnienie jakości tłumaczeń w DGT
- 10:15 – 10:45 **Karolina Stefaniak**, DGT - Tworzenie prawa w warunkach wielojęzyczności: perspektywa tłumacza
- 10:45 – 11:15 **dr hab. Łucja Biel**, UW - Tłumaczenie prawa Unii Europejskiej: warunkowania, wyzwania, perspektywy
- 11:15 – 11:45 **przerwa na kawę**
- 11:45 – 12:15 **Bolesław Cieślak**, Ministerstwo Sprawiedliwości – Umiejętności i kompetencje tłumaczy przysięgłych z perspektywy organów rządowych
- 12:15 – 12:45 **Tomasz Pannert**, Sędzia Sądu Rejonowego w Białymstoku – Odpowiedzialne tłumaczenie pisemne i ustne – perspektywa sędziego
- 12:45 – 13:15 **Krzysztof Szczerba**, Prokurator Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie – Odpowiedzialne tłumaczenie pisemne i ustne - perspektywa prokuratora
- 13:15 – 14:00 **lunch**
- 14:00 – 14:30 **dr hab. Aleksandra Matulewska, Prof. UAM**- Kompetencje tłumacza specjalistycznego w XXI wieku - Ideal a rzeczywistość
- 14:30 – 15:00 **dr hab. Maria Piotrowska, Prof. UJ** – Teoretyczne modele kompetencji tłumacza w odpowiedzi na potrzeby rynku usług tłumaczeniowych
- 15:00 – 15:30 **Krzysztof Łoboda, UJ** – Kompetencje technologiczne tłumacza a zautomatyzowane przetwarzanie danych językowych
- 15:30 – 15:45 **przerwa na kawę**
- 15:45 – 16:30 **DYSKUSJA PANELOWA**: Doskonalenie kompetencji tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych – czy to tylko obowiązek ustawowy? (panel interdyscyplinarny)
- 16:30 – 17:00 Dyskusja i podsumowanie

Udział w konferencji 20 października 2017 r. jest bezpłatny.
Decyduje kolejność zgłoszeń. Pierwszeństwo mają członkowie PT TEPIS.

**Polskie Towarzystwo Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS**

zaprasza na

**KONFERENCJĘ PT TEPIS – XXXI WARSZTATY PRZEKŁADU
PRAWNICZEGO I SPECJALISTYCZNEGO**

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW PT TEPIS
organizowane w dniach 21-22 października 2017 r.

w gościnnych progach
LINGWISTYCZNEJ SZKOŁY WYŻSZEJ W WARSZAWIE
ul. Kasprzaka 2/8, Warszawa

PROGRAM KONFERENCJI

SOBOTA, 21 października 2017 r., aula LSW

- 9:00 – 9:30 **Rejestracja**
- 9:30 – 14:30 **SESJA PLENARNA**
- 9:30 – 9:45 **Otwarcie**
- 9:45 – 10:15 **Bolesław Cieślik**, Naczelnik Wydziału Tłumaczy Przysięgłych,
Ministerstwo Sprawiedliwości – Zmiany w prawie dotyczące tłumaczy
przysięgłych
- 10:15 – 10:45 **Dorota Krajewska-Kekusz**, Dyrektor Departamentu Rejestracji
Zbiorów Danych, GIODO - Obowiązki tłumacza przysięgłego w
świecie Ustawy o ochronie danych osobowych
- 10:45 – 11:15 **Jacek Zieliński**, Przewodniczący Komisji Odpowiedzialności
Zawodowej w Ministerstwie Sprawiedliwości - Odpowiedzialność
zawodowa tłumacza przysięgłego na przykładzie naruszeń
rozpoznawanych przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej w
okresie 2016–2017 r.
- 11:15 – 11:45 **przerwa na kawę**
- 11:45 – 12:15 **Andrzej Ruciński, Artur Miekina**, Asseco Data System - Praktyczne
zastosowanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego w pracy tłumacza
przysięgłego
- 12:15 – 12:45 **Przedstawiciele Zespołu Redakcyjnego PT TEPIS** - Kodeks TP 2017
- 12:45 – 13:30 **Panel Stowarzyszeń: STP, SPJM, BST, LST, BZT, PSTK** – Quo Vadis
tłumaczu – rozproszenie, integracja, konsolidacja?
- 13:30 – 14:30 **Ceremonia nadania odznaczeń i toast hieronimkowy**
- 14:45 – 15:30 **lunch**
- 15:30 – 19:00 **WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW PT TEPIS**

PROGRAM WARSZTATÓW

NIEDZIELA, 22 października 2017 r., godz. 9:30-14:00, sale LSW

przerwa kawowa w godz. 11:00 – 11:30

SEKCJA ANGIELSKA – mgr Ewa Dmyterko

- 9:30 – 10:00 **prof. Iwona Witczak-Plisiecka, UŁ** - Legal language and metaphoricity in translation
- 10:00 – 10:30 **dr Anna Kizińska, ILS UW** - Nieprzystające terminy polskiego i brytyjskiego prawa spadkowego oraz próba oceny trafności angielskich ekwiwalentów w tłumaczeniach
- 10:30 – 11:00 **mgr Dorota Staniszevska-Kowalak** - The High Contracting Parties. Wstęp do terminologii i frazeologii traktatów Unii Europejskiej
- 11:00 – 11:30 **przerwa na kawę**
- 11:30 – 12:00 **mgr Wojciech Wołoszyk** - Specyfika i terminologia budowlanego procesu inwestycyjnego realizowanego w trybie zamówienia publicznego z uwzględnieniem różnic pomiędzy prawem polskim a unijnym
- 12:00 – 12:30 **Dr Steve Terret** - Polish-English translation difficulties: some personal reflections on Constitutional Tribunal judgments
- 12:30 – 13:00 **prof. Jarosław Krajka, UMCS** - Korpusy językowe w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych
- 13:00 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA AZJATYCKA – mgr Daria Zozuła

- 9:30 – 10:15 **prof. Kyong-geun Oh** - Analiza błędów w polskim tłumaczeniu powieści *Wegetarianki* Han Kang
- 10:15 – 11:00 **dr Yuki Horie, mgr Paula Trzaskawka, UAM** - Japoński symbolizm dźwiękowy – ścisła analiza fonemów i ich znaczenia
- 11:00 – 11:30 **przerwa na kawę**
- 11:30 – 12:00 **mgr Bogdan Nowicki** – Homonimy i homofony w języku wietnamskim
- 12:00 – 12:30 **mgr Emilia Wojtasik-Dziekan** – O modalności w koreańskim języku prawnym i prawniczym
- 13:00 – 13:30 **mgr Daria Zozuła** – Sposoby wyrażania nakazu, zakazu i dozwoleń w polskim i indonezyjskim języku prawnym na przykładzie przepisów z zakresu zobowiązań umownych pytania, dyskusja
- 13:30 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA FRANCUSKA – mgr Małgorzata Kałuza

- 9:30 – 10:15 **mgr Barbara Bosek** - Pomoc międzynarodowa przy nowoczesnych formach przestępczości z wykorzystaniem Internetu
- 10:15 – 11:15 **mgr Małgorzata Kryścińska-Janisz** - Operacje bankowe w bankowości zagranicznej (operacje dewizowe, umowy na prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, udzielanie gwarancji bankowych, przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, operacje czekowe i wekslowe, nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych, wykonywanie czynności obrotu dewizowego, itp.)
- 11:15 – 11:45 **przerwa na kawę**
- 11:45 – 12:30 **mgr Małgorzata Kałuza** - Konstrukcja prawna wspólnoty mieszkaniowej i spółdzielni mieszkaniowej. Przykłady trudności translatorycznych w przekładzie na język francuski
- 12:30 – 13:30 pytania, dyskusja

SEKCJA HISZPAŃSKA – mgr Ewa Urbańczyk-Piskorska

- 9:30 – 10:15 **dr Agnieszka Biernacka** – Estrategias y técnicas en la interpretación ante los tribunales/ Strategie i techniki w tłumaczeniu sądowym
- 10:15 – 11:00 **mgr Małgorzata Lewandowska, dr Katarzyna Popek-Bernat** – Wybrane problemy z zakresu tłumaczenia hiszpańskiej konstytucji na język polski
- 11:00 – 11:30 przerwa na kawę
- 11:30 – 12:30 **mgr Krystyna Mazur, dr Aleksandra Jackiewicz, dr Katarzyna Popek-Bernat** – Specyfika polskich i hiszpańskich umów małżeńskich w formie aktów notarialnych
- 12:30 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA NIEMIECKA – dr Marta Czyżewska

- 9:30 – 10:15 **dr Konrad Łyjak** – Latynizmy i greczyzmy w niemieckim i polskim języku medycyny. Podobieństwa i różnice
- 10:15 – 11:00 **dr Marcin Michoń** – Postępowanie upadłościowe i likwidacyjne spółek oraz spółdzielni – specyfika terminologii, poszukiwanie ekwiwalencji
- 11:00 – 11:30 przerwa na kawę
- 11:30 – 12:00 **dr Róża Zielnik-Kolodzińska** – Tłumaczenie kodeksu postępowania administracyjnego na język niemiecki - kwestie terminologiczne
- 12:00 – 12:30 **dr Karolina Kęsicka** – Niemiecka terminologia z zakresu świadczeń emerytalno-rentowych – problematyka przekładu
- 12:30 – 13:30 **mec. Paweł Gugala** – Sprawy rozwodowe w Polsce i w Niemczech - próba porównania
- 13:30 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA POŁUDNIOWO I ZACHODNIOŚLAWIAŃSKA – mgr Monika Dumanovsky

- 9:30 – 10:00 **mgr Anna Halczak** - Mini przewodnik po prawie karnym dla slawistów
- 10:00 – 10:30 **mgr Alexandra Sedunková** - Pouczenia w postępowaniu karnym w kontekście czesko-polskim
- 10:30 – 11:00 **dr Katarzyna Liber** - Zaburzenia i choroby psychiczne w polskim i serbskim prawie karnym i cywilnym
- 11:00 – 11:30 przerwa na kawę
- 11:30 – 12:00 **mgr Aneta Sapeta** - Porównanie polskiej i macedońskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych
- 12:00 – 12:30 **dr Małgorzata Kalita** - Wykorzystanie w tłumaczeniu oprogramowania do transkrypcji mowy (ze szczególnym uwzględnieniem języków sławiańskich)
- 12:30 – 13:00 **mgr Łukasz Mrzygłód** - Tłumacz na rynku – lokalnie czy globalnie?
- 13:00 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA ROSYJSKA – dr Edward Szędzielorz

- 9:30 – 11:00 **mgr Barbara Guszczin** – Wstęp do tłumaczeń medycznych – przegląd zasobów internetowych i słowników medycznych, przykładowe tłumaczenia dokumentów medycznych pytania, dyskusja
- 11:00 – 11:30 przerwa na kawę
- 11:30 – 13:00 **mgr Anastazja Brzezińska** – Wstęp do tłumaczeń technicznych i innych specjalistycznych – normy techniczne i produktowe w pracy tłumacza (na przykładzie instrukcji, specyfikacji, opisów)
- 13:00 – 14:00 pytania, dyskusja

SEKCJA WŁOSKA – dr Łukasz Jan Berezowski

- 9:30 – 10:15 dr Łukasz Jan Berezowski – Tłumaczenie dokumentów z zakresu prawa rodzinnego w świetle reformy włoskiego prawa rodzinnego (ustawa o związkach partnerskich oraz nowelizacja przepisów rozwodowych)
- 10:15 – 11:00 dr Anna Porczyk – Tłumaczenia przysięgłe wyboru dokumentów włoskich
- 11:00 – 11:30 przerwa na kawę
- 11:30 – 12:30 mec. Adam Piesiewicz – Tłumaczenie dokumentów z zakresu prawa cywilnego
- 12:30 – 13:30 dr Joanna Ciesielka- Tłumaczenie włoskiej dokumentacji szpitalnej
- 13:30 – 14:00 pytania, dyskusja
- 14:00 – 14:30 PRZEDSTAWIENIE WŁADZ PT TEPIS X KADENCJI
ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

SEKCJA AZJATYCKA

Po raz kolejny w ramach konferencji odbyła się sesja azjatycka. Dwa pierwsze referaty dotyczyły tłumaczenia ustnego: symbolizmu dźwiękowego w języku japońskim oraz strategii tłumaczeniowych dostępnych w przypadku, w którym język – tak jak język wietnamski – przepełniony jest homonimami i homofonami. Kolejny referat dotyczył tłumaczenia literackiego, a dokładniej błędów translatologicznych związanych z obcością kulturową, które mogą pojawić się w przekładzie z języka azjatyckiego na polski. Interesującymi referatami dla tłumaczy zajmujących się szczególnie tłumaczeniem prawniczym były dwa ostatnie wystąpienia, w których przedstawiono jedną z głównych cech tekstów ustawodawczych – modalność deontyczną – w języku indonezyjskim i koreańskim. Po każdym z referatów prowadzona była ożywiona dyskusja, w której uczestnicy komentowali przedstawione zagadnienia, zastanawiali się nad strategiami tłumaczeniowymi odpowiednimi dla wybranych problemów lub przytaczali anegdotki związane z przekładem.

Opr. Daria Zozula

SEKCJA ANGIELSKA

Sekcja angielska miała przyjemność wysłuchać sześciu prelegentów. Pierwszą część, do przerwy, zdominowały panie. **Prof. Iwona Witczak-Plisiecka** z Uniwersytetu Łódzkiego zaprezentowała bardzo ciekawy wykład pt. *Legal language and metaphoricality in translation*, który prowadziła w języku angielskim. Choć wykład mógł zdawać się dla niektórych zbyt naukowy to, parafrazując znane powiedzenie, należy stwierdzić, że nie samą praktyką tłumacz żyje. Druga prelegentka **dr Anna Kizińska**, adiunkt na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW, przybliżyła nam zagadnienie terminologii prawa spadkowego w swoim wystąpieniu *Nieprzystające terminy polskiego i brytyjskiego prawa spadkowego oraz próba oceny trafności angielskich ekwiwalentów w tłumaczeniach*, przedstawiając przykłady nieprzystających terminów polskiego i brytyjskiego prawa spadkowego oraz próbę oceny trafności angielskich ekwiwalentów proponowanych

w opublikowanych przekładach polskiego Kodeksu cywilnego (k.c.) na język angielski. Ponieważ temat wzbudził duże zainteresowanie, prelegentka obiecała przeprowadzić dłuższe szkolenie, które odbędzie się w marcu br. Trzecią prelegentką była **mgr Dorota Staniszevska-Kowalak**, tłumacz przysięgły języka angielskiego, redaktor, nauczyciel akademicki, była wiceprezes PT TEPIS. Wystąpienie pt. *The High Contracting Parties*. Wstęp do terminologii i frazeologii traktatów Unii Europejskiej było próbą zwrócenia uwagi tłumaczy na trudności i pułapki kryjące się w tekstach pozornie nietrudnych do przetłumaczenia. W związku z obszernością zagadnienia temat ten nie miał niestety szans wybrzmieć w ograniczonych ramach czasowych warsztatów. Po przerwie zaprezentowali się panowie. Prawnik-lingwista **Wojciech Wołoszyk** w swoim wystąpieniu *Specyfika i terminologia budowlanego procesu inwestycyjnego realizowanego w trybie zamówienia publicznego z uwzględnieniem różnic pomiędzy prawem polskim a unijnym* zwrócił uwagę, między innymi, na bardzo ważną kwestię korzystania przez tłumacza z wiarygodnych źródeł terminologicznych przy tłumaczeniu dokumentacji przetargowej na język angielski, wskazując jednocześnie te źródła. Kolejnym prelegentem był **dr Steve Terret**, który jest przewodniczącym Fundacji Institute of Legal Skills oraz dyrektorem i starszym wykładowcą w British Law Centre, Wydział Prawa UW. Jego prelekcja pt. *Polish-English translation difficulties: some personal reflections on Constitutional Tribunal judgments*, dotyczyła trudności w tłumaczeniu, ale od strony odbiorcy, co w zasadzie sprowadza się do właściwego doboru terminologii, która będzie w miarę możliwości jednoznaczna, a przynajmniej nie wprowadzająca odbiorcy w błąd. W lutym i marcu br. Dr Steve Terret poprowadzi pod tym kątem warsztaty z zakresu umów handlowych. Ostatnim prelegentem w tym dniu był **prof. Jarosław Krajka, UMCS**, który przybliżył nam temat *Korpusów językowych w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych*. Celem prezentacji było pokazanie możliwości procedur językoznawstwa korpusowego w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych. Po przywołaniu badań wskazujących na zalety i wady uczenia się w oparciu o dane korpusowe oraz pokazaniu narzędzi korpusowych dla tłumaczy w obrębie języka angielskiego i polskiego, prelegent zaprezentował proces tworzenia i wyszukiwania minikorpusu z wykorzystaniem ogólnodostępnych narzędzi. Podsumowując, tematy były tak obszerne, że prelekcje mogły jedynie naszkicować pewne problemy, ale i w takim zakresie dla adeptów zawodu mogły stanowić dobre źródło wiedzy, a dla wytrawnych tłumaczy przypomnienie.

Opr. Ewa Dmyterko

SEKCJA FRANCUSKA

Warsztaty przekładu prawniczego i specjalistycznego w sekcji francuskiej odbyły się w kameralnym gronie doświadczonych tłumaczek, które uczestniczą w szkoleniach, ale same również szkolą koleżanki i kolegów po fachu. Jako prelegentka wystąpiła pani **Barbara Bosek**, nasz członek ekspert, z tematem dotyczącym współczesnych form cyberprzestępczości. Pomysły przestępców w wyłudzeniu środków pieniężnych z rachunków spółek i osób fizycznych są nieograniczone, natomiast polscy tłumacze są wzywani głównie do tłumaczenia dokumentacji sporządzonej przez organa ścigania w kraju poszkodowanego oraz w Polsce. Często bowiem ślady prowadzą do banków w Polsce, do których wpływają nielegalnie pozyskane środki pieniężne.

Pani **Małgorzata Kryścińska-Janisz** wykorzystała własne doświadczenie zawodowe w obsłudze transakcji międzynarodowych w jednym z banków zagranicznych. Starła się nam przekazać zasadnicze informacje oraz glosariusz z terminami bankowymi, których próżno szukać w książkowych wydaniach słowników dostępnych na rynku.

Zamknęliśmy nasze spotkanie omówieniem organizacji wspólnoty mieszkaniowej i spółdzielni mieszkaniowej w Polsce ze wskazaniem różnic organizacyjnych w krajach frankofońskich UE. **Małgorzata Kałuża** przedstawiła schematy ilustrujące temat z nadzieją, że informacje dotyczące organizacji będą pomocne w tłumaczeniu dokumentów dotyczących nieruchomości oraz podczas aktów notarialnych, gdy francuski klient próbuje, na przykład, zrozumieć instytucję ekspektatywy odrębnej własności lokalu w spółdzielni mieszkaniowej.

Tytułem podsumowania, chcielibyśmy podziękować obecnym za udział, ale jednocześnie zastanowić się nad rozwiązaniami zachęcającymi większą liczbę tłumaczy języka francuskiego do doskonalenia zawodowego. Ideą naszego stowarzyszenia jest m.in. dzielenie się wiedzą doświadczonych tłumaczy z tłumaczami z krótszym stażem w branży. Zachęcamy wszystkich członków Towarzystwa TEPIS i czytelników niniejszego sprawozdania do podzielenia się z nami sposobami na dzielenie się wiedzą. Interesuje nas również, jakimi tematami i jaką formą szkoleń byłibyście najbardziej zainteresowani.

Opr. Małgorzata Kałuża

SEKCJA HISZPAŃSKA

Sekcja hiszpańska dyskutowała nad trzema tematami: **dr Agnieszka Biernacka** omówiła temat strategii i technik w tłumaczeniu sądowym, przypominając najpierw zasady etyczne pracy tłumacza sądowego, o których mowa w *Kodeksie tłumacza przysięgłego*, a także w *Ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego*. Zaprezentowała różne klasyfikacje strategii i technik w tłumaczeniu ustnym, a następnie wskazała na konkretnych przykładach, jakie strategie i techniki stosują tłumacze podczas rozprawy sądowej, a jakich nie stosują.

Kolejne prelegentki **mgr Małgorzata Lewandowska**, **dr Katarzyna Poppek-Bernat** skoncentrowały się na wybranych problemach z zakresu tłumaczenia hiszpańskiej konstytucji na język polski. Przedstawiły wyniki dogłębnej analizy tłumaczenia hiszpańskiej konstytucji na język polski w zakresie uniwersalnej terminologii prawnej i prawniczej, terminologii prawnej i prawniczej typowej dla hiszpańskiego systemu prawa, terminologii polityczno-geograficznej i związanej z podziałem administracyjnym. Przedstawiły i rozwiązania translatorskie zastosowane przez tłumacza (tłumaczenie dosłowne, techniki tłumaczeniowe).

Prelegentki **mgr Krystyna Mazur**, **dr Aleksandra Jackiewicz**, **dr Katarzyna Poppek-Bernat** przybliżyły nam temat specyfiki polskich i hiszpańskich umów małżeńskich w formie aktów notarialnych. Przedstawiły one rodzaje umów majątkowych małżeńskich i przedmałżeńskich występujące w Polsce i w Hiszpanii, jak również zaprezentowały podobieństwa i różnice pomiędzy polskimi i hiszpańskimi aktami notarialnymi. Następnie omówiły problematykę przekładu tego rodzaju dokumentów na wybranych przykładach wyników badania przeprowadzonego na potrzeby pracy magisterskiej, obejmującego analizę tłumaczeń jednego dokumentu wykonanych z języka hiszpańskiego na język polski przez troje młodych tłumaczy z różnym doświadczeniem i wykształceniem.

Prezentację wzbogacono o część warsztatową – analizę tekstów paralelnych. Wszystkie wystąpienia zostały bardzo dobrze przyjęte i wywołały ożywione dyskusje dotyczące praktycznych aspektów tłumaczenia oraz wymianę doświadczeń. Obrady sekcji były bardzo owocne.

Opr. Ewa Piskorska-Urbańczyk

SEKCJA NIEMIECKA

W sekcji niemieckiej wygłoszono 5 referatów. **Dr Karolina Kęsicka** omawiała problemy tłumaczeniowe związane z niemiecką terminologią z zakresu świadczeń emerytalno-rentowych. Prelegentka podkreśliła, że silne umiędzynarodowienie się rynku pracy i ruchy migracyjne związane choćby z korzystaniem ze swobód obywatelskich w obszarze UE sprawiają, iż w życiu codziennym konfrontowani jesteśmy z różnicami kulturowymi nie tylko na gruncie obyczajowości, lecz także z różnicami wynikającymi z odmienności regulacji systemowych. Jednym z takich obszarów jest system emerytalno-rentowy, który określa zasady przyznawania i pobierania świadczeń w związku z przejściem na emeryturę czy rentę. W swoim wystąpieniu dr Kęsicka przedstawiła główne rodzaje świadczeń w niemieckim systemie emerytalno-rentowym (m.in. *Regelaltersrente, Erwerbsminderungsrente, Altersrente wegen Arbeitslosigkeit, Mütterrente*) pod kątem stosowanej w tym kontekście terminologii fachowej i związanej z nią problematyką przekładu na język polski. Wybrane do analizy pojęcia i terminy fachowe (obecne m.in. w decyzjach o przyznaniu/nieprzyznaniu świadczenia, informacji emerytalno-rentowej lub innej dokumentacji) prelegentka konfrontowała w drodze mikroanalizy z pojęciami i terminami z polskiego systemu, by móc tą drogą określić stopień ekwiwalencji przekładowej między nimi. Jako narzędzie pomocnicze w analizie posłużył prelegentce słowniczek terminologiczny zawarty na stronie internetowej *Deutsche Rentenversicherung*, sformułowany zgodnie z zasadami prostego języka, którego celem jest proste definiowanie pojęć, ułatwiający ich rozumienie.

Dr Róża Zielnik-Kołodzińska omówiła podstawowe pojęcia z zakresu polskiego postępowania administracyjnego oraz propozycje ich tłumaczeń na język niemiecki wraz z uzasadnieniem. W oparciu o tłumaczenie polskiego kodeksu postępowania administracyjnego przedstawiła problemy terminologiczne, które pojawiają się przy tłumaczeniu ustawy oraz wybrane strategie tłumaczeniowe. Ponadto podała przykłady często popełnianych błędów tłumaczeniowych w omawianym zakresie oraz niemieckie źródła, z których należy czerpać właściwą terminologię.

O podobieństwach i różnicach w zakresie latynizmów i greycyzmów w niemieckim i polskim języku medycyny mówił **dr Konrad Łyjak**. Jego referat był poświęcony następującym zagadnieniom: a. wpływ łaciny i greki na rozwój języka medycyny w Niemczech i w Polsce; b. kontekst historyczno-lingwistyczny; c. tendencje w języku polskim i niemieckim; d. konsekwencje dla tłumacza (np. czy i ewentualnie kiedy należy sięgać po wyrazy obcego pochodzenia, a kiedy skłaniać się ku pojęciom o rdzennie polskim źródłosłowie. Dr Łyjak omówił około 70 terminów z zakresu anatomii, diagnostyki i terapii, zwracając uwagę na dwuznaczność, ewentualnie wieloznaczność, poszczególnych internacjonalizmów, jednoznaczność poszczególnych internacjonalizmów w zależności od kontekstu lub dziedziny medycyny. Wskazywał także na archaizmy pochodzenia greckiego i łacińskiego w polskim języku medycyny, problematykę fałszywych przyjaciół tłumacza, a także na klasyfikację ICD jako źródło pomocnicze.

Dr Marcin Michoń zajął się tematyką postępowania upadłościowego i likwidacyjnego spółek oraz spółdzielni pod kątem specyfiki terminologii i poszukiwania ekwiwalencji. Prelegent podkreślił, że problemy likwidacji i upadłości spółek są nieodzownym, choć budzącym raczej złe skojarzenia, elementem działalności gospodarczej i spółdzielczej. Podmioty inwestujące w Polsce, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności, są w przypadku niewypłacalności własnej lub kontrahenta, konfrontowane z procesami z zakresu polskiego kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu spółek handlowych oraz prawa spółdzielczego. Jeżeli dodamy do tego kwestię nieruchomości nabywanych przez zagraniczne osoby fizyczne i prawne okazuje się, że w obliczu czynności cywilnoprawnych,

zagadnienia z zakresu postępowania upadłościowego i likwidacyjnego są zagadnieniem ważnym, a tłumacz winien na tym polu wykazać się kompetencją pozwalającą wcielić się w rolę przewodnika na tym budzącym niepokój klientów obszarze. Wystąpienie dra Michonia przybliżyło terminy związane z postępowaniem upadłościowym i likwidacyjnym, wykazało podobieństwa i różnice w stanie prawnym i nazewnictwie procesów i uczestników postępowania, a także wskazało, jak należy analizować teksty z tego zakresu i w jaki sposób znajdować rozwiązania problemów translacyjnych. Ostatnim z mówców był **mec. Paweł Gugała**, który zajął się sprawami rozwodowymi w Polsce i w Niemczech. Jest to ciekawy i obszerny temat niosący za sobą wiele pytań wynikających z różnic prawnych, przede wszystkim związanych z faktem, że w Polsce rozwód przeprowadza się w postępowaniu procesowym, zaś w Niemczech w postępowaniu nieprocesowym. Ten fakt rodzi wiele problemów ze znalezieniem prawidłowych ekwiwalentów. Mec. Gugała podjął próbę porównania tych zawiłych kwestii wraz z propozycjami ekwiwalentów tłumaczeniowych. Zaproponował tłumaczenie polskiego wyroku rozwodowego na język niemiecki wraz z objaśnieniem znaczenia poszczególnych postanowień sentencji, co spotkało się dużym zainteresowaniem słuchaczy.

Warsztaty w grupie niemieckiej po raz kolejny cieszyły się dużym zainteresowaniem. Uczestniczyło w nich prawie 40 osób. Uczestnicy otrzymali prezentacje, w niektórych przypadkach także małe glosariusze tematyczne. Część wykładowców wyraziła już zainteresowanie poprowadzeniem w przyszłości w sekcji niemieckiej szkoleń kompaktowych (np. EXPERTUS po 6 lub 8 godzin dydaktycznych) a taki bezpośredni kontakt na warsztatach z prowadzącym, jego wiedzą i metodami dydaktycznymi ułatwi uczestnikom podjęcie decyzji dotyczącej zapisania się na kolejne warsztaty.

Opr. Marta Czyżewska

SEKCJA POŁUDNIOWO- I ZACHODNIOŚLAWIAŃSKA

W ramach konferencji PT TEPIS organizowanej w dniach 21-22 października odbyły się warsztaty sekcji południowo- i zachodniosłowiańskiej. W tym roku prelegenci poświęcili uwagę wybranym zagadnieniom prawniczym oraz praktycznym z punktu widzenia tłumacza. **Anna Halczak** w swoim wystąpieniu *Miniprzewodnik po prawie karnym dla sławistów* zapoznała uczestników z podstawowymi pojęciami z dziedziny prawa karnego, zwracając uwagę na najczęstsze błędy popełniane przez tłumaczy, którzy nie mają wykształcenia prawniczego. Wystąpienie **Alexandry Sendukowej** *Pouczenia w postępowaniu karnym w kontekście czesko-polskim*, pozwoliło natomiast na materiale języka polskiego i czeskiego bliżej przyjrzeć się konkretnym problemom, z jakimi spotykają się tłumacze w tego rodzaju tekstach. Kolejny istotny temat *Zaburzenia i choroby psychiczne w polskim i serbskim prawie karnym i cywilnym* zaprezentowany przez **dr Katarzynę Liber**, stał się okazją do zapoznania słuchaczy z podstawowymi terminami z zakresu opiniodawstwa psychologicznego i psychiatrycznego. **Aneta Sapeta** swoją prezentację poświęciła natomiast tematowi *Porównanie polskiej i macedońskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych*, uczulając na fakt, że obie ustawy zawierają w sobie różne elementy ochrony. Obok tematów prawniczych pojawiły się też prelekcje dotyczące możliwości wspomagania pracy tłumacza, a także lepszego zaistnienia na rynku pracy. **Dr Małgorzata Kalita** podczas prezentacji *Wykorzystywanie w tłumaczeniu oprogramowania do transkrypcji mowy (ze szczególnym uwzględnieniem języków słowiańskich)* pokazała jak w praktyce działają poszczególne oprogramowania na materiale języków słowiańskich. Wiele praktycznych wskazówek pojawiło się też przy okazji tematu *Tłumacz na rynku – lokalnie czy globalnie?* Łukasz Mrzygłód, korzystając z własnego doświadczenia, przekazał tłumaczom tzw. małych języków podstawowe informacje na temat pozycjonowania, reklamy internetowej i budowania marki, a także wskazał pułapki, jakie na nich czyhają. Praca sekcji przebiegała w miłej i twórczej atmosferze. Dyskusje po każdym wystąpieniu potwierdziły, że wybrane tematy odpowiedziały na potrzeby tłumaczy.

Opr. Monika Dumanowsky

SEKCJA ROSYJSKA

W odpowiedzi na sugestie członków Sekcji Rosyjskiej, którzy zaproponowali zajęcia praktyczne na temat tłumaczenia tekstów specjalistycznych ze wskazaniem odpowiednich zasobów, obrady skoncentrowane zostały na tłumaczeniu tekstów technicznych oraz tekstów medycznych.

Mgr Anastazja Brzezińska poprowadziła warsztaty zatytułowane *Normy w pracy tłumacza*. Po przedstawieniu podstawowych informacji o normach produktowych (GOST, IEC, PN-EN i innych) i znaczeniu znajomości tychże w pracy tłumacza specjalizującego się w tłumaczeniu np. instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, instrukcji dla użytkownika środków ochrony indywidualnej, protokołów badań, opisów, etykiet i kart technicznych chemii gospodarczej, wyrobów kosmetycznych i innych, zapoznała uczestników warsztatów z konkretnymi przykładami zastosowania prawidłowej terminologii. Swoje rekomendacje wzbogaciła przykładami pracy z internetowymi wyszukiwarkami norm, ułatwiającymi i przyspieszającymi pracę nad tłumaczeniem specjalistycznego tekstu.

Mgr Barbara Guszczin swoje zajęcia zatytułowała *Wstęp do tłumaczeń medycznych*, informując zebranych, że ma na celu przybliżenie, szczególnie młodym lub początkującym tłumaczom, warsztatu tłumacza medycznego. Wystąpienie było bogato ilustrowane przykładami tłumaczenia

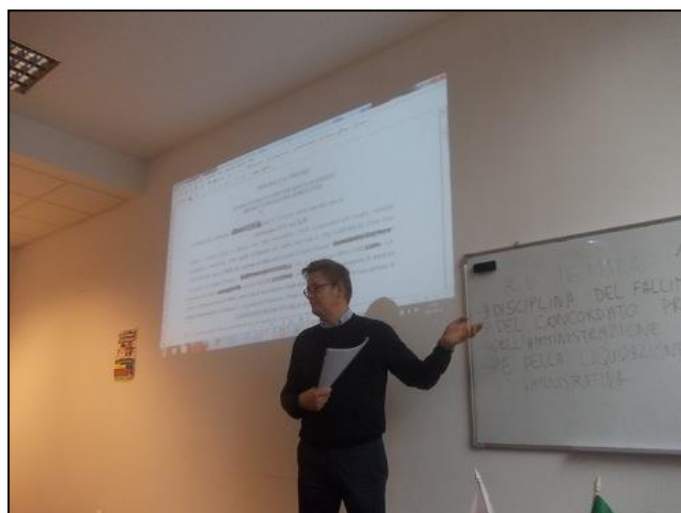
epikryzy, karty wypisowej ze szpitala oraz wynikami analizy laboratoryjnej. Do omawianych tematów referentka przygotowała materiał poglądowy w postaci glosariuszy zawierających najbardziej potrzebne propozycje terminologiczne, szeroko wykorzystany w dyskusji. Ponadto omówiła pokrótce zasoby Internetu oraz dostępne na rynku księgarskim słowniki medyczne polsko-rosyjskie i rosyjsko-polskie, przydatne przy tłumaczeniu tekstów medycznych.

Oba wystąpienia, mimo iż tematycznie chwilami wąskospecjalistyczne, spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników warsztatów. Wyrażono opinię, że stało się tak dzięki umiejętnemu połączeniu wiedzy teoretycznej z ciekawymi przykładami zastosowania jej w praktyce tłumaczeniowej.

Opr. Edward Szędzielorz

SEKCJA WŁOSKA

W drugim dniu corocznej Konferencji PT TEPIS – Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego 22 października 2017 r. odbyły się obrady sekcji włoskiej, zainaugurowane przez jej przewodniczącego, **dr. Łukasza Jana Berezowskiego**, który złożył sprawozdanie z prac sekcji za rok 2016 oraz wygłosił referat dotyczący zmian we włoskim prawie rodzinnym (ustawa o związkach partnerskich, uproszczenie przepisów rozwodowych). Drugim prelegentem sekcji był **radca prawny Adam Piesiewicz**, który zaznajomił uczestników z tematyką postępowania upadłościowego we Włoszech. Kolejną prowadzącą zajęcia w sekcji włoskiej była **dr Joanna Ciesielka**, która poświęciła swoje wystąpienie tłumaczeniu włoskiej dokumentacji szpitalnej. Jako ostatni wystąpił **advokat Paolo Zaccone**, który tematem swojego warsztatu obdarzył tłumaczenia pism procesowych w postępowaniu cywilnym przed sądami włoskimi.

Opr. Łukasz Jan Berezowski

WALNE ZEBRANIA KÓŁ TERENOWYCH PT TEPIS I WYBORY ZARZĄDÓW KÓŁ na kadencję 2017-2020

Małopolskie Koło TEPIS przeprowadziło Walne Zebranie w Krakowie **18 listopada 2017** roku, podczas którego wybrano Prezesa i Zarząd Koła.

W dniu 18 grudnia 2017 roku Zarząd się ukonstytuował i w bieżącej kadencji będzie działał w następującym składzie:

prezes MKT	– Monika Mostowy
wiceprezes	– Zofia Wiśłocka
wiceprezes	– Witold Wójcik
sekretarz	– Urszula Deja
skarbnik	– Anna Labe
członek Zarządu	– Lidia Jurek
członek Zarządu	– Maria Zeman

Spotkanie noworoczne członków Małopolskiego Koła TEPIS odbyło się 22 stycznia 2018 r.

Dolnośląskie Koło TEPIS przeprowadziło Walne Zebranie z wyborami do Zarządu Koła we Wrocławiu w dniu **9 stycznia 2018** roku. Było ono połączone ze spotkaniem noworocznym. W dniu 9 stycznia 2018 roku ukonstytuował się nowy Zarząd Dolnośląskiego Koła TEPIS w składzie:

prezes DKT	– Dominik Mikołajczyk
wiceprezes	– Katarzyna Biernacka-Licznar
wiceprezes	– Jerzy Ogonowski
sekretarz	– Renata Strojewska
skarbnik	– Mariusz Bazanowski
członek Zarządu	– Katarzyna Witczyńska
członek Zarządu	– Magda Jeong

Małgorzata Sakwerda będzie pełniła funkcję pełnomocnika ds. sekcji francuskiej.

Górnośląskie Koło TEPIS zorganizowało walne zebranie z wyborami do władz na kolejną kadencję w dniu **12 stycznia 2018** roku w Świętochłowicach. Było ono połączone z przekazaniem informacji na temat obowiązku rejestracji Repertoriów w GIODO, atrakcją zwiedzania Muzeum Śląskiego oraz spotkaniem noworocznym dla członków Górnośląskiego Koła TEPIS.

Nowy Zarząd Górnośląskiego Koła TEPIS występuje w następującym składzie:

prezes GKT	– Aleksandra Podgórnica-Musil
wiceprezes	– Aleksandra Cichoń-Królikowska
sekretarz	– Anna Kraus
skarbnik	– Katarzyna Zajda
członek Zarządu	– Barbara Waldek-Szwarc

Pomorskie Koło TEPIS zorganizowało walne zebranie i wybory do zarządu w Szczecinie w dniu **20 stycznia 2018** roku. Spotkanie było połączone z wykładem na temat praw człowieka oraz tradycyjnym spotkaniem noworocznym członków Pomorskiego Koła TEPIS.

Ukonstytuowany Zarząd Pomorskiego Koła TEPIS występuje w składzie:

prezes PKT	– Paulina Leśniak
wiceprezes	– Marian Baranowski
sekretarz	– prof. Beata Kędzia-Klebeko
skarbnik:	– Joanna Bałamącek
członek Zarządu:	– Anna Komorowska

Wielkopolskie Koło TEPIS wyznaczyło termin walnego zebrania i wyborów do władz Koła na dzień **23 stycznia 2018** roku. Było ono połączone ze spotkaniem noworocznym.

prezes WKT	– Aleksandra Matulewska
wiceprezes	– Agata Wolarska-Sobocińska
wiceprezes	– Barbara Kaczmarek
sekretarz	– Krzysztof Matecki
skarbnik	– Milena Hadryan
członek Zarządu	– Dariusz Adamiak
członek Zarządu	– Hanna Słotwińska

Podlaskie Koło TEPIS przeprowadziło wybory do nowych władz koła podczas walnego zebrania Koła w Białymstoku w dniu **25 stycznia 2018** roku. Posiedzenie było połączone ze spotkaniem noworocznym, przekazaniem informacji o rejestracji repertoriów GIODO oraz sprawozdaniem z konferencji TEPIS *Translating Europe*, która odbyła się 16-17.12.2017 r. w Poznaniu.

W skład nowego Zarządu Podlaskiego Koła TEPIS wchodzi:

prezes Podl.KT	– Karolina Sacha
wiceprezes	– Krystyna Sacha
sekretarz	– Anna Sulima

Czekamy na informacje o działalności **Lubelskiego Koła TEPIS**, które nie dostarczyło informacji o terminie Walnego Zebrania i przeprowadzeniu wyborów.

Opr. Krystyna Kołodziej

INFORMACJA O POSTĘPACH PRAC ZESPOŁU DO PRZEGLĄDU I OCENY FUNKCJONOWANIA USTAWY O ZAWODZIE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Prace Zespołu do przeglądu i funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, powołanego 21 lipca 2015 r. Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości, zostały wznowione po zmianie przedstawicieli STP dnia 9 października 2017 r., kiedy to odbyło się kolejne spotkanie Zespołu. Niestety podczas tego spotkania nie usłyszeliśmy informacji, na którą czekaliśmy tj. o podwyżkach stawek za czynności tłumacza przysięgłego. Nie otrzymaliśmy też odpowiedzi na pismo Stowarzyszeń przesłane w maju 2017 r. do Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry. Jak pamiętacie, stowarzyszenia nie zgodziły się na podniesienie stawek o 10% tj. o 2,30 zł – 3,07 zł (dla I grupy).

Przedstawiciele STP, BST, LST i TEPIS postanowili spotkać się i wspólnie wypracować nowy projekt Rozporządzenia o wynagrodzeniu za czynności tłumacza przysięgłego. Pierwsze spotkanie odbyło się 24 października 2017 r. w siedzibie PT TEPIS. Podczas tego spotkania wypracowaliśmy stanowisko w zakresie propozycji zmian rozporządzenia dot. przeprowadzenia egzaminu na tłumacza przysięgłego, do której Państwowa Komisja Egzaminacyjna nie ustosunkowała się do dzisiaj. Kontynuowaliśmy także dyskusje nad kolejnym projektem rozporządzenia o stawkach, które przesłaliśmy do Ministerstwa 10 lutego 2018 r. Tekst pism stowarzyszeń i projektu Rozporządzenia przedstawiamy poniżej.

Mamy nadzieję, że 14-letnie starania Rady Naczelnej Towarzystwa TEPIS o zabezpieczenie środków na godziwe wynagrodzenie i jego coroczną indeksację, wzmocnione w ostatnich latach wspólnym staraniami stowarzyszeń STP, BST i LST w ramach Zespołu ministerialnego powołanego z inicjatywy PT TEPIS, okażą się wreszcie skuteczne. Liczymy wciąż na konstruktywny dialog z Ministerstwem Sprawiedliwości i godziwą propozycję dostosowania naszych stawek.

Opr. Zofia Rybińska

Warszawa, 2 grudnia 2017 r.

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich

Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy

Lubelskie Stowarzyszenie Tłumaczy

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
Ministerstwo Sprawiedliwości

Dot.: nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego

Szanowny Panie Ministrze!

Dziękując Panu za wyrażenie zgody na kontynuowanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości dialogu z przedstawicielami Stowarzyszeń tłumaczy w ramach Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, pragniemy ponownie zwrócić uwagę Pana Ministra na jedną z najbardziej palących kwestii, dotyczących naszego zawodu, tj. nowelizację rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Konieczność nowelizacji tego rozporządzenia, w tym waloryzacji i indeksacji stawek za czynności tłumacza przysięgłego, podkreślają regularnie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości w rozmowach z tłumaczami przysięgłymi, bowiem przedstawiciele tych organów doświadczają trudności w powoływaniu tłumaczy przysięgłych, których bezpośrednią przyczyną jest niedostosowanie treści rozporządzenia do dzisiejszych realiów, zarówno pod względem wysokości stawek, jak i samego katalogu czynności.

Problemy te przedstawił także prokurator Tomasz Szafrąński, Zastępca Dyrektora Biura Prezydialnego, w piśmie (PK I BP 025.17.2017) z dnia 22 maja 2017 r., podkreślając konieczność nowelizacji ww. rozporządzenia i uzasadniając ją utrudnieniami we współpracy organów ścigania z tłumaczami oraz proponując dostosowanie stawek do obecnych stawek rynkowych bądź wprowadzenie mechanizmu waloryzacji. Pan Prokurator Szafrąński zaproponował także projekt nowelizacji rozporządzenia w zakresie rozszerzenia kategorii stawek, który w dużym stopniu pokrywa się z opracowanym przez stowarzyszenia tłumaczy projektem zmian ww. rozporządzenia.

Kwestię wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych podnieśli także posłowie na Sejm RP w kolejnych interpelacjach: poseł Tomasz Jaskóła z ugrupowania Kukiz 15 - w interpelacji nr 5705; poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz z ugrupowania .Nowoczesna - w interpelacji nr 9525 i nr 13197 oraz poseł Jan Mosiński z PIS - w Zapytaniu 4443 z dnia 19 września 2017 r.

Nie uzurpujemy sobie prawa do nieuzasadnionych podwyżek, jednakże pragniemy podkreślić, że tłumacze przysięgli są jedyną grupą zawodową w Polsce, której wynagrodzenie nie uległo realnej zmianie od czterech lat! Dwie nowelizacje rozporządzenia, wspomniane w odpowiedzi Podsekretarza Stanu Marcina Warchoła na Zapytanie 4443 posła Jana Mosińskiego z PIS, dotyczą wyłącznie wprowadzenia dodatku za tłumaczenia w postępowaniu prowadzonym w trybie przyspieszonym do którego tłumacze przysięgli powoływani są rzadko oraz dodania w roku 2009 kwoty podatku od towarów i usług do wynagrodzenia za tłumaczenie, co stanowiło jedynie zlikwidowanie rażącej niesprawiedliwości i

dyskryminacji tłumaczy podlegających podatkowi VAT, polegającej na bezzasadnym pomniejszeniu kwoty wynagrodzenia tych tłumaczy o kwotę podatku VAT.

Pragniemy również wspomnieć, że do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy pisemnej odpowiedzi na pismo (z dnia 5 maja 2017 r.) czterech stowarzyszeń tłumaczy uczestniczących w pracach ww. Zespołu z propozycją zmian rozporządzenia, a jedynie informację Przewodniczącego Zespołu, pana Karola Dańka, o braku aprobaty władz Ministerstwa na zabezpieczenie środków na waloryzację i indeksację stawek wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Zwracamy się zatem także z prośbą o pisemne uzasadnienie stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości w kwestii nowelizacji rozporządzenia oraz waloryzacji i indeksacji stawek w nim określonych.

Szanowny Panie Ministrze!

Głęboko wierzymy, że w naszym piśmie dostrzeże Pan wolę i determinację reprezentowanego przez nas środowiska do wprowadzenia usprawnień, które wpłyną na poprawę i wzrost efektywności współpracy pomiędzy wymiarem sprawiedliwości a tłumaczami przysięgłymi, i spojrzy Pan przychylnym okiem na kwestię waloryzacji i indeksacji stawek za czynności wykonywane przez tłumacza przysięgłego, co niewątpliwie pomoże nam godnie wywiązywać się z wykonywania trudnych i odpowiedzialnych zadań, jakie stawia przed nami nasz zawód.

Z poważaniem,

W imieniu:

**Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych
i Specjalistycznych TEPIS**

Zofia Rybińska, prezes

Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy

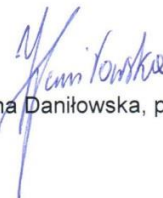
Łukasz Mrzygłód, prezes

Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich

Wojciech Gilewski, w imieniu prezesa

Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy

Irmína Daniłowska, prezes

Warszawa, dn. 8.02.2018 r.

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
Ministerstwo Sprawiedliwości

Dot.: nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego

Szanowny Panie Ministrze!

Stowarzyszenia prowadzące dialog z Ministerstwem Sprawiedliwości w ramach Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego pragną niniejszym raz jeszcze zwrócić uwagę Pana Ministra na jedną z najbardziej istotnych kwestii, wymagających pilnej decyzji Pana Ministra, tj. - nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

We wcześniejszych naszych pismach pozwoliliśmy sobie zwrócić uwagę na konieczność nowelizacji tego rozporządzenia, w tym waloryzacji oraz indeksacji stawek za czynności tłumacza przysięgłego, ponieważ **jesteśmy jedyną grupą zawodową świadczącą usługi na rzecz organów ustawowych, której stawki zamrożone są od ponad 14 lat**. Konieczność nowelizacji zauważają także przedstawiciele organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości (m.in. pismo PK I BP 025.17.2017 z dnia 22 maja 2017 r.) czy też funkcjonariusze Policji, mający trudności w powoływaniu tłumaczy (m.in. Projekt Tłumacz, zaproponowany przez Policję w Poznaniu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza i Urząd Miasta Poznania).

W załączeniu przedstawiamy nowy projekt, w którym podane propozycje stawek za tłumaczenie i inne czynności wyliczone są w oparciu o zasadę odniesienia stawek do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej.

Poprzednie nasze pismo w tej sprawie spotkało się - jak nas poinformowano na ostatnim posiedzeniu Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego - z odpowiedzią odmowną i brakiem jakiegokolwiek uzasadnienia.

Sytuację tę środowisko tłumaczy przysięgłych jednoznacznie interpretuje jako dyskryminację członków naszego zawodu nieuchronnie prowadzącą do postępującej pauperyzacji tej grupy zawodowej.

Dalsze niepodnoszenie stawek stanowiłoby również czynnik zachęcający tłumaczy do nieetycznego postępowania w postaci unikania realizacji ustawowego obowiązku współpracy z sądami i innymi organami administracji publicznej z uwagi na głódowe stawki.

Ufamy, że w naszym piśmie dostrzeże Pan determinację stowarzyszeń reprezentujących środowisko do stanowczego działania na rzecz wprowadzenia usprawnień, które wpłyną na poprawę współpracy pomiędzy wymiarem sprawiedliwości a tłumaczami przysięgłymi, i podejmie Pan decyzję w sprawie ustalenia nowych, odpowiadających dzisiejszej rzeczywistości gospodarczej i budżetowej kraju, stawek za czynności wykonywane przez tłumacza przysięgłego, które pozwolą nam godnie wywiązywać się z wykonywania powierzanych nam, bardzo trudnych i odpowiedzialnych, zadań wynikających z ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Z poważaniem,

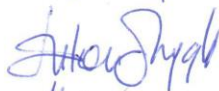
Zofia Rybińska, prezes PT TEPIS

Monika Ordon-Krzak, prezes STP

Łukasz Mrzygłód, prezes BST

Irmina Daniłowska, prezes LST

Bałtyckie Stowarzyszenie Tłumaczy www.bst.org.pl
Lubelskie Stowarzyszenie Tłumaczy www.lst-lublin.org.pl
Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS www.tepis.org.pl
Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich www.stp.org.pl

Projekt zmian ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 24 stycznia 2005 r.
w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego

PROJEKT OPRACOWANY WSPÓLNIE PRZEZ STOWARZYSZENIA TŁUMACZY BIORĄCE UDZIAŁ W PRACACH ZESPOŁU: TEPIS, STP, BST i LST
z dnia 8 lutego 2018 r.

Brzmienie obowiązujące (Dz. U. z dnia 26 stycznia 2005 r. Nr 15, poz.131 i Dz. U. z 2007 r. Nr 41, póź. 265)	Propozycje zmian
Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, póź. 2702) zarządza się, co następuje:	Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, póź. 2702) zarządza się, co następuje:
§ 1. Rozporządzenie określa stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.	§ 1. Rozporządzenie określa stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.
§ 2. 1. Stawki wynagrodzenia tłumacza przysięgłego za sporządzenie poświadczonego tłumaczenia wynoszą: 1) za stronę tłumaczenia na język polski: a) z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego - 23 zł, b) z innego języka europejskiego i z języka łacińskiego - 24,77 zł, c) z języka pozaeuropejskiego posługującego się alfabetem łacińskim - 30,07 zł, d) z języka pozaeuropejskiego posługującego się alfabetem niełacińskim lub ideogramami - 33,61 zł; 2) za stronę tłumaczenia z języka polskiego: a) na język angielski, niemiecki, francuski i rosyjski - 30,07 zł,	§ 2.1. Stawki wynagrodzenia tłumacza przysięgłego za sporządzenie poświadczonego tłumaczenia wynoszą: 1) za stronę obliczeniową na język polski: a) z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego - 44 zł, b) z języka rosyjskiego oraz innego języka europejskiego, i z języka łacińskiego - 48 zł, c) z języka pozaeuropejskiego posługującego się alfabetem łacińskim – 58 zł, d) z języka pozaeuropejskiego posługującego się alfabetem niełacińskim lub ideogramami – 65 zł. 2) za stronę obliczeniową tłumaczenia z języka polskiego: a) na język angielski, niemiecki, francuski - 58 zł,

1

b) na inny język europejski i na język łaciński - 35,38 zł, c) na język pozaeuropejski posługujący się alfabetem łacińskim - 40,69 zł, d) na język pozaeuropejski posługujący się alfabetem niełacińskim lub ideogramami - 49,54 zł. 2. Za sporządzenie tłumaczenia - na wniosek zlecającego - w dniu zlecenia oraz w postępowaniu przyspieszonym stawki określone w ust. 1 podwyższa się o 100%.	b) na inny język europejski i język łaciński - 68 zł, c) na język pozaeuropejski posługujący się alfabetem łacińskim – 79 zł, d) na język pozaeuropejski posługujący się alfabetem niełacińskim lub ideogramami – 96 zł. 2. Za sporządzenie tłumaczenia – na wniosek zlecającego – w dniu zlecenia lub na kolejny dzień roboczy oraz w postępowaniu przyspieszonym stawki określone w ust. 1 podwyższa się o 100%.
§ 3. Za tłumaczenia tekstów: 1) zawierających frazeologię i terminologię specjalistyczną; 2) sporządzonych pismem ręcznym lub przez wypełnienie pismem ręcznym drukowanych formularzy, z wyjątkiem tekstów sporządzonych pismem technicznym; 3) trudnych do odczytania ze względu na stopień zniszczenia lub uszkodzenia tekstu albo złą jakość kopii sporządzonej sposobem technicznym – stawki przewidziane w § 2 ust. 1 podwyższa się o 25%.	§ 3.1. Za tłumaczenia tekstów: 1) zawierających frazeologię i terminologię specjalistyczną, np. prawną, ekonomiczną, medyczną, techniczną i in.; 2) sporządzonych pismem ręcznym lub przez wypełnienie pismem ręcznym drukowanych formularzy, z wyjątkiem tekstów sporządzonych pismem technicznym; 3) trudnych do odczytania ze względu na stopień zniszczenia lub uszkodzenia tekstu albo złą jakość kopii sporządzonej sposobem technicznym – stawki przewidziane w § 2 podwyższa się o 25%. 4) zawierających formularze, tabele, arkusze kalkulacyjne oraz tekstów wymagających zachowania określonej formy graficznej – stawki przewidziane w § 2 podwyższa się o 30%; 5) sporządzonych alfabetem współcześnie nieużywanym lub językiem archaicznym, żargonem lub dialektem – stawki przewidziane w § 2 podwyższa się o 50%. 2. W przypadku równoczesnego występowania w jednym tekście dwóch lub więcej utrudnień określonych w § 3, podwyższenia stawek sumują się.

2

<p>§ 4. Za sprawdzenie i poświadczenie tłumaczenia z języka obcego na język polski albo z języka polskiego na język obcy sporządzonego przez inną osobę wynagrodzenie wynosi 50% stawki przewidzianej za tłumaczenie, określonej w § 2.1.</p> <p>oraz za sporządzenie poświadczonych odpisu pisma w języku obcym wynagrodzenie wynosi 50% stawki przewidzianej za tłumaczenie, określonej w § 2 ust. 1.</p>	<p>§ 4. 1. Za sprawdzenie i poświadczenie tłumaczenia w danej kombinacji językowej sporządzonego przez inną osobę wynagrodzenie wynosi 50% stawki przewidzianej za tłumaczenie, określonej odpowiednio w § 2 ust. 1 pkt. 1) albo pkt. 2).</p> <p>2. Za sporządzenie poświadczonych odpisu pisma w języku obcym wynagrodzenie wynosi 50% stawki przewidzianej za tłumaczenie, określonej odpowiednio w § 2. ust. 1 pkt. 2).</p> <p>3. Za sprawdzenie i poświadczenie odpisu pisma sporządzonego w danym języku obcym przez inną osobę wynagrodzenie wynosi 30% stawki przewidzianej za tłumaczenie określonej w § 2. ust. 1 pkt. 2).</p> <p>4. Za sporządzenie każdego kolejnego egzemplarza tłumaczenia poświadczonych stawka za każdą stronę obliczeniową wynosi 6 zł.</p>
<p>§ 5. Za sprawdzenie i poświadczenie odpisu pisma sporządzonego w danym języku obcym przez inną osobę wynagrodzenie wynosi 30% stawki przewidzianej za tłumaczenie określonej w § 2 ust. 1.</p>	<p>§ 5. Za sporządzenie tłumaczenia z zapisu audio lub audio-wideo wynagrodzenie tłumacza składa się z dwóch części:</p> <p>1) za każdą rozpoczętą godzinę spisywania tekstu z nośnika audio lub audio-wideo wynagrodzenie tłumacza oblicza się według stawki za godzinę tłumaczenia ustnego;</p> <p>2) za każdą stronę tekstu tłumaczenia poświadczonych sporządzonego na podstawie spisanego tekstu, o których mowa w pkt 1), wynagrodzenie tłumacza oblicza się wg stawki przewidzianej za tłumaczenie, określonej odpowiednio w § 2 ust. 1 pkt. 1) albo pkt. 2).</p>
<p>§ 6. 1. Wynagrodzenie za tłumaczenie ustne za każdą rozpoczętą godzinę obecności tłumacza wynosi stawkę jak za stronę tłumaczenia określoną w § 2 ust. 1 i powiększoną o 30%, a w postępowaniu przyspieszonym o 100%.</p>	<p>§ 6. 1. Wynagrodzenie za tłumaczenie ustne za każdą rozpoczętą godzinę obecności tłumacza wynosi stawkę jak za stronę tłumaczenia określoną w § 2 ust. 1 pkt. 2 powiększoną o 100%.</p> <p>2. Godziny obecności oblicza się od godziny, na którą tłumacz został wezwany, do godziny zwolnienia.</p>

3

<p>2. Godziny obecności oblicza się od godziny, na którą tłumacz został wezwany, do godziny zwolnienia</p>	<p>3. Wynagrodzenia za tłumaczenie ustne w dniu zlecenia (w tym w postępowaniu przyspieszonym) oraz w godzinach od 20.00 do 8.00, w soboty, niedziele i w dni ustawowo wolne od pracy podwyższa się o 100% w stosunku do stawki określonej § 6 ust. 1.</p> <p>4. Czas pracy tłumacza ustnego obejmuje także badanie akt w celu zapoznania się ze sprawą lub ustalenia ze zlecającą zakresu tłumaczenia. Wynagrodzenie wynosi wówczas 50% stawki godzinowej za tłumaczenie ustne określonej § 6 ust. 1, jednak nie mniej niż za dwie godziny.</p> <p>5. Maksymalny czas pracy tłumacza ustnego nie powinien przekraczać 4 godzin dziennie z co najmniej jedną przerwą.</p>
<p>§ 6a. Stawki wynagrodzenia tłumacza przysięgłego, będącego podatnikiem podatku od towarów i usług, zobowiązanego do zapłacenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę tego podatku obliczoną przy zastosowaniu obowiązującej w dniu orzekania o wynagrodzeniu właściwej stawki podatku od towarów i usług.</p>	<p>§ 7. Stawki wynagrodzenia tłumacza przysięgłego, będącego podatnikiem podatku od towarów i usług, zobowiązanego do zapłacenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę tego podatku obliczoną przy zastosowaniu obowiązującej w dniu orzekania o wynagrodzeniu właściwej stawki podatku od towarów i usług.</p>
<p>§ 7. Należne kwoty wynagrodzenia, o których mowa w § 2 ust. 2, § 3-5 oraz § 6 ust. 1, podlegają zaokrągleniu do pełnych groszy w górę, jeżeli końcówka jest wyższa od 0,50 grosza, lub w dół, jeżeli jest równa lub niższa od 0,50 grosza.</p>	
<p>§ 8. 1. Przy obliczaniu wynagrodzenia za stronę uważa się 25 wierszy, a za wiersz - 45 znaków. Za znak uważa się wszystkie widoczne znaki drukarskie, w szczególności litery, znaki przestankowe, cyfry, znaki przeniesienia oraz uzasadnione budową zdania przerwy między nimi. Stronę rozpoczętą liczy się za całą.</p> <p>2. W razie tłumaczenia sporządzonego w innym układzie</p>	<p>§ 8. 1. Przy obliczaniu wynagrodzenia za stronę obliczeniową przyjmuje się 1125 znaków. Za znak uważa się wszystkie znaki drukarskie, w szczególności litery, znaki przestankowe, spacje, cyfry, znaki przeniesienia oraz uzasadnione budową zdania przerwy między nimi. Stronę rozpoczętą liczy się za całą.</p> <p>2. W przypadku języków posługujących się alfabetem ideograficznym</p>

4

<p>maszynopisu lub wydruku komputerowego niż 25 wierszy po 45 znaków na stronę, za stronę tłumaczenia przyjmuje się 1.125 znaków.</p>	<p>wynagrodzenie ustala się na podstawie liczby znaków drukarskich w tekście sporządzonym w języku polskim.</p>
	<p>§ 9. Stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego podlegają corocznej indeksacji, z chwilą ogłoszenia przez GUS danych za rok poprzedni i bezwzględnego wydania nowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.</p>
<p>§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 stycznia 2005 r.1)</p>	<p>§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 stycznia 2005 r.1)</p>

**Załącznik do projektu zmian Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24
stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego,
opracowany wspólnie przez stowarzyszenia tłumaczy biorące udział
w pracach zespołu: TEPIS, STP, BST i LST
z dnia 8 lutego 2018 r.**

W Rozporządzeniu z 3 września 1990 r. – Dz.U.1990.62.362 – wprowadzono zmiany do rozporządzenia z 25.08.1986, ustalając stawki wynagrodzenia jako procent przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce społecznej za kwartał poprzedzający ustalenie wynagrodzenia, ogłaszanego przez Prezesa GUS, i wynosiły one:

w pkt 1: na polski według grup językowych: 1,2%, 1,3%, 1,5%, 1,7%;
w pkt 2: na obcy według grup językowych: 1,5%, 1,8%, 2%, 2,5%.

W obecnie obowiązującym Rozporządzeniu wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego określono kwotowo (nieprocentowo), jednak na podstawie kwoty bazowej GUS. Kwota ta kształtowała się następująco:

01.03.2004 r. (obowiązująca w momencie wydania rozporządzenia o stawkach z 25.01.2005): 1829,24 zł;

01.03.2017 r.: 3536,87 zł.

Oznacza to wzrost o 93,35% od 2004 (czyli od ustalenia stawek za czynności tłumacza przysięgłego – wciąż obecnie obowiązujących). Stosując zasadę poprzednio ustalonego sposobu kształtowania stawki wynagrodzenia jako procentu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce społecznej za kwartał poprzedzający ustalenie wynagrodzenia, stawki te powinny wynosić odpowiednio (w zaokrągleniu):

	aktualna	proponowana
Na polski		
grupa I	23,00	44,00
grupa II	24,77	48,00
grupa III	30,07	58,00
grupa IV	33,61	65,00
Na obcy		
grupa I	30,07	58,00
grupa II	35,38	68,00
grupa III	40,69	79,00
grupa IV	49,54	96,00

Uwzględniając komunikat Prezesa GUS z 11.05.2017 w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2017: 4220,69 zł, gdyby nadal obowiązywało rozporządzenie z 03.09.1990, obecnie obowiązujące stawki powinny by wynosić:

Na polski		
grupa I	1,20%	50,65
grupa II	1,30%	54,87
grupa III	1,50%	63,31
grupa IV	1,70%	71,75
Na obcy		
grupa I	1,50%	63,31
grupa II	1,80%	75,97
grupa III	2%	84,41
grupa IV	2,50%	105,52

Z powyższego zestawienia jasno wynika, że siła nabywcza grupy tłumaczy przysięgłych, wykonujących czynności zlecane przez organa ustawowe, zmalała o ponad 100%. W obecnej sytuacji gospodarczej kraju – co wynika z niedawno przedstawionych wyników ekonomicznych – nie ma żadnego racjonalnego, i zgodnego z podstawowymi zasadami sprawiedliwości społecznej, uzasadnienia dla dalszego utrzymywania w mocy stawek na poziomie ustalonym w 2005 roku.

Dla porównania – w okresie 2004-2014 uposażenia innych grup zawodowych wymiaru sprawiedliwości wzrosły średnio o kilkaset procent.

Porównanie średniej z lat 2004 i 2014, źródło: Mały Rocznik Statystyczny GUS 2005 i 2015

(dane z rocznika dotyczące prokuratorów i sędziów, w zaokrągleniu do pełnych złotych)

Rok	2004	2014	Wzrost	Proc. średniej 2004/2014
Srednia krajowa	2289,57	3785,46	65%	
Prokuratorzy	6464	11914	84%	282%/315%
Sędziowie				
Apelacyjni	8862	16261	83%	387%/427%
Okręgowi	7333	13822	88%	320%/365%
Rejonowi	5757	11006	91%	251%/291%

W analogicznym okresie – wskutek braku ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości jakiegokolwiek zrozumienia dla zgłaszanych wielokrotnie przez nasze środowisko postulatów urealnienia stawek wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych – realna siła nabywcza tłumaczy przysięgłych uległa naturalnej redukcji o ponad sto procent.

INTERPELACJE POSEŁ KAMILI GASIUK-PIHOWICZ I ZAPYTANIE POSŁA JANA MOSIŃSKIEGO

Dziękujemy poseł Kamili Gasiuk-Pihowicz z ugrupowania .Nowoczesna, za kolejną interpelację. Pani poseł rozumie dążenia PT TEPIS do profesjonalizmu i sprawy tłumaczy przysięgłych, jako prawnikowi z wykształcenia, są jej bliskie. Po interpelacji nr 9525 poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz złożyła interpelację nr 13197.

Do Sejmu wpłynęło też Zapytanie nr 4443 z 19 września 2017 r. złożone przez posła Jana Mosińskiego z ugrupowania PIS. Również Panu posłowi dziękujemy za zainteresowanie poziomem stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych.

Treść interpelacji i zapytania oraz odpowiedzi na nie cytujemy za stroną: <http://www.sejm.gov.pl/>.

Interpelacja nr 13197 do ministra sprawiedliwości w sprawie zmian wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych

Zgłaszający: Kamila Gasiuk-Pihowicz

Data wpływu: 07.06.2017

Szanowny Panie Ministrze,

praca tłumaczy przysięgłych jest jednym z elementów składających się na sprawne funkcjonowanie instytucji państwa i wymiaru sprawiedliwości. Jest to zawód trudny i odpowiedzialny, do którego dostęp umożliwia zdanie egzaminu przed Państwową Komisją Egzaminacyjną.

Określone w ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1222 z późn. zm.), która weszła w życie w 2005 roku i aktach wykonawczych do niej, warunki jego wykonywania, są niewspółmierne do wymogów, jakie stawia tłumaczom nie tylko ustawodawca, ale jakie stawiają sobie także sami tłumacze, stanowiący 11-tysięczną grupę zawodową. Szczególnie istotna i wymagająca podjęcia pilnych decyzji jest kwestia nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. nr 15, poz. 131 z późn. zm.).

Tłumacze są grupą zawodową w Polsce, której wynagrodzenie nie uległo zmianie od kilkunastu lat. Wymienione rozporządzenie ustaliło stawki wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych na podstawie ogłaszanej przez GUS statystycznej kwoty bazowej (1683,27 zł) i stawek wynagrodzenia z 2002 roku. Od tego czasu kwota bazowa wzrosła o 110%, wynagrodzenie minimalne brutto o 163%, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej o 93%. Wydatki sądów powszechnych na tłumaczenia wyniosły w 2016 roku ok. 13 milionów złotych, w tym ze Skarbu Państwa opłacono ok. 65% tej kwoty (reszta to zaliczki i depozyty sądowe). Sygnałem alarmującym, że obecna sytuacja dojrzała do radykalnej zmiany jest fakt utrzymywania się liczby tłumaczy przysięgłych na niezmiennym poziomie, pomimo dwukrotnej deregulacji.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny wnoszę o odpowiedź na poniższe pytania:

1. Czy w związku z wyrażaną wielokrotnie przez Pana Ministra troską o status materialny pracowników wymiaru sprawiedliwości możliwe byłoby zapewnienie środków budżetowych umożliwiających od 1 stycznia 2018 roku: waloryzację stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych proporcjonalnie do zmian, jakie zaistniały w sferze wynagrodzeń w latach 2002-2016, przywrócenie mechanizmu indeksacji tych stawek w odniesieniu do kwoty bazowej ogłaszanej przez GUS, a także uzupełnienie katalogu stawek o czynności tłumacza przysięgłego, jakie pojawiły się w okresie ostatnich 12 lat?

2. Jakie są przyczyny braku waloryzacji wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych przez ostatnie lata?

Z wyrazami szacunku,

Kamila Gasiuk-Pihowicz

Odpowiedź na interpelację nr 13197 w sprawie zmian wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych

Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoł
Warszawa, 14.07.2017

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację Pani Kamili Gasiuk-Pihowicz z dnia 21 czerwca 2017 r., Nr 13197, w sprawie zmian wysokości wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych, uprzejmie przedstawiam, co następuje:

Oceniając wysokość stawek tłumaczy przysięgłych określoną przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. Nr 15, poz. 131 z późn. zm.) przypomnieć należy okoliczność – podniesioną już w odpowiedzi na interpelację Pani Poseł z dnia 7 lutego 2017 r. – że w stosunku do ok. 90 % tłumaczeń wykonywanych przez tłumaczy przysięgłych wynagrodzenie ustalane jest umową między zlecającym i tłumaczem. Nie ma w tym zakresie żadnych regulacji prawnych, ustawodawca pozostawia kształtowanie się cen za tłumaczenia regułom wolnego rynku.

Natomiast w odniesieniu do wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych wykonujących pracę na żądanie sądów, prokuratury, Policji i organów administracji publicznej jego wysokość określa powołane rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości. Było ono dwukrotnie nowelizowane. W 2007 r. podwyższono o 100 % w stosunku do stawki podstawowej wynagrodzenie tłumaczy przysięgłych sporządzających tłumaczenie pisemne w dniu zlecenia oraz w postępowaniu przyspieszonym. Podwyższono również wynagrodzenie za tłumaczenie ustne wykonywane w tym trybie. Ponadto w roku 2009 dodano § 6a umożliwiający podwyższenie stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych, będących podatnikami podatku od towarów i usług o kwotę tego podatku.

Pozostawanie pozostałych stawek określonych w powołanym rozporządzeniu na niezmiennym poziomie wynika z trudnej sytuacji budżetu państwa. W latach 2009 - 2015 Polska była objęta

przez Komisję Europejską procedurą nadmiernego deficytu, co oznaczało w praktyce zamrożenie wysokości środków budżetowych przeznaczonych na wynagrodzenia. Rada Unii Europejskiej zamknęła procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski dopiero w czerwcu 2015 r. Krok ten potwierdzał wprawdzie, że deficyt został zredukowany poniżej trzech procent produktu krajowego brutto, nie jest to jednak jednoznaczne z dopuszczalnością dowolnego wzrostu wydatków budżetowych.

Jak już podniesiono w odpowiedzi na interpelację z dnia 7 lutego 2017 r., Minister Sprawiedliwości podjął kroki zmierzające do całościowego przeglądu przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego i zarządzeniem z dnia 21 lipca 2015 r. powołał Zespół do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z dnia 2015 r. Nr 193 oraz z 2016 r. Nr 103). Na jednym z ostatnich posiedzeń Zespołu przedstawiciele organizacji zrzeszających tłumaczy przysięgłych sformułowali szereg postulatów zmierzających z jednej strony do podniesienia wynagrodzenia tłumaczy za czynności określone w rozporządzeniu, a z drugiej zaproponowali uzupełnienie tego aktu prawnego o stawki za czynności dotychczas w nim nie ujęte, np. tłumaczenie nagrań podsłuchów. Po zakończeniu prac Zespołu jego rekomendacje zostaną przedstawione Ministrowi Sprawiedliwości. Na podstawie całościowej oceny wyników prac Zespołu zostaną podjęte decyzje o kierunku działań nowelizacyjnych, w tym w zakresie ewentualnego podniesienia wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych.

Z poważaniem,

Marcin Warchoł
Podsekretarz Stanu

**Zapytanie nr 4443
do ministra sprawiedliwości
w sprawie wynagradzania tłumaczy przysięgłych**

Zgłaszający: Jan Mosiński
Data wpływu: 19.09.2017
Warszawa, 18 września 2017 r.

Szanowny Panie Ministrze!

Docierają do mnie prośby ze strony tłumaczy przysięgłych dotyczące podniesienia stawek za wykonywaną przez tę grupę zawodową pracy oraz uregulowania terminu wypłacania wynagrodzenia za wykonane tłumaczenie.

Tłumacz przysięgły to osoba zaufania publicznego, społeczeństwo stawia przed nim określone wymagania: powinien wyróżniać się etyką zawodową, wykonywać swą pracę ze szczególną starannością, bezstronnością, zobowiązany jest do zachowania tajemnicy zawodowej, do stałego

doskonalenia swoich kwalifikacji. Jest to grupa zawodowa niezbędna do sprawnego funkcjonowania wielu instytucji państwowych, urzędów czy sądów.

Skargi od tłumaczy przysięgłych dotyczą wysokości wynagrodzenia za ich pracę oraz terminowości wypłat. W szczególności podkreślają oni fakt pozostawienia stawek na poziomie, jaki obowiązywał w 2005 r. Jak podkreślają, brak rewaloryzacji stawek dla tłumaczy przysięgłych spowodował rażący spadek ich wynagrodzenia w porównaniu do stanu sprzed wejścia w życie tego rozporządzenia.

Oddzielną kwestią jest termin płatności na rzecz tłumaczy. Otrzymałem także informację iż bywa, że wynagrodzenia otrzymywane są po wielu miesiącach od wykonania tłumaczenia.

Panie Ministrze, w związku z powyższym, uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do podniesionych w niniejszym piśmie kwestii i udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy planowane są zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego?
2. Czy ministerstwo planuje waloryzację stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych proporcjonalnie do zmian w ogólnych wynagrodzeniach, jakie zaistniały od 2005 do 2017 roku?
3. Czy znane są ministerstwu przypadki wypłaty wynagrodzeń dla tłumaczy przysięgłych w okresie wielu miesięcy od wykonania tłumaczenia?

Z poważaniem,

Jan Mosiński

Odpowiedź na zapytanie nr 4443 w sprawie wynagradzania tłumaczy przysięgłych

Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Marcin Warchoł
Warszawa, 31.10.2017

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie posła Jana Mosińskiego z dnia 27 września 2017 r., Nr 4443, w sprawie wynagradzania tłumaczy przysięgłych, uprzejmie przedstawiam, co następuje:

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1555) wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego ustala umowa ze zleceniodawcą lub zamawiającym wykonanie oznaczonego tłumaczenia. Ta regulacja obejmuje wszystkie tłumaczenia z wyjątkiem dokonanych na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej. Stanowią one, jak wynika z uzasadnienia załączonego do projektu ustawy w trakcie prac sejmowych w 2004 r., 90% wszystkich tłumaczeń sporządzanych przez tłumaczy przysięgłych^[1]. Zatem pytanie Pana Posła odnosi się do wynagrodzenia za pozostałe 10% zleceń wykonywanych przez tłumaczy przysięgłych.

Stawki te określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. Nr 15, poz. 131 z późn. zm.). Wymieniony akt prawny był dwukrotnie nowelizowany. W 2007 r. podwyższono o 100 % w stosunku do stawki podstawowej wynagrodzenie tłumaczy przysięgłych sporządzających tłumaczenie pisemne w dniu zlecenia oraz w postępowaniu przyspieszonym. Ta sama nowelizacja podwyższyła również wynagrodzenie za tłumaczenie ustne wykonywane w tym trybie. Ponadto w roku 2009 dodano § 6a umożliwiający podwyższenie stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych, będących podatnikami podatku od towarów i usług o kwotę tego podatku.

W pozostałym zakresie stawki określone w powołanym rozporządzeniu pozostają na niezmiennym poziomie od momentu jego wydania. Sytuacja ta jest wynikiem trudnej sytuacji budżetu państwa. W latach 2009-2015 Polska była objęta przez Komisję Europejską procedurą nadmiernego deficytu, co oznaczało w praktyce zamrożenie wysokości środków budżetowych przeznaczonych na wynagrodzenia. Rada Unii Europejskiej zamknęła procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski dopiero w czerwcu 2015 r. Krok ten potwierdzał wprawdzie, że deficyt został zredukowany poniżej trzech procent produktu krajowego brutto, nie jest to jednak jednoznaczne z dopuszczalnością dowolnego wzrostu wydatków budżetowych.

Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego obowiązuje od ponad dziesięciu lat i w tym czasie uwidoczniły się pewne jej niedociągnięcia. W związku z powyższym Minister Sprawiedliwości zarządzeniem z dnia 21 lipca 2015 r. powołał Zespół do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z dnia 2015 r. Nr 193 oraz z 2016 r. poz. 103 i z 2017 r. poz. 203). Prace Zespołu nie zostały jeszcze zakończone, ale jednym z omawianych tematów jest wysokość wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych za tłumaczenia wykonane na zlecenie organów państwowych. W tej chwili nie jest możliwe przewidzenie rezultatów prac Zespołu w tym zakresie oraz perspektywy wprowadzenia w życie wypracowanych rozwiązań.

Odnosząc się do ostatniego z pytań należy stwierdzić, że w 2016 r. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości przeprowadził na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości badanie pod tytułem „Tłumaczenia poświadczone w praktyce wymiaru sprawiedliwości”. W zakresie terminowości wypłat badanie wykazało, że średni czas oczekiwania na przyznanie wynagrodzenia za wykonanie tłumaczenia wynosi 77 dni. „Połowa tłumaczy przysięgłych otrzymała wynagrodzenie w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy (dokładnie 94 dni). W bazie danych pojawiły się również” przypadki wypłaty wynagrodzenia w dniu złożenia tłumaczenia”^[2]. Najdłuższym odnotowanym okresem oczekiwania było 849 dni, a w co szóstym przypadku czas oczekiwania tłumaczy na wypłatę przekraczał 100 dni.

Z poważaniem

Marcin Warchoł
Podsekretarz Stanu

[1] [http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf\(\\$vAllByUnid\)/F8603A52FDED8782C1256E2A004393E7/\\$file/2481.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf($vAllByUnid)/F8603A52FDED8782C1256E2A004393E7/$file/2481.pdf) s. 16

[2] P. Ostaszewski, J. Włodarczyk-Madejska, Tłumaczenia poświadczone w praktyce wymiaru sprawiedliwości, Warszawa 2016, s. 21

LICZY SIĘ JAKOŚĆ

Nasze Towarzystwo od dawna kładzie duży nacisk na profesjonalizm. Staramy się pomagać naszym Członkom wypełniać ustawowy obowiązek doskonalenia zawodowego poprzez organizowanie różnych form doskonalenia zawodowego w Warszawie i w siedzibach naszych Kół Terenowych. Cieszymy się, że tak chętnie uczestniczą Państwo w szkoleniach, które organizuje Kolegium Doskonalenia Zawodowego, Przewodniczący Sekcji Językowych, Członkowie KDZ oraz Zarządy Kół Terenowych PT TEPIS.

Szkolenia Sekcji Angielskiej

W ramach Laboratorium EXPERTUS odbyły się następujące szkolenia dla tłumaczy przysięgłych, specjalistycznych, a także dla zainteresowanych studentów (w tym słuchaczy studiów podyplomowych) posługujących się językiem angielskim:

27 stycznia 2018 r. odbyło się szkolenie w zakresie terminologii i specyfiki tekstów medycznych, poprowadzone przez dra Mariusza Górnicza, pracownika naukowego Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej UW. Tym razem poza terminologią medyczną nacisk położono na specyfikę streszczeń artykułów naukowych oraz ich korektę.

17 lutego 2018 r. zainaugurowany został trzymodułowy cykl „Terminologia umów i innych dokumentów handlowych – różnice w doktrynie prawa brytyjskiego i polskiego – warsztaty tłumaczeniowe”, kontynuowany **24 lutego i 10 marca 2018 r.** Warsztaty prowadził Dr S. Terrett LLB, LLM, PhD, Director and Senior Lecturer British Law Centre, University of Warsaw Faculty of Law & Administration. Zaproponowane przez prelegenta praktyczne i interaktywne podejście koncentrowało się na stosowanej w umowach handlowych terminologii i ich odpowiednikach, zwrotach synonimicznych, a także sprawiających trudności różnicach koncepcji i kluczowych doktryn obu systemów prawnych.

3 marca 2018 r. odbyło się szkolenie pt. „Terminologia prawa spadkowego (Polska i Zjednoczone Królestwo)” przeprowadzone przez dr Annę Kizińską, ILS UW. Podczas szkolenia prelegentka przedstawiła cechy polskiego postępowania cywilnego procesowego i nieprocesowego oraz najważniejsze terminy dotyczące ww. postępowań, omówiła nieprzystające terminy prawa spadkowego i ich ekwiwalenty angielskie oraz nieprzystające terminy prawa spadkowego występujące w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Opr. Ewa Dmyterko

Szkolenia Sekcji Niemieckiej

W okresie od września 2017 r. do marca 2018 r. Kolegium Szkolenia Zawodowego zorganizowało następujące szkolenia dla tłumaczy przysięgłych, specjalistycznych, a także dla zainteresowanych studentów (w tym słuchaczy studiów podyplomowych):

Dnia **2 września 2017 r.** w Warszawie w ramach cyklu EXPERTUS – Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych „Terminologia prawnicza i warsztaty tłumaczeniowe” odbyła się pierwsza część ośmiogodzinnego szkolenia pt. „Pisma w niemieckim postępowaniu karnym” poświęcona postępowaniu przygotowawczemu. W ramach szkolenia zostały omówione podstawowe pojęcia z zakresu postępowania karnego (porównawczo w prawie niemieckim i polskim), w tym: definicja przestępstwa, klasyfikacja przestępstw, formy popełniania przestępstw, śledztwo i dochodzenie, ściganie z oskarżeniem prywatnego / ściganie z urzędu oraz ogólny przebieg postępowania karnego w Niemczech i Polsce. W dalszej części szkolenia omówione zostały wybrane pisma w niemieckim postępowaniu przygotowawczym, np. zawiadomienie o przestępstwie, zarządzenie wszczęcia postępowania przygotowawczego, postanowienia sądowe w trakcie postępowania przygotowawczego (przeszukanie, zajęcie, nakaz aresztowania), pisma procesowe kończące postępowanie przygotowawcze: postanowienie o umorzeniu postępowania, wyrok nakazowy, akt oskarżenia.

W dniu **20 stycznia 2018 r.** w Warszawie odbyła się druga część szkolenia dotyczącego „Pism w niemieckim postępowaniu karnym”, tym razem szczególną uwagę poświęciliśmy przebiegowi postępowania głównego, odwoławczego i wykonawczego, a także środkom odwoławczym oraz środkom zaskarżenia. Omówione zostały kwestie terminologiczne oraz tłumaczeniowe występujące w pismach w niemieckim postępowaniu głównym (pisma przed otwarciem postępowania sądowego, jak np. postanowienie o umorzeniu postępowania ze względu na wystąpienie przeszkody procesowej, postanowienie o otwarciu postępowania głównego), a także pisma w postępowaniu sądowym (wniosek dowodowy, wyrok karny, apelacja od wyroku, rewizja wyroku).

W trakcie obu edycji warsztatów uczestnicy zapoznani zostali z przykładowymi wzorami pism oraz występującą w nich terminologią. Analiza terminologii pod kątem problematyki przekładu połączona została z praktycznymi zadaniami tłumaczeniowymi dot. omawianych pism. Uczestnicy otrzymali od prelegentki obszerne materiały, w tym cenne prezentacje.

Prowadzącą oba szkolenia była dr Karolina Kęsicka – adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej UAM w Poznaniu, tłumacz i przekładoznawca, kierownik Podyplomowych Studiów Kształcenia Tłumaczy Języka Niemieckiego i Języków Skandynawskich oraz kursu dokształcającego „Niemiecki w biznesie – warsztat tłumacza” prowadzonych w IFG UAM, wykładowca z wieloletnim doświadczeniem w zakresie dydaktyki tłumaczenia specjalistycznego, w szczególności z zakresu prawa i ekonomii.

Dnia **30 września 2017 r.** w Wielkopolskim Kole PT TEPIS w Poznaniu zostało przeprowadzone szkolenie na temat „*Prawo karne, proces karny - słownictwo i porównanie instytucji prawnych w Polsce i w Niemczech*”. Na szkoleniu zostały omówione instytucje polskiego i niemieckiego prawa karnego ze szczególnym uwzględnieniem różnic obu systemów prawnych. Do omawianych zagadnień należały m.in. definicja czynu karalnego, rodzaje czynów (z działania i zaniechania), rodzaje kar, niepoczytalność, rodzaje zamiaru i winy w polskim i niemieckim prawie karnym. Szkolenie zostało uzupełnione także o elementy prawa karnego procesowego i wskazanie na

różnice w nazewnictwie instytucji prawnych (takich jak przykładowo *podejrzany* czy *oskarżony*) w prawie karnym procesowym Polski i Niemiec oraz zakresie działalności sądów w obu krajach. Powtórzenie szkolenia odbyło się w lutym 2018 r. w Warszawie.

Prelegentką była prof. dr hab. Ewa Tuora-Schwierskott, LL.M., wiceprezes Deutsch-Polnische Juristen-Vereinigung (Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników) z siedzibą w Berlinie oraz redaktor naczelna kwartalnika prawniczego DPJZ (Deutsch-Polnische Juristen-Zeitschrift) punktowanego na liście ERIH PLUS, prezes wydawnictwa de-iure-pl wydającego tłumaczenia polskich i niemieckich aktów prawnych. Dr. hab. Ewa Tuora-Schwierskott jest specjalistką w zakresie prawa konstytucyjnego, administracyjnego i europejskiego oraz niemieckiego języka prawniczego. Obecnie pracuje w Wyższej Szkole Filologicznej we Wrocławiu oraz w Wyższej Szkole Prawa im. Heleny Chodkowskiej we Wrocławiu.

Na szczególne podkreślenie zasługuje inicjatywa przedstawicielki Zarządu Małopolskiego Koła PT TEPIS, pani Krystyny Kołodziej, która na XXII. Małopolskie Repetytorium w dniu **18 listopada 2017 r.** zaprosiła do sekcji niemieckiej panią adwokat Susanne Kaiser, prowadzącą Kancelarię Adwokacką w Wendelstein w Bawarii. Omówiona została tematyka rozwodów i opieki nad dziećmi w Niemczech. Temat spotkał się z dużym zainteresowaniem, a możliwość zadawania pytań bardzo kompetentnej i otwartej pani adwokat i możliwość wspólnego poszukiwania ekwiwalentów dla pojęć, które nie występują w obu systemach prawnych okazała się dla grupy uczestników bardzo potrzebna. W tym roku prawdopodobnie uda się zaprosić panią Kaiser ponownie do Polski.

Dla osób zainteresowanych tłumaczeniami medycznymi przeprowadziliśmy kolejne szkolenie z cyklu EXPERTUS - Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych „Terminologia medyczna i warsztaty tłumaczeniowe” w Warszawie w weekend, **25-26 listopada 2017 r.** Pierwszy dzień był powtórzeniem warsztatów tłumaczeniowych z dziedziny neurologii i psychiatrii. Uczestnicy zostali zapoznani z terminologią z zakresu anatomii (ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy), badania stanu neurologicznego, badań specjalistycznych w diagnostyce zaburzeń neurologicznych (EEG, EMG, NLG), a także najczęstszych chorób neurologicznych i psychicznych. W drugim dniu uczestnicy szkolenia mieli okazję pogłębić i usystematyzować wiadomości z zakresu terminologii w polskiej i niemieckiej dokumentacji medycznej dotyczącej badań obrazowych (rezonans magnetyczny, tomografia komputerowa, badanie rentgenowskie, ultrasonografia).

Prowadzącym był po raz kolejny dr Konrad Łyjak, tłumacz specjalistyczny i tłumacz przysięgły, absolwent filologii germańskiej na UMCS w Lublinie (2009), doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa (2015), posiadający bogate doświadczenie w tłumaczeniu tekstów medycznych (a także technicznych i administracyjno-prawniczych).

Z powodu dużego zainteresowania szkoleniami medycznymi dla germanistów w marcu 2018 r. w Górnośląskim Kole TP TEPIS zaplanowane zostało powtórzenie wybranych tematów.

Opr. Marta Czyżewska

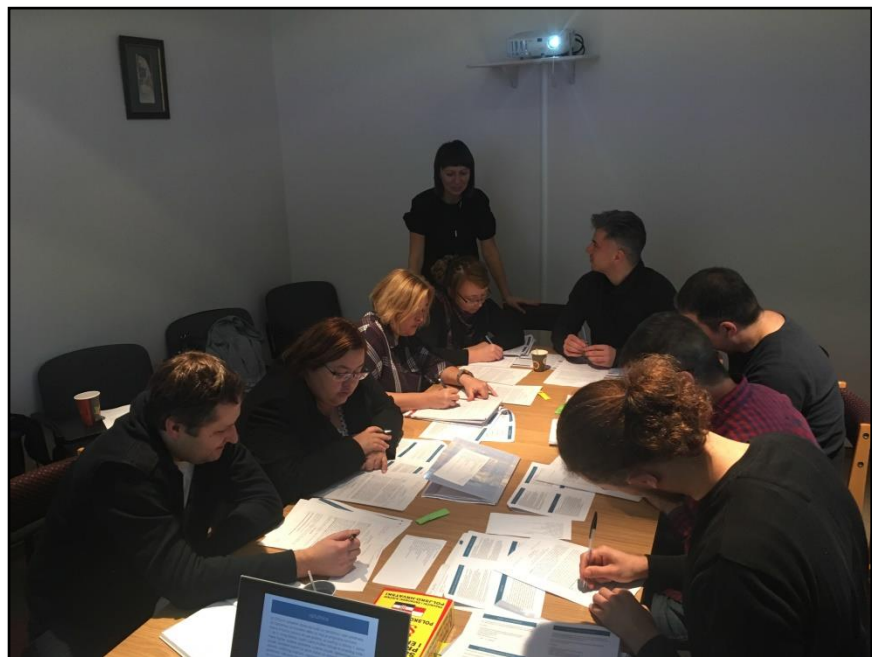

Szkolenia Sekcji Południowo- i Zachodniosłowiańskiej

W dniach 02-03.12.2017 r. w siedzibie Towarzystwa TEPIS w Warszawie w ramach Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych odbyły się dwa kolejne szkolenia typu EXPERTUS dla tłumaczy języka chorwackiego poświęcone prawu karnemu procesowemu. W pierwszym dniu odbyło się szkolenie pt. „Postępowanie przygotowawcze w postępowaniu karnym”, zaś drugiego dnia odbyło się szkolenie kontynuujące temat pierwszy, zatytułowane „Postępowanie sądowe w postępowaniu karnym”. Jest to niezmiernie ważny temat ze względu na fakt, że chorwacki Kodeks postępowania karnego po nowelizacji w 2014 r. wprowadził wiele istotnych zmian m.in. dotyczących nowej terminologii prawniczej. Osoby prowadzące szkolenia to dwie czynne zawodowo tłumaczki języka chorwackiego, absolwentki filologii chorwackiej, specjalizujące się w tłumaczeniu tekstów prawniczych – Monika Dumanovsky i Anna Halczak, która dodatkowo posiada wykształcenie prawnicze. Ćwiczenia praktyczne były prowadzone pod okiem native speakera - Branki Sušnjary.

Expertus poświęcony postępowaniu przygotowawczemu obejmował trzy bloki tematyczne. Pierwszy blok pt. „Wprowadzenie do postępowania karnego” prowadzony w formie wykładu i ćwiczeń leksykalnych, poświęcony był porównaniu polskiego i chorwackiego postępowania karnego a także wprowadzeniu kluczowych pojęć dotyczących tego zagadnienia. Blok drugi pt. „Postępowanie przygotowawcze” prezentował poszczególne etapy postępowania przygotowawczego z perspektywy udziału tłumacza w poszczególnych czynnościach. Blok

prowadzony w formie wykładu i ćwiczeń przekładowych obejmował zagadnienia dotyczące śledztwa, dochodzenia, zatrzymania i przesłuchania podejrzanego, a także środków przymusu i zapobiegawczych oraz postępowania przyspieszonego. Szczególną uwagę poświęcono pouczeniom towarzyszącym poszczególnym etapom postępowania. Ostatni blok zatytułowany

„Tymczasowe aresztowanie w postępowaniu przygotowawczym” w ujęciu kontrastywnym prezentował teorię i praktykę związaną z zastosowaniem tego środka zapobiegawczego.

W drugim szkoleniu pt. „Postępowanie sądowe w postępowaniu karnym” wzięły udział osoby, które uczestniczyły w pierwszym expertusie (wiosną lub jesienią). Szkolenie to składało się z dwóch bloków tematycznych, poświęconych kolejno następującym zagadnieniom – wprowadzenie do postępowania sądowego i postępowanie sądowe z perspektywy tłumacza przysięgłego. Poszczególne bloki obejmowały zarówno część wykładową jak i część ćwiczeniową (tłumaczenie m.in. aktów oskarżenia, wyroków).

Oba szkolenia przebiegły w miłej i twórczej atmosferze. Pomimo ogromu zaprezentowanego materiału, wszyscy uczestnicy aktywnie uczestniczyli w szkoleniach, co pokazuje, że tego typu przedsięwzięcia mają sens i są niezwykle potrzebne tzw. małym językom, nie tylko do wymiany wiedzy i doświadczeń, ale i konsolidacji środowiska.

Opr. Monika Dumanowsky

Szkolenia Sekcji Włoskiej

Drugie półrocze 2017 roku obfitowało w rozmaite akcje i inicjatywy szkoleniowe również w sekcji włoskiej. Pierwsze październikowe szkolenie poświęcone było problematyce tłumaczeń ustnych konsekutywnych z notacją. Przeprowadził je dla naszych tłumaczy **mgr Łukasz Szubiński**, tłumacz konferencyjny języka włoskiego, angielskiego i niemieckiego, członek władz Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych (PSTK).

W listopadzie i grudniu 2017 odbyło się ponadto dwudniowe szkolenie poświęcone tłumaczeniu dokumentów z zakresu włoskiego prawa karnego materialnego i procesowego, które przeprowadził dla tłumaczy PT TEPIS **radca prawny Roberto Privitera**. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem uczestników i było kontynuacją intensywnego kursu tłumaczeniowego odbywającego się w sekcji włoskiej w I półroczu 2017 roku.

Opr. Łukasz Jan Berezowski

EXPERTUS – Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych

„Tłumaczenie tekstów prawnych i prawniczych”.

Dnia 3 lutego 2018 r. w Centrum Konferencyjnym Wilcza w Warszawie odbyło się szkolenie EXPERTUS – Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych „Tłumaczenie tekstów prawnych i prawniczych”. To była już druga edycja tego szkolenia, ponieważ na poprzednie nie wszystkim udało się dotrzeć, a cieszy się ono dużym zainteresowaniem. Szkolenie prowadziła Anna Halczak – tłumacz przysięgły języka chorwackiego, absolwentka filologii chorwackiej i prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim, tłumacz zewnętrzny Trybunału Sprawiedliwości UE, specjalistka w tłumaczeniu tekstów prawniczych, współzałożycielka sekcji języków południowo- i zachodniosłowiańskich w ramach TEPIS-u. Szkolenie było skierowane do tłumaczy przysięgłych, kandydatów na tłumaczy przysięgłych oraz osób zajmujących się zawodowo tłumaczeniami prawniczymi. 3 lutego 2018 r. w szkoleniu uczestniczyły same panie, głównie tłumaczki języka włoskiego, ale także angielskiego, arabskiego, bułgarskiego, francuskiego i rosyjskiego.

W pierwszej części szkolenia prelegentka przybliżyła uczestniczkom specyficzne cechy języka prawnego, czyli języka aktów prawnych. Omówiono zasady techniki prawodawczej, strukturę kodeksów, ustaw i rozporządzeń. Teorii towarzyszyły praktyczne wskazówki jak dobrze tłumaczyć tego rodzaju teksty i na co zwracać uwagę przy sporządzaniu tłumaczenia (m.in. kwestia czasowników modalnych, eufemizmy, zapożyczenia).

W drugiej części uwagę poświęcono tłumaczeniu tekstów prawniczych. Prelegentka przedstawiła ciekawe internetowe źródła przydatne przy tłumaczeniu takiego rodzaju tekstów. Zostały zaprezentowane m.in. sposoby radzenia sobie z terminami bezekwiwalentowymi, omówiono najczęściej spotykane skróty, rodzaje pism procesowych i środków odwoławczych. Dyskutowaliśmy nad kwestią dawania przypisów. Uczestniczki szkolenia dowiedziały się m.in. czym się różnią środki zapobiegawcze od zabezpieczających, poznały także różnice między pojęciami: podżegacz, pomocnik i poplecznik. Dowiedziały się ponadto, czym jest skarga nadzwyczajna, która od kwietnia 2018 r. wejdzie w życie.

W trzeciej – warsztatowej części uczestniczki szkolenia miały możliwość „zmierzenia się” z oryginalnymi materiałami, które najczęściej spotykają w swojej pracy (m.in. akt notarialny, wyrok, wniosek). Szereg ćwiczeń leksykalnych miał na celu uwrażliwienie uczestniczek na terminologię prawniczą, omówiono kluczowe pojęcia pojawiające się w wybranych dokumentach. W końcowym quizie uczestniczki szkolenia mogły sprawdzić swoją wiedzę. Szkolenie zostało bardzo dobrze przyjęte i ocenione. Na jesień planujemy kolejną edycję. Już dziś serdecznie zapraszamy.

Opr. Anna Halczak

EXPERTUS – Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych „Podstawy ukraińskiego prawa karnego i cywilnego”

W dniach 16-17 grudnia 2017 r. i 20-21 stycznia 2018 r. odbyło się pierwsze Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych “EXPERTUS” na temat podstaw ukraińskiego prawa karnego i cywilnego (32 godziny dydaktyczne). Uczestnicy Laboratorium poznali podstawy ukraińskiego prawa karnego i cywilnego, ukraińskiej prawnej terminologii i frazeologii, styl ukraińskich pism procesowych, a także zasady tłumaczenia sądowego oraz ćwiczyli tłumaczenie pisemne i ustne polskich pism procesowych i sądowych. Zajęcia przeprowadziła Darina Soldatenko, absolwentka Wydziału Prawa Narodowego Uniwersytetu Prawniczego im. J. Mądrego w Charkowie, oraz Janusz Poznański, wykładowca metodologii tłumaczenia sądowego na Interdyscyplinarnym Podyplomowym Studium Kształcenia Tłumaczy w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Pani Daria Soldatenko prowadziła zajęcia w języku ukraińskim. Podczas Laboratorium kol. Janusz Poznański wygłosił dwugodzinny referat na temat tłumaczenia rozpraw sądowych. Uczestnicy otrzymali zaświadczenie o ukończeniu Laboratorium. Mamy nadzieję, że to Laboratorium przyczyni się do powstania sekcji ukraińskiej.

Opr. Janusz Poznański

CYKL WEBINARÓW DLA CZŁONKÓW PT TEPIS

Kolegium Doskonalenia Zawodowego we współpracy z firmą Deoling organizuje pierwsze trzy webinary dla naszych Członków, aby przybliżyć nam wszystkim informacje na temat budowy strony internetowej, marketingu internetowego i kontaktu z klientem za pośrednictwem Internetu. Udział w webinarach jest dla naszych Członków bezpłatny, a informacja na ten temat przekazywana jest pocztą mailową, na stronie internetowej Towarzystwa i Facebooku.

Pierwszy webinar odbył się 21 lutego 2018 r. i poświęcony był skutecznej stronie internetowej tłumacza. Uczestniczący w nim Członkowie uznali informacje przekazane przez prelegentów firmy Deoling za bardzo interesujące i przydatne. Drugi webinar odbędzie się 21 marca 2018 r. Będzie poświęcony tematyce marketingu internetowego dla tłumaczy. Trzeci - dotyczyć będzie tematu szeroko pojętego kontaktu z klientem via Internet. Jego dokładną datę i godzinę prześlemy, jak zwykle, drogą mailową.

Opr. Zofia Rybińska

REPOZYTORIUM MATERIAŁÓW SZKOLENIOWYCH PT TEPIS

Obserwujemy rosnące zainteresowanie tworzącym się Repozytorium i raz jeszcze dziękujemy wszystkim Autorom, za przekazywanie ciekawej lektury Koleżankom i Kolegom.

Zachęcamy do dzielenia się interesującymi materiałami, referatami i prezentacjami, które prosimy nadsyłać na adres: tepis@tepis.org.pl, podając nazwisko autora, tytuł artykułu, referatu lub prezentacji pkt wraz z krótką bionotką.

SZKOLENIA DOTYCZĄCE ROZPORZĄDZENIA WS. OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

2 lutego, 9 lutego i 10 marca 2018 r. odbyły się w **Warszawie** ważne dla wszystkich tłumaczy przysięgłych szkolenia dotyczące rozporządzenia Parlamentu UE i Rady 2016/679 (Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych) – RODO.

Prowadzący szkolenie Pan Wojciech Marciniak jest wieloletnim Administratorem Bezpieczeństwa Informacji (ABI), audytorem i szkoleniowcem z zakresu ochrony danych osobowych.

Prowadzący przygotował i udostępnił uczestnikom szkolenia nie tylko interesującą prezentację, ale także materiały, które pozwolą przygotować się do spełnienia wymogów rozporządzenia. W związku z dużym zainteresowaniem tym tematem kolejne szkolenia z udziałem p. Wojciecha Marciniaka organizują Koła PT TEPIS w następujących miastach:

- **Poznań – 24 marca 2018 r.** (Wielkopolskie Koło PT TEPIS),
- **Szczecin – 25 marca 2018 r.** (Pomorskie Koło PT TEPIS we współpracy ze Szkołą Tłumaczy Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego),
- **Sosnowiec – 7 kwietnia 2018 r.** (Górnośląskie Koło PT TEPIS)
- **Kraków – 21 kwietnia 2018 r.** (Małopolskie Koło PT TEPIS).

Opr. Ewa Dmyterko

AKCJE SZKOLENIOWE KÓŁ PT TEPIS

Koła PT TEPIS kontynuowały działanie w zakresie doskonalenia zawodowego, zaplanowane jeszcze przed upływem IX. kadencji. W jesiennym kalendarzu Kół znalazły się następujące wydarzenia:

Wielkopolskie Koło TEPIS, Poznań 30.09.2017 r. – „Proces karny, prawo karne – porównanie systemów prawnych w Polsce i w Niemczech”

Dolnośląskie Koło TEPIS, Wrocław 27.10.2017: „Prawo dla nie prawników cz. IV”

Górnośląskie Koło TEPIS było inicjatorem i współorganizatorem wraz z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego szkolenia dla tłumaczy języka angielskiego, dotyczącego prawa amerykańskiego i zagadnień ekonomiczno-biznesowych w USA. Program szkolenia podzielony został na weekendowe moduły i jest realizowany od listopada 2017 r. do lipca 2018 r. Członkowie PT TEPIS objęci są zniżką. (sic!)

Niestety z powodu małego zainteresowania nie odbyły się warsztaty organizowane przez Zarząd Górnośląskiego Koła TEPIS w dniu 17 listopada 2017 r., poświęcone zagadnieniom prawa rodzinnego.

Małopolskie Koło TEPIS, Kraków 18.11.2017 r. – XXII Krakowskie Repetytorium dla tłumaczy pt. „Współpraca tłumaczy przysięgłych z Notariatem”. W sekcjach językowych uczestnicy debatowali nad terminologią, związaną z tematem głównym.

W sekcji niemieckiej w zajęciach praktycznych dodatkowo wzięła udział Mecenasa Susanne Kaiser z Kancelarii Adwokackiej w Wendelstein w Bawarii. Wspólnie z zaproszonym gościem tłumacze języka niemieckiego omawiali trudności terminologiczne związane z niemieckim prawem rodzinnym na przykładzie konkretnych orzeczeń sądowych.

Opr. Krystyna Kołodziej

WAŻNE PISMA

Na prośbę naszych Członków zwróciliśmy się do Krajowej Rady Notarialnej z pytaniem o zasadność stosowanej przez notariuszy praktyki podawania danych tłumaczy przysięgłych uczestniczących w czynnościach notarialnych. Nasze pismo, które publikujemy poniżej, nie doczekało się jeszcze odpowiedzi. Wiemy jednak, że miało być przedmiotem obrad na posiedzeniach marcowych Krajowej Rady Notarialnej. Odpowiedź prześlemy Państwu bezzwłocznie po jej otrzymaniu.

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH-EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTES
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREINIGTER
ÜBERSETZER UND
SACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЪСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ТЪМНОКНИХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАНЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

RN Prez. 1/2018

Warszawa, 4 stycznia 2018 r.

Pan Mariusz Bialecki
Prezes Krajowej Rady Notarialnej
ul. Działa 19/23
00-172 Warszawa

Leonowi Pańsi

W imieniu członków Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największego stowarzyszenia tłumaczy w Polsce i jednocześnie stowarzyszenia zrzeszającego największą liczbę polskich tłumaczy przysięgłych, zwracam się do Pana zapytaniem o zasadność praktyki stosowanej przez notariuszy w Polsce.

Zgodnie z informacjami otrzymywanymi od członków Towarzystwa TEPIS, notariusze powszechnie podają szczegółowe dane tłumacza przysięgłego uczestniczącego w akcie notarialnym. Dane te obejmują imię i nazwisko, imiona rodziców, adres zamieszkania, nr dowodu osobistego, numer PESEL oraz pełne dane dotyczące ustanowienia tłumacza przysięgłego.

Tymczasem zgodnie z art. 92 § 1 punkt 4 Ustawy z dnia 14 lutego 1991 – Prawo o notariacie „akt notarialny powinien zawierać imiona, nazwiska, imiona rodziców i miejsce zamieszkania osób fizycznych, nazwę i siedzibę osób prawnych lub innych podmiotów biorących udział w akcie, imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania osób działających w imieniu osób prawnych, ich przedstawicieli lub pełnomocników, a także innych osób obecnych przy sporządzaniu aktu”. Zgodnie z brzmieniem powołanego wyżej przepisu nie ma wymogu zamieszczenia w treści aktu notarialnego numeru dowodu osobistego, numeru PESEL ani innych szczegółowych danych uczestniczącego w czynności tłumacza.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o informacje:

- 1) Z czego wynika taka praktyka?
- 2) Czy podawanie w treści aktu notarialnego danych tłumacza przysięgłego, wykraczających poza dane przewidziane w przepisach ustawy - Prawo o notariacie (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania) jest rzeczywiście niezbędne, w tym również w kontekście ochrony danych osobowych?

Jest to dla tłumaczy przysięgłych kwestia bardzo istotna, bowiem dane osobowe podane w akcie notarialnym są jednocześnie przekazywane nieznanym tłumaczowi i niezwiązanym z tłumaczem stronom czynności notarialnej, co może skutkować naruszeniem przepisów prawa (dane te są wystarczające np. do uzyskania kredytu).

Proponuję również spotkanie w dogodnym dla Pana terminie w celu omówienia sposobów rozwiązania wyżej opisanego problemu tłumaczy przysięgłych.

Z poważaniem

Zofia Rybińska

Zofia Rybińska
prezes

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25, ok. 44 • 00-380 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 475 • e-mail: jeps@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77486 • NIP: 625-20-90-623 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W, 45 1020 1025 0000 1532 0117 0963

Wydział do Walki z Korupcją jednej z Komend Policji, który prowadzi postępowanie przygotowawcze, zwrócił się do PT TEPIS z prośbą o udzielenie odpowiedzi na szereg pytań dotyczących, między innymi, informowania Członków o konsekwencjach prawnych udostępniania osobom trzecim kartek *in blanco*, nieumieszczania w tłumaczeniu poświadczonym adnotacji o pochodzeniu pierwotnego tekstu (oryginał, odpis, kserokopia skan), w tym z pytaniem, czy tłumacz przysięgły może nadal wykonywać tłumaczenia poświadczane na kartkach *in blanco*, którymi opatrzył karty przed zatrzymaniem mu pieczęci. Dla dobra postępowania nie publikujemy pisma Komendy, a poniższa odpowiedź Towarzystwa nie zawiera adresata, ani numeru pisma. Publikujemy ją jednakże ze względu na ważne kwestie zawarte w odpowiedziach na zadane Towarzystwu.

„Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo (...) z dnia (...) 2017 r. pragnę poinformować, że Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największe stowarzyszenie tłumaczy w Polsce i jednocześnie stowarzyszenie zrzeszające największą liczbę polskich tłumaczy przysięgłych, do którego przynależność jest dobrowolna, od wielu lat regularnie informuje swoich członków podczas prowadzonych szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego, w Biuletynie PT TEPIS, na stronie internetowej PT TEPIS i w publikacjach wydanych pod auspicjami Towarzystwa o zasadach sporządzania tłumaczenia poświadczanego, w tym o obowiązku stosowania przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego

Ustawa ta przewiduje elementy poświadczenia, zaś Kodeks tłumacza przysięgłego z 2011 roku je doprecyzowuje. Kodeks nie ma waloru aktu prawnego i związanej z tym mocy obowiązującej, aspiruje jednak — oprócz stosowania na zasadzie dobrowolności przez zainteresowanych tłumaczy — także do roli autorytatywnej praktyki branżowej, m.in. ze względu na udział w jego powstaniu — zrzeszonych w Międzyinstytucjonalnym Komitecie Konsultacyjnym — przedstawicieli zarówno organów wymiaru sprawiedliwości i ścigania, świata nauki, Ministerstwa Sprawiedliwości jak i wreszcie samych tłumaczy przysięgłych. Pragnę nadmienić, że Towarzystwo TEPIS przygotowuje aktualizację Kodeksu, który opublikowany będzie w pierwszej połowie 2018 r., a w którym zastały uszczegółowione zasady dotyczące poświadczenia tłumaczenia przez tłumacza przysięgłego, *expressis verbis* zakazujące praktyk wspomnianych w Państwa piśmie.

Warto też wspomnieć, że Kodeks tłumacza przysięgłego, z formalnego punktu widzenia będąc Rady Naczelnej naszego Towarzystwa z 30 czerwca 2011 r. — spełnia wszelkie warunki formalne oficjalnego stanowiska PT TEPIS w poruszonych sprawach, ujętego w konwencji normatywnej. Tak więc pozwalamy sobie wskazać w pierwszej kolejności samą treść Kodeksu jako najbardziej oficjalną i autorytatywną z możliwych do wyrażenia form stanowiska naszego Towarzystwa w ww. kwestiach.

Ponadto Państwowa Komisja Egzaminacyjna, w której PT TEPIS ma ustawowego przedstawiciela, zamieściła wzór formuły poświadczającej na stronie: <https://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/tlumacze-przysiegli/formula-poswiadczejaca/news,8697,formula-poswiadczejaca.html>.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego oraz Kodeksem tłumacza przysięgłego, na sporządzonych przez tłumacza przysięgłego tłumaczeniach i odpisach pism należy stwierdzić, czy sporządzono je z oryginału, czy z tłumaczenia lub odpisu (ewentualnie wydruku niesygnowanego), oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo. Jeśli tłumacz poświadcza sporządzenie tłumaczenia poświadczonego z „oryginału dokumentu”, „dokumentu” lub „tekstu dokumentu” bez wglądu w oryginalny dokument, z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że dopuszcza się tym samym poświadczenia nieprawdy.

Niewątpliwie bowiem tłumacz przysięgły mieści się w szerokim kręgu podmiotowym art. 271 § 1 k.k. — „funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu”, zaś ewentualna niezgodność z rzeczywistością obiektywną wymaganych ustawowo elementów poświadczenia realizuje w sensie obiektywnym znamiona stypizowanego tam czynu, skoro przynajmniej w sensie czasownikowym taki tłumacz „poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne”, przy czym jak większość występków, także i ten popełnić można nie tylko w zamiarze bezpośrednim, lecz chociażby w zamiarze ewentualnym, tj. gdy sprawa „przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi”. Ewentualną nieumyślność należałoby zaś rozpatrywać w kategoriach przekroczenia uprawnień bądź niedopełnienia obowiązków pod warunkiem uznania tłumacza przysięgłego za funkcjonariusza publicznego na potrzeby art. 231 k.k. Abstrahujemy w tym momencie od bardziej skomplikowanej kwalifikacji prawnej czynu opisywanego jako *de facto* umożliwienie poświadczenia tłumaczeń i odpisów osobie do tego nieuprawnionej przy posłużeniu się jedynie rekwizytami osoby uprawnionej a bez jej udziału, co zbliża się już bardziej do znamion fałszerstwa, a także możliwości kwestionowania ważności takich poświadczeń — jako sytuacji faktycznej i prawnej zdecydowanie różniącej się od drukowania tłumaczeń na uprzednio dla wygody podpisanych i ostemplowanych kartkach w obecności tłumacza przysięgłego i pod jego nadzorem, co pozwalałoby jeszcze traktować jego osobę jako prawnego wykonawcę czynności poświadczenia, tym bardziej, że podpis złożył własnoręcznie, zaś posłużenie się inną osobą do czysto fizycznego przystawienia pieczęci nie jest niezgodne z prawem ani zasadami etyki zawodowej w okolicznościach wskazujących na fizyczne wyręczenie tłumacza.

W opinii prawnej „Czy udostępnianie kartek *in blanco* jest dozwolone?” (w zał.), zamieszczonej w Biuletynie PT TEPIS nr 82 z 2015 r., omawianej podczas naszych szkoleń oraz warsztatowych konferencji poświęconych kwestiom zasad praktyki zawodowej, informujemy naszych członków o sprzecznym z prawem i zasadami etyki zawodowej procederem udostępniania kartek *in blanco* oraz o konsekwencjach prawnych wynikających z nieumieszczenia na poświadczonych tłumaczeniach odpowiedniej informacji o formie tekstu przedstawionego do tłumaczenia (oryginał, odpis, kserokopia, skan).

Towarzystwo zajęło oficjalne stanowisko w tej sprawie już wcześniej, w 2008 r., przeciwstawiając się procederowi zarówno Biura Tłumaczeń Symultanka jak i innych biur, ostrzegając tłumaczy przed konsekwencjami karnymi takiego postępowania w Oświadczeniu Prezesa PT TEPIS z dnia 28 lutego 2008 r. pt. „TEPIS piętnuje proceder godzący w dobre imię ogółu rzetelnych tłumaczy przysięgłych” zamieszczonym na stronie internetowej Towarzystwa i w Biuletynie PT TEPIS (w zał.).

Co do kwestii wykonywania tłumaczenia poświadczonego na kartach *in blanco* udostępnianych biurom po zatrzymaniu pieczęci przez Policję, Prokuraturę lub inny uprawniony organ – stanowisko PT TEPIS nie uległo zmianie i uznaje taki proceder za nieetyczny, niezgodny z prawem i godzący w dobre imię tłumacza przysięgłego jako osoby zaufania publicznego. Trudno bowiem uznać za zgodną z obowiązkiem szczególnej staranności i bezstronności (art. 7 i art. 14 ust. 1 pkt 1 Ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, Dz.U.2004.273.2702) sytuację, w której zgodność tłumaczeń lub odpisów obcojęzycznych poświadczają osoba, wobec której - bądź przynajmniej wykorzystywanej przez nią urzędowej pieczęci - zrealizowały się okoliczności będące podstawą zatrzymania tejże pieczęci w toczącym się postępowaniu karnym. Co do istoty swojej ta sytuacja nie różni się od sytuacji np. notariuszy czy przedstawicieli innych zawodów i piastunów innych funkcji, których urzędowe pieczęci zostały objęte zatrzymaniem.

Natomiast kwestia mocy prawnej tłumaczeń poświadczonych na kartach *in blanco* w sytuacji opisanej w Państwa piśmie wymaga pogłębionej analizy prawnej. Naszym jednak zdaniem, o ile zatrzymanie pieczęci następuje w trybie art. 93a k.p.k., jest to czynność procesowa zatrzymania rzeczy w celach dowodowych na potrzeby postępowania. Pozostałe przewidziane tam cele, w szczególności zabezpieczające, nie znajdują zastosowania jako warunkowane majątkowym charakterem zabezpieczanych kar, środków karnych i roszczeń. Siłą rzeczy tak rozumiane zatrzymanie pieczęci nie może mieć tej samej doniosłości, co zawieszenie w wykonywaniu czynności służbowych lub zawodu orzekane jako środek zapobiegawczy w trybie art. 276 k.p.k., nie wspominając o orzekanym dopiero po przeprowadzeniu postępowania środka karnym w postaci zakazu wykonywania zawodu z art. 39 pkt 2 k.k. (bądź tożsamy środek zabezpieczający w trybie art. 93a § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2 k.k.). Tak zakreślona czynność procesowa nie jest zatem ze względu na swój odmienny charakter, przedmiot i cel zdolna do wywołania skutku prawnego skierowanego do samych uprawnień zawodowych, tym bardziej jeśli do tego celu został przewidziany inny, bardziej restrykcyjny tryb. Czynność taka odnosi się do pieczęci jedynie jako do przedmiotu fizycznego, bez swoistej emanacji na tematycznie skojarzone z nim uprawnienia i czynności, jak to ma miejsce np. w stosunku do zatrzymań niektórych dokumentów ze skutkami przewidzianymi w odrębnych przepisach. Powyższy wniosek znajduje podkreślenie w fakcie, że w treści art. 227 k.p.k. ustawodawca uznał za stosowne jednoznacznie podkreślić, że tryb zatrzymania rzeczy powinien być wykorzystywany zgodnie ze swoim celem — czyli znowu, celem dowodowym bądź związanym z zabezpieczeniem kar, środków i roszczeń o charakterze majątkowym, co siłą rzeczy do pieczęci urzędowej odnosić się nie może — zatem nie może stanowić uproszczonej drogi do realizacji celów innych niż wprost przewidziane dla tego trybu, tym bardziej zaś do realizacji celów, dla których wprost przewidziany został inny, właściwy tylko im tryb. Z kolei zastosowanie właściwego trybu związane z orzeczeniem środka zapobiegawczego z art. 276 w stosownym trybie procesowym eliminuje konieczność rozważań odnoszących się do zatrzymania pieczęci, skoro zawiesza samo wykonywanie uprawnienia.

Kwestia zaś ubiegania się o wydanie duplikatu (wtórnika) pieczęci i okoliczności przemawiających za takim wydaniem nie została przewidziana w ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego, a nasi członkowie nie zgłaszali nam pytań w tym zakresie, ani próśb o pomoc w uzasadnieniu wniosku o wydanie duplikatu pieczęci. Kwestię tę należałoby jednak rozpatrywać z perspektywy „twardych” kryteriów ustawowych, względem których Minister Sprawiedliwości

nie dysponuje uznaniem administracyjnym, lecz jest nimi związany, co trudno stwierdzić, że przesądza o braku bycia związanym obowiązkiem wydania duplikatu tłumaczowi, który nie spełnia ściśle delimitowanych kryteriów skreślenia z listy tłumaczy przysięgłych. Dlatego naszym zdaniem ważne jest stosowanie właściwych trybów procesowych i kierowanie środka zapobiegawczego do samego uprawnienia, tj. zawieszanie takich tłumaczy w trybie art. 276.

W odniesieniu do prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego, poza przepisami ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego tłumacza przysięgłego obowiązują opublikowane zasady prowadzenia repertorium, opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości, które przewidują stosowny wpis w rubryce 7: Uwagi o rodzaju, treści, o formie i stanie dokumentu (§2 taryfy). PT TEPIS zaleca swoim członkom stosowanie ww. zasad i organizuje szkolenia dla tłumaczy, podczas których omawiane są szczegółowo zasady prowadzenia repertorium zgodnie z dobrymi praktykami i zaleceniami Komisji Odpowiedzialności Zawodowej oraz Kodeksu tłumacza przysięgłego. Zasady prowadzenia repertorium, opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości są także opublikowane na naszej stronie internetowej w zakładce dla tłumaczy przysięgłych.

Pragnę dodać, że Rada Naczelna PT TEPIS - jako autor Kodeksu tłumacza przysięgłego, opracowanego przez członków PT TEPIS, zatwierdzonego przez Międzyinstytucjonalny Komitet Konsultacyjny Kodeksu z udziałem m.in. przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, przyjętego uchwałą Rady Naczelnej PT TEPIS zaleciła stosowanie Kodeksu wszystkim tłumaczom przysięgłym w Polsce oraz tłumaczom pełniącym funkcje tłumaczy sądowych powołanych *ad hoc* i tłumaczom języka migowego, niezależnie od ich przynależności do innych organizacji zrzeszających tłumaczy, wyrażając tym samym stanowisko Międzyinstytucjonalnego Komitetu Konsultacyjnego Kodeksu.

Członkowie PT TEPIS deklarują wykonywanie obowiązków tłumacza przysięgłego zgodnie z zasadami sztuki przekładu i Kodeksu tłumacza przysięgłego przystępując do naszego stowarzyszenia. Choć Kodeks ma charakter deontologiczny, jest jedynym kodeksem określającym zasady etyczne i praktyczne dotyczące działalności zawodowej tłumaczy przysięgłych w Polsce. Jest również stosowany na potrzeby orzecznictwa Komisji Odpowiedzialności Zawodowej tłumaczy przysięgłych ustanowionej przy Ministrze Sprawiedliwości.

Towarzystwo TEPIS przez cały okres swojej 27-letniej działalności promuje profesjonalizm tłumaczy przysięgłych, inicjuje i prowadzi różne formy doskonalenia zawodowego dla tłumaczy, organizuje szkolenia, podczas których omawiane są m.in. zasady i zalecenia Kodeksu w zakresie etyki i praktyki zawodowej tłumacza przysięgłego, przepisy ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego czy zasady opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości dotyczące prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego.

Pragnę także dodać, że Rada Naczelna PT TEPIS wielokrotnie zwracała się do Ministerstwa Sprawiedliwości z wnioskami o przeprowadzenie szkoleń dla wszystkich tłumaczy przysięgłych w zakresie etyki i praktyki zawodowej tłumaczy przysięgłych, również z przedstawicielami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, publikowania informacji na

temat zmieniającego się prawa, czy informacji na tematy ważne dla przedstawicieli tego ważnego zawodu. Zwracaliśmy się także o wprowadzenie mechanizmu, który zapewniłby stosowanie przepisów prawa, w tym przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego w zakresie powoływania tłumacza przysięgłego bezpośrednio (z pominięciem pośrednictwa biur tłumaczeń) w kontekście art. 194 kpk, co z pewnością przyczyniłoby się do wyeliminowania procederu korzystania z kartek *in blanco*.

Wnioski takie przedstawiane były także podczas trwających prac Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, powołanego przez Ministra Sprawiedliwości w 2015 roku z inicjatywy PT TEPIS.

Mam nadzieję, że powyższe informacje będą pomocne w prowadzonym przez Państwa postępowaniu przygotowawczym w sprawie o przestępstwa z art. 228 § 3 kk i art. 271 § 3 kk w zw. z art. 11§ 2 kk i innymi. Gdybyście Państwo potrzebowali dodatkowych informacji, jesteśmy do dyspozycji.

Udzielone powyżej w odpowiedzi na pytania Komendy Policji w.... informacje i wyjaśnienia przedstawiają stanowisko PT TEPIS w kwestiach związanych z praktyką zawodową oraz działania podejmowane przez PT TEPIS z intencją propagowania dobrych praktyk i etyki zawodowej wśród ogółu tłumaczy przysięgłych. Udostępnione informacje nie stanowią interpretacji przepisów ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Zwracamy się jednocześnie z prośbą o przekazanie nam stosownych informacji o wyniku prowadzonego postępowania, aby PT TEPIS, zgodnie z § 10.4 statutu Towarzystwa, mógł w razie konieczności skorzystać z uprawnień wynikających z art. 90 kpk.

Z poważaniem

Zofia Rybińska
prezes

Załącznik:

Opinia prawna pt. „Czy udostępnianie kartek *in blanco* jest dozwolone?”

Oświadczenie Prezesa PT TEPIS z dnia 28 lutego 2008 r. pt. „TEPIS piętnuje proceder godzący w dobre imię ogółu rzetelnych tłumaczy przysięgłych”.

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny”.

W związku z bardzo kontrowersyjnym „Projektem Tłumacz”, zapowiedzianym przez Wydział Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Urząd Miasta Poznań i Policję poznańską, poprosiliśmy Wydział o dokładne informacje oraz zgłosiliśmy gotowość dzielenia się 27-letnim doświadczeniem Towarzystwa i wypracowanym know-how. Gotowi jesteśmy wesprzeć organizatorów w zakresie przeprowadzenia szkoleń, mając na uwadze odpowiedzialną rolę tłumacza przysięgłego w realizacji prawa do rzetelnego procesu.

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

RN Prez. 4/2018

Warszawa, 16 stycznia 2018 r.

Prof. UAM dr hab. Aldona Sopata
Dziekan Wydziału Neofilologii
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

Uwaga: Pani Dziekan

W imieniu Rady Naczelnej Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, zwracam się do Pani z prośbą o przekazanie nam dokładnych informacji na temat projektu Wydziału Neofilologicznego UAM zatytułowanego „PROJEKT TŁUMACZ”, który ma być realizowany wspólnie z Urzędem Miasta Poznań i Policją lokalną.

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Ogłoszona rekrutacja do tego projektu na stronie UAM i FB zaniepokoiła, a nawet - śmiem twierdzić - zbulwersowała członków naszego Towarzystwa jak i wielu niezrzeszonych w naszym Towarzystwie tłumaczy przysięgłych.

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

W kontekście obowiązującego prawa w Polsce, w tym ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, czy obowiązującej dyrektywy 2010/64/EU Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w sprawach karnych pojawia się szereg pytań, w tym o realizację prawa do rzetelnego procesu. Aby uniknąć zagrożenia dla tego prawa w wyniku zatrudniania niewykwalifikowanych tłumaczy pojawiają się także pytania i wątpliwości dotyczące jakości tłumaczenia, znajomości zasad etyki i praktyki zawodowej zawartych w Kodeksie tłumacza przysięgłego.

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

Pytań jest naturalnie jeszcze więcej, dotyczących choćby zakresu przeszkolenia przez Policję, czy odpowiedzialności prawnej za ewentualne błędy w tłumaczeniu. Interwencje Policji dotyczą z zasady przestępstw, a zatem dopuszczenie do tłumaczenia w postępowaniu karnym osób, których znajomość języka obcego, w tym specjalistycznej terminologii i frazeologii, nie została potwierdzona egzaminem państwowym ani nawet dyplomowym, mogłoby pozbawić osobę podejrzaną i pokrzywdzoną przestępstwem przysługujących im praw. Tłumaczenie już na etapie postępowania przygotowawczego powinni – zdaniem PT TEPIS – wykonywać wyłącznie tłumacze przysięgli, gdyż nie tylko posiadają odpowiednie kwalifikacje, ale także odpowiadają karnie za fałszywe tłumaczenie. Prawnicy uważają nawet, że pierwsze słowa wypowiedziane przez osobę zatrzymaną są bardziej wiarygodne niż składane po pewnym czasie, gdy sprawca miał czas na przemyślenie linii obrony. Z tych względów w wielu krajach policjanci uprzedzają zatrzymaną osobę, że każde wypowiedziane przez nią słowo może być wykorzystane jako dowód przeciwko niej.

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II OW-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największe stowarzyszenie tłumaczy w Polsce i jednocześnie stowarzyszenie zrzeszające największą liczbę polskich tłumaczy przysięgłych, które opracowało Kodeks tłumacza przysięgłego, organizacja pożytku publicznego, członek Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT i Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA promuje profesjonalizm.

Od 27 lat dbamy o wysoką rangę zawodu tłumacza przysięgłego i przestrzeganie zasad jego etyki zawodowej, upowszechniamy wiedzę o roli tłumacza przysięgłego w realizacji prawa do rzetelnego procesu. Uczestniczyliśmy w wielu projektach europejskich, a nasze doświadczenia przekazujemy podczas szkoleń organizowanych przez nasze Towarzystwo. Jesteśmy gotowi służyć tym doświadczeniem.

W Poznaniu działa Wielkopolskie Koło PT TEPIS, którego prezesem jest pracownik Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza dr hab. Aleksandra Matulewska, Prof. UAM. Zarząd Koła PT TEPIS jest w stanie przekazać informacje o tłumaczach przysięgłych i wesprzeć Uniwersytet profesjonalnym wsparciem.

Z poważaniem,

Zofia Rybińska
prezes

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

Poznań, dn. 25.01.2018r.

**POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH
I SPECJALISTYCZNYCH**

**CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY
SĄDOWYCH EULITA**

CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT

RADA NACZELNA

Sz. P.

Zofia Rybińska

Szanowna Pani Prezes,

wnikliwie zapoznałam się z przesłanym na moje ręce pismem Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych. Z ubolewaniem stwierdzam, że w sprawie projektu pod roboczą nazwą „Tłumacz” pojawiło się wiele nieścisłości – także w naszej wewnętrznej komunikacji.

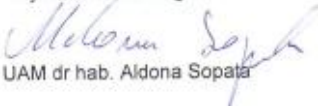
Pragnę podkreślić, iż projekt ma dotyczyć wyłącznie sytuacji nagłych, gdy nie jest ani potrzebne ani możliwe skorzystanie z usług tłumacza, a konieczne jest zapewnienie podstawowej ochrony praw człowieka poprzez ułatwienie komunikacji wstępnej w języku ojczystym obcokrajowca i zmniejszenie stresu w jakim się on znalazł. Wolontariusze nie będą uczestniczyli w procedurach, w których prawodawca nakłada obowiązek powoływania tłumacza, w tym tłumacza przysięgłego.

Bardzo dziękuję za deklarację wsparcia inicjatywy, którą uważam za cenną. Z przyjemnością podejmę rozmowy z prof. UAM dr hab. Aleksandrą Matulewską w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości. Proszę przyjąć moje zapewnienie, iż wysoka ranga zawodu tłumacza jest także dla mnie bardzo ważna.

Z wyrazami szacunku

Dziekan

Wydziału Neofilologii

Prof. UAM dr hab. Aldona Sopata

Al. Niepodległości 4, Collegium Novum, 61-874 Poznań
tel. +48 61 829 35 00, fax +48 61 829 35 01
dziekneo@amu.edu.pl

www.neo.amu.edu.pl

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

RN Prez. 8/2018

Warszawa, 25 stycznia 2018 r.

Pan
nadinsp. dr Jarosław Szymczyk
Komendant Główny Policji
ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

Szanowny Panie Komendancie!

W związku z sytuacją zaistniałą w Poznaniu po ogłoszeniu rekrutacji do „Projektu – Tłumacz” zwróciliśmy się do Wydziału Neofilologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu o przekazanie nam dokładnych informacji na temat tego projektu, który realizują wspólnie Wydział Neofilologiczny UAM, Urząd Miasta Poznania i miejscowa Policja.

Pragnę poinformować Pana, że Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największe stowarzyszenie tłumaczy w Polsce i jednocześnie stowarzyszenie zrzeszające największą liczbę polskich tłumaczy przysięgłych, które opracowało Kodeks tłumacza przysięgłego, organizacja pożytku publicznego, członek Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT i Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA promuje profesjonalizm i wysokie standardy wykonywania zawodu tłumacza przez wysoko wykwalifikowanych tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych.

Od 27 lat dbamy o wysoką rangę zawodu tłumacza przysięgłego i przestrzeganie zasad jego etyki zawodowej, upowszechniamy wiedzę o roli tłumacza przysięgłego w realizacji prawa do rzetelnego procesu. Uczestniczyliśmy w wielu projektach europejskich, a zdobyte doświadczenie przekazujemy podczas szkoleń organizowanych przez nasze Towarzystwo.

Jesteśmy gotowi służyć tym doświadczeniem poprzez wsparcie Policji, a pośrednio i projektodawców wspomnianego Projektu-Tłumacz i zorganizowanie wspólnego szkolenia na temat swoistych cech porozumiewania się z udziałem tłumacza, tak aby zapewnić sprawny i skuteczny przebieg postępowania karnego. Szkolenia takie wpisują się także w realizację przepisów

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREINIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Piłater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II OW-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

obowiązującej Polskę dyrektywy 2010/64/EU Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w sprawach karnych.

W Poznaniu działa Wielkopolskie Kolo PT TEPIS, którego prezesem jest pracownik Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza dr hab. Aleksandra Matulewska, Prof. UAM. Zarząd Kola PT TEPIS jest w stanie wesprzeć Uniwersytet i Policję poznańską profesjonalnym wsparciem w zakresie takiego szkolenia.

Wyrażamy jednocześnie gotowość do przedstawienia programu takich wspólnych szkoleń.

Z wyrazami pozdrowienia

Zofia Rybińska
prezes

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny
Pan Piotr Mąka Komendant Wojewódzki w Poznaniu

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

RN Prez. 5/2018

Warszawa, dnia 20 stycznia 2018 r.

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

**STANOWISKO W SPRAWIE KWALIFIKOWANIA ZAWIERANYCH PRZEZ TŁUMACZY UMÓW
O DZIEŁO JAKO UMÓW O ŚWIADCZENIE USŁUG**

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

W związku z toczącymi się z inicjatywy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych postępowaniami mającymi na celu kwalifikowanie zawieranych przez tłumaczy umów o dzieło jako umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, największe ogólnopolskie stowarzyszenie tłumaczy potwierdza, że zawieranie przez tłumaczy umów o dzieło na wykonywanie tłumaczeń ustnych i pisemnych jest praktyką stosowaną powszechnie od dziesiątek lat z inicjatywy samych tłumaczy.

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREINIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Wykonywany w ramach współpracy pomiędzy biurem tłumaczeń a tłumaczem przekład tekstu posiada następujące cechy charakterystyczne dla dzieła:

1. tłumacz, będąc osobą niezwiązaną stosunkiem pracy z zamawiającym, ma całkowitą swobodę i według własnego uznania przyjmuje do wykonania jasno oznaczone zadanie polegające na wykonaniu dzieła (tłumaczenia), za określoną cenę;
2. strony określają termin wykonania dzieła (tłumaczenia);
3. tłumacz wykonuje zamówione dzieło bez kontroli czy kierownictwa zamawiającego, zgodnie ze swoją wiedzą, za pomocą własnego sprzętu, poza siedzibą zamawiającego i we własnym zakresie, natomiast zamawiający dzieło ma prawo dokładnie sprecyzować swoje oczekiwania co do rezultatu (wyniku pracy tłumacza)
4. tłumacz posiada indywidualne, ale obiektywne i podlegające ocenie, kwalifikacje i kompetencje wymagane do wykonania zamówionego tłumaczenia; mogą one mieć formę nadanego przez Ministra Sprawiedliwości uprawnień tłumacza przysięgłego lub specjalisty – potwierdzone wykształceniem kierunkowym i referencjami potwierdzającymi doświadczenie w danej specjalizacji (np. farmacja, górnictwo czy też rynek giełdowy), czy też minimalne poziomy kompetencji określone obiektywnie i z góry w normie branżowej PN-EN ISO 17100:2015;
5. tłumaczenie obejmuje wytworzenie (tłumaczenie) lub przetworzenie (opracowanie) dzieła do postaci, w jakiej tekst taki poprzednio nie istniał. W wyniku tłumaczenia dzieła przeczytać i zrozumieć ten tekst mogą osoby, które wcześniej nie byłyby w stanie tego zrobić;
6. wykonane tłumaczenie jest samoistnym wytworem, co można łatwo stwierdzić gdy np. mamy do czynienia z tłumaczeniem podręcznika, kierowanej do druku instrukcji, folderu, sztuki

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Pleter 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa

www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl

Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480

Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

teatralnej, filmu, umowy, a nawet poświadczanego dokumentu, który może służyć za dowód w sądzie. Wynik takiego tłumaczenia działa samoistnie, niezależnie od dalszej woli i wiedzy wykonawcy;

7. wykonawca odpowiada za wady dzieła, a biuro tłumaczeń (zamawiający) dokonuje odbioru dzieła od tłumacza, sprawdzając je pod kątem specyfikacji oraz ewentualnych wad w procesie weryfikacji, opisanym także szczegółowo w normie PN-EN ISO 17100;
8. po odbiorze zamawiający wypłaca wynagrodzenie za wykonane dzieło.

Tym samym w wyniku tłumaczenia tekstu powstaje ściśle określony, w pełni weryfikowalny rezultat. W przypadku tłumaczeń pisemnych rezultat ten materializuje się w postaci pliku tekstowego zawierającego tłumaczenie, natomiast w przypadku tłumaczeń ustnych możliwe jest nagranie tłumaczenia, co jest praktyką dosyć powszechną – umożliwiającą z jednej strony podmiotom zlecającym tłumaczenie zweryfikowanie jego jakości, z drugiej strony służy również do powielania i rozpowszechniania tłumaczenia. W takim przypadku tłumacz otrzymuje z reguły również dodatkowe wynagrodzenie tytułem korzystania z przysługujących mu praw autorskich do utworu.

Zofia Rybińska
prezes PT TEPIS

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Pleter 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5963

3. Konferencja ELRC w Brukseli w dniach 7-8 listopada 2017 r.

W dniach 7-8 listopada 2017 r. miała miejsce w Brukseli kolejna, trzecia doroczna konferencja dotycząca Programu ELRC (ang. *European Language Resource Coordination*) czyli Programu Koordynacji Zasobów Języków Europejskich, w której uczestniczyłam jako przedstawicielka Polski w związku z pełnioną funkcją Krajowego Przedstawiciela Służb Publicznych. ELRC to unijny program zainicjowany przez Komisję Europejską i wspierający rozwój narzędzia do tłumaczenia automatycznego (Platforma CEF.AT) oraz przeznaczony dla pracowników administracji publicznej państw członkowskich UE. Drugą Konferencję ELRC recenzowałam we wcześniejszych wydaniach Biuletynu TEPIS.

Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele DGT (unijnej Dyrekcji ds. Tłumaczeń Pisemnych KE), przedstawiciele realizatorów projektu, tj. konsorcjum obejmującego instytucje DFKI (Niemcy), ELDA (Francja), ILSP (Grecja) i Tilde (Estonia), krajowi przedstawiciele ds. technologii i służb publicznych państw uczestniczących w projekcie, reprezentanci firm z sektora biznesowego współpracujący z projektem oraz zaproszeni goście. Polskę reprezentowali m.in. pracownicy Ministerstwa Zdrowia, Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW, firm wykonujących tłumaczenia na rzecz instytucji unijnych oraz eksperci-prawnicy.

Edycja 2017 r. dotyczyła szerokiego spektrum zagadnień: przedstawienia osiągnięć projektu i stopnia zaawansowania prac, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonujących narzędzi transgranicznych usług cyfrowych, w których zaimplementowano narzędzie do tłumaczenia automatycznego. Zaprezentowano zidentyfikowane potrzeby językowe i rozwiązania dotyczące systemu *eJustice*, obszaru *eProcurement*, a także *European Refugee Information and Communication Service ERICS*. Wiele miejsca poświęcono rozwojowi technologii tłumaczeniowych, kwestiom jakościowym, a także aspektom prawnym w kontekście bezpieczeństwa i statusu prawnego danych. Szczególny nacisk położony był również na organizację i utrzymanie systematycznego oraz stałego zasilania projektu zasobami językowymi pochodzącymi z poszczególnych państw, w tym pod kątem języków i dziedzin słabiej reprezentowanych obecnie w programie. Przedstawiono również inne projekty i narzędzia dofinansowane ze środków unijnych i związane tematycznie z Programem ELRC oraz tłumaczeniem automatycznym, takie jak trwający projekt *eTranslation Term Bank* czy też narzędzie *translate2017.eu*, stworzone przez firmę Tilde i wykorzystywane podczas estońskiej prezydencji Rady Europy, a obecnie również bułgarskiej.

Z punktu widzenia polskich użytkowników interesującą informacją jest planowane na kwiecień 2018 r. udostępnienie nowszej technologicznie wersji narzędzia do obsługi tłumaczeń z języka polskiego i na język polski, a mianowicie opartej o sieci neuronowe, czyli tzw. NMT, co powinno przełożyć się na widoczne zwiększenie poprawności i płynności tłumaczeń.

Agenda wydarzenia wraz z prezentacjami oraz nagraniami video jest dostępna na stronie projektu: <http://www.lr-coordination.eu/3rdelrc7>.

2. Warsztat Programu ELRC w dniu 18 grudnia 2017 r. w Warszawie

Półtora miesiąca po 3. Konferencji w siedzibie polskiego Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie odbył się drugi krajowy warsztat przybliżający lokalnie projekt, na którym gościliśmy przedstawicieli administracji publicznej (m.in. pan Bolesław Cieślak, Naczelnik Wydziału ds. Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości), uczelni wyższych, stowarzyszeń branżowych, firm komercyjnych działających w branży usług tłumaczeniowych, a także tłumaczy freelancerów. PT TEPIIS reprezentowały prezes Zofia Rybińska oraz wiceprezes Marta Czyżewska. W czasie warsztatu przybliżyliśmy unijną koncepcję budowania Jednolitego Rynku Cyfrowego, w tym transgranicznych i krajowych usług cyfrowych, a także rolę tłumaczeń w przewyżnianiu ograniczeń wynikających z bariery językowej. Dyskutowaliśmy o szeroko pojętej cyfryzacji sektora publicznego, otwartych danych, inicjatywach rządowych w tym zakresie, aspektach prawnych związanych z udostępnianiem i przekazywaniem zasobów językowych, a także o potrzebie i sposobach szerszego włączenia się przedstawicieli administracji publicznej w działania Programu ELRC. Agenda wydarzenia wraz z prezentacjami jest dostępna na stronie: http://www.lr-coordination.eu/pl/l2poland_agenda.

Uwadze osób głębiej zainteresowanych tematem polecam szczegółowy raport (w języku angielskim) z warsztatu, publicznie dostępny na stronie www (w dolnej części strony, pod nagłówkiem „past events”), w którym oprócz zapisu wydarzenia przedstawiliśmy wybrane komentarze dotyczące kwestii tłumaczeń w sektorze administracji publicznej: <http://www.lr-coordination.eu/events>.

Program ELRC przedstawiłam również podczas konferencji z cyklu #TranslatingEurope zorganizowanej w dniach 9-10 grudnia 2017 r. przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przy współpracy z PT TEPIIS oraz Komisją Europejską. Więcej o wydarzeniu: http://lingualegis.amu.edu.pl/?page_id=416.

Program ELRC będę prezentowała również na nadchodzącej Translation and Localization Conference 23-24 marca 2018 r. w Warszawie: <https://sites.grenadine.co/sites/tlc/en/tlc-2018/about/pages/38/TLC+Theme+in+2018>.

Zainteresowanych projektami unijnymi związanymi z tłumaczeniami finansowanymi w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (ang. Connecting Europe Facility - CEF) zachęcam do zapoznania się ze strategicznym dokumentem pt. „ANNEX to the COMMISSION IMPLEMENTING DECISION on the adoption of the work programme for 2018 and on the financing of Connecting Europe Facility (CEF) - Telecommunications Sector” dostępnym do pobrania pod adresem: <http://www.lr-coordination.eu/node/682>.

Osoby zainteresowane tematem – szczególnie tłumaczy – pracowników administracji publicznej, serdecznie zapraszam do kontaktu bezpośredniego.

Anna Kotarska

Public Services National Anchor Point in Poland

European Language Resource Coordination | lr-coordination.eu

E-mail: annakotarskapl@gmail.com | Mob. +48 696 012 239

PROBLEMY PRAKTYKI ZAWODOWEJ

KASY FISKALNE 2018

W dniu 28 grudnia 2017 r. opublikowane zostało Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (tzw. „kas fiskalnych”). Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Główne zasady dot. prowadzenia ewidencji:

1) **Tłumacz nie ma obowiązku posiadania kasy rejestrującej, jeśli świadczy usługi tylko i wyłącznie na rzecz firm (w tym osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) lub organizacji, organów administracji państwowej i samorządowej.**

2) **Jeżeli tłumacz świadczy usługi na rzecz tzw. ludności, czyli osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych (tj. rolników, którzy nie są czynnymi podatnikami VAT) – musi, co do zasady, prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących** (art. 111 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług).

3) W rozporządzeniu przewidziano **zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania:**

a) Zwolnienie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia:

Zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania w danym roku podatkowym, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r., podatników, u których kwota obrotu realizowanego na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym **kwoty 20 000 zł**, a w przypadku podatników rozpoczynających w poprzednim roku podatkowym świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli kwota obrotu z tego tytułu nie przekroczyła, w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w poprzednim roku podatkowym, kwoty 20 000 zł.

Zwolnienie to nie obowiązuje w przypadku podatników, którzy w poprzednim roku podatkowym byli obowiązani do ewidencjonowania lub przestali spełniać warunki do zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania.

Zwolnienie to traci moc po upływie dwóch miesięcy następujących po miesiącu, w którym podatnik przekroczył obrót realizowany na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych w kwocie 20 000 zł.

b) Zwolnienie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia:

Zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania w danym roku podatkowym, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r., podatników rozpoczynających po dniu 31 grudnia 2017 r. świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych,

jeżeli przewidywany przez podatnika obrót z tego tytułu nie przekroczy, w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w danym roku podatkowym, **kwoty 20 000 zł**.

Zwolnienie traci moc po upływie dwóch miesięcy następujących po miesiącu, w którym podatnik przekroczył obrót z tytułu świadczenia usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, w proporcji do okresu wykonywania tych czynności, w kwocie 20 000 zł.

Uwaga: limit uprawniający do zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, o którym mowa w punktach a) i b) powyżej, **dotyczy kwoty obrotu, a nie wyniku finansowego (dochodu)**. Aby obliczyć kwotę obrotu, należy zsumować sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych z wyłączeniem wartości sprzedaży na rzecz firm i instytucji. Jest to niska kwota (średnio miesięcznie ok. 1667 zł).

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. 2017 z dnia 28 grudnia 2017 r., poz.2454).

Jeszcze w tym roku będziemy mogli zapoznać się z ciekawymi opiniami prawnymi w formie kazusów, przygotowywanymi przez mec. Pawła Gugałę i mec. Monikę Antosik, a zgromadzonymi w publikacji pod roboczym tytułem "Wykonywanie zawodu tłumacza przysięgłego w kazusach".

KAZUS – tajemnica zawodowa w postępowaniu cywilnym

Stan faktyczny

W pozwie do sądu w sprawie gospodarczej pełnomocnik powoda wniósł o dopuszczenie dowodu z przesłuchania tłumaczki A.B. na okoliczność treści rozmowy, jaką tłumaczka przeprowadziła z pracownikiem pozwanej spółki podczas przerwy kawowej w ramach prowadzonego przez powoda badania due dilligence pozwanej spółki. Zeznania tłumaczki mają być jednym z dowodów wskazujących na zawinione spowodowanie szkody pozwanej spółki. Tłumaczka została wezwana na rozprawę w charakterze świadka.

Pytania

Czy tłumaczka może nie stawić się na wezwanie?

Jak powinna zachować się tłumaczka w trakcie przesłuchania?

Odpowiedź

Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt. 2) UZTP tłumacz przysięgły obowiązany jest do zachowania w tajemnicy faktów i okoliczności, z którymi zapoznał się w związku z tłumaczeniem. Art. 261 § 2 KPC stanowi natomiast m.in., że świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli zeznanie miałyby być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej. Zestawiając te przepisy z art. 274 KPC, zgodnie z którym za nieusprawiedliwione niestawiennictwo sąd skazuje świadka na grzywnę, po czym wezwie go powtórnie, a w razie ponownego niestawiennictwa skazuje go na ponowną grzywnę i może zarządzić jego przymusowe sprowadzenie, nasuwają się następujące wnioski:

Tłumacz jest zobowiązany do stawiennictwa na rozprawie, na którą został wezwany w charakterze świadka. Mając na uwadze wynikający z 14 ust. 1 pkt. 2) UZTP obowiązek zachowania tego, czego dowiedział się w związku z tłumaczeniem, tłumacz powinien odmówić odpowiedzi na pytanie dotyczące okoliczności, co do których nabył wiedzę nawet nie bezpośrednio w trakcie tłumaczenia, ale nawet na przerwie kawowej. Art. 274 § 2 upoważnia tłumacza do odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania, nie daje natomiast uprawnienia do odmowy składania zeznań bądź niestawiennictwa na termin rozprawy. Odmawiając odpowiedzi na dane pytanie, tłumacz powinien wyjaśnić sądowi, że wykonywał dane tłumaczenie w charakterze tłumacza przysięgłego i wyjawiając tajemnicę zawodową narazi się na odpowiedzialność dyscyplinarną (por. art. 21 UZTP). Przepisy KPC nie przewidują możliwości zwolnienia tłumacza z odpowiedzialności zawodowej. Sąd może „co najwyżej” rozważyć zastosowanie kar porządkowych przewidzianych w art. 276 KPC:

Art. 276. § 1. Za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub przyrzeczenia sąd, po wysłuchaniu obecnych stron co do zasadności odmowy, skazuje świadka na grzywnę.

§ 2. Niezależnie od powyższej grzywny sąd może nakazać aresztowanie świadka na czas nieprzekraczający tygodnia. Sąd uchyli areszt, jeżeli świadek złoży zeznanie lub przyrzeczenie albo jeżeli sprawę ukończono w instancji, w której dowód z tego świadka został dopuszczony.

W sytuacji jednak, gdy tłumacz wyjaśni motywy odmowy na poszczególne pytanie, zastosowanie przewidzianych powyżej kar porządkowych wydaje się bardzo mało prawdopodobne. Dodatkowy „wentyl bezpieczeństwa” stanowi art. 394 § 1 pkt. 5 KPC, który daje możliwość zażalenia od postanowień sądu i zarządzeń przewodniczącego, których przedmiotem jest skazanie świadka, biegłego, strony, jej pełnomocnika oraz osoby trzeciej na grzywnę, zarządzenie przymusowego sprowadzenia i aresztowania świadka oraz odmowa zwolnienia świadka i biegłego od grzywny i świadka od przymusowego sprowadzenia.

Opr. Paweł Gugala

ODPOWIEDZI NA PYTANIA NASZYCH CZŁONKÓW

Pytanie:

Jestem tłumaczem przysięgłym i tłumaczę dokumenty sprawy dla Sądu Okręgowego w (XXX). Wśród dokumentów do tłumaczenia są dwa wezwania strony pozwanej na pierwszą rozprawę – jedno dla małżonka, a drugie dla małżonki. Treść tych dwóch dokumentów jest identyczna, różni je tylko osoba adresata.

Będę bardzo zobowiązana za informację czy mogę za tłumaczenie drugiego wezwania wziąć pełną stawkę, czy może w ogóle nie przysługuje mi za to wynagrodzenie?

Odpowiedź:

Sąd wezwał Panią do sporządzenia tłumaczeń dwóch dokumentów, a nie jednego (każde wezwanie było adresowane do innej strony, a więc każde stanowi odrębny dokument). Przesłanie przez sąd dwóch dokumentów stanowi po pierwsze zlecenie wykonania tłumaczenia dwóch dokumentów, a po drugie sugeruje, że mogą one mieć inną treść, a zatem wymagają od tłumacza przysięgłego nakładu pracy w postaci przeczytania i porównania każdego dokumentu, a na końcu wydrukowania obu tłumaczeń, opatrzenia ich pieczęcią i podpisem, nadania im numerów w repertorium, a także zapisania w repertorium obu tłumaczeń w oddzielnych pozycjach. Każde tłumaczenie wymaga odrębnego numeru repertorium.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego ustala sztywne stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (za sporządzenie poświadczonego tłumaczenia) na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej. W/w rozporządzenie nie przewiduje obniżonej stawki za tłumaczenie dokumentów o podobnej czy niemal identycznej treści.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to sąd wezwał Panią – tłumacza przysięgłego do sporządzenia tłumaczenia poświadczonego dwóch dokumentów, a nie jednego. Element powtarzalności występuje w każdym zawodzie, w tym również w pracy adwokatów, prokuratorów i sędziów, którzy z tego powodu nie otrzymują przecież niższego wynagrodzenia.

W tym stanie należy uznać, iż wezwanie sądu obejmowało sporządzenie dwóch tłumaczeń poświadczonych przez tłumacza przysięgłego, treścią których były zawiadomienia skierowane do dwóch różnych stron postępowania. W związku z tym należy pobrać wynagrodzenie w pełnej wysokości zgodnie z przepisami § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego za sporządzenie dwóch dokumentów, a nie jednego.

Opr. Joanna Miler-Cassino

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ TŁUMACZY PRZYSIĘGŁYCH PRZY MINISTRZE SPRAWIEDLIWOŚCI ZA 2017 ROK

Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości powołana została z dniem 1 września 2005 r. zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości Nr 59/05/DO z dnia 31 sierpnia 2005 r. (Dz. Urz. Ministra Sprawiedliwości Nr 5, poz. 21, z późn. zm.), w oparciu o przepis art. 29 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505).

Do zadań Komisji należy, stosownie do treści art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, wszczynanie i przeprowadzanie postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumaczy przysięgłych na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub wojewody.

W 2017 roku do Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych wpłynęło 61 wniosków, w tym:

- 12 wniosków od Ministra Sprawiedliwości,
- 49 wniosków od wojewodów, w tym:
 - 14 wniosków od Wojewody Łódzkiego,
 - 10 wniosków od Wojewody Pomorskiego,
 - 9 wniosków od Wojewody Lubelskiego,
 - 4 wnioski od Wojewody Świętokrzyskiego,
 - 7 wniosków od Wojewody Podlaskiego,
 - 2 wnioski od Wojewody Śląskiego
 - 1 wniosek od Wojewody Lubuskiego,
 - 1 wniosek od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego,
 - 1 wniosek od Wojewody Zachodniopomorskiego.

Liczba wniosków o wszczęcie postępowania, które wpłynęły do Komisji w 2017 roku znacząco wzrosła w porównaniu z 2012 i 2013 rokiem, w których wpłynęły odpowiednio 33 i 35 wniosków. Natomiast rok 2017 pod względem liczby otrzymanych wniosków porównywalny jest z 2015 i 2016 rokiem, w których wpłynęło po 53 i 57 wniosków.

Ponadto w 2017 roku Komisja rozpatrzyła 76 spraw, w tym 29 spraw, które prowadzone były w 2016 roku, a zostały przełożone na 2017 rok.

W sprawach przeniesionych z 2016 roku, Komisja orzekła o:

- 8 karach nagany,
- 15 karach upomnienia,
- 2 uniewinnieniach,
- 4 umorzeniach postępowania.

Ponadto w 3 sprawach Komisja postanowiła zawiesić postępowanie ze względu na trudności ze skutecznym doręczeniem korespondencji obwinionemu.

Spośród 61 spraw, które wpłynęły w 2017 roku Komisja rozpatrzyła 47 spraw, w których orzekła o:

- 10 karach nagany,
- 14 karach upomnienia,
- 6 uniewinnieniach,
- 17 umorzeniach postępowania.

Dodatkowo w 3 sprawach Komisja postanowiła zawiesić postępowanie ze względu na trudności ze skutecznym doręczeniem korespondencji obwinionemu.

Ponadto 11 spraw, które zostały wszczęte w 2017 roku, zostały przełożone na kolejny rok ze względu na ich złożony charakter lub trudności z doręczeniem obwinionym wezwania na rozprawę. We wszystkich tych sprawach terminy rozpraw wyznaczono na styczeń, luty 2018 roku.

Do końca 2017 roku zakończono prawomocnie łącznie 74 sprawy, w tym:

- 29 spraw z 2016 roku,
- 45 spraw z 2017 roku.

W dwóch sprawach z 2017 roku obwinieni złożyli apelację do Sądu Apelacyjnego. Według stanu na dzień 19 stycznia 2017 r. sprawy nie są prawomocnie zakończone.

W 6 sprawach komisja postanowiła o zawieszeniu postępowania.

Spośród 76 spraw rozpatrzonych w 2017 roku, w których Komisja wydała orzeczenie ze względu na zarzuty formułowane we wnioskach można wyszczególnić:

- 73 przypadki naruszenia art. 14 ust. 1 pkt. 1 ustawy - niewykonywania powierzonych tłumaczowi zadań ze szczególną starannością i bezstronnością, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, w tym:
 - 50 przypadków, w których naruszenie art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy wiązało się z naruszeniem art. 17 i art. 20 ustawy,
 - 12 przypadków, w których naruszenie art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy nie wiązało się z naruszeniem żadnego innego przepisu ustawy,
 - 9 przypadków, w których naruszenie art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy wiązało się z naruszeniem art. 17 i art. 20 oraz art. 8 ust. 2 ustawy,
 - 1 przypadek, w którym naruszenie art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy wiązało się z jednoczesnym naruszeniem art. 18 ustawy,
 - 1 przypadek, w którym naruszenie art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy wiązało się z naruszeniem art. 20 oraz art. 8 ust. 2 ustawy,
- 2 przypadki naruszenia art. 17 ust. 1 ustawy – niezgodnego z przepisami ustawy sposobu prowadzenia repertorium,
- 1 przypadki naruszenia art. 15 ustawy – odmówienia wykonania tłumaczenia w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej bez podania ważnej przyczyny uzasadniającej odmowę jego wykonania.

Z powyższego zestawienia wynika, że najczęściej popełnianym przez obwinionych naruszeniem ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego w 2016 roku był art. 14 ust. 1 pkt 1 - w sumie 73 przypadki. Po przeprowadzeniu rozpraw, które odbywają się w oparciu o przepisy ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, a w sprawach nieuregulowanych stosowane są przepisy Kodeksu postępowania karnego, Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości uznała winnymi naruszenia obowiązków w sumie 47 tłumaczy przysięgłych.

Wobec uznanych w 2017 roku winnymi 47 tłumaczy przysięgłych Komisja wymierzyła następujące kary:

- 29 przypadków kar upomnienia,
- 18 przypadki kar nagany,

Ponadto po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Komisja uniewinniła 8 obwinionych od zarzucanych im czynów, a w 21 przypadkach umorzyła postępowanie. W przypadku wydanych orzeczeń o uniewinnieniu obwinionych, przesyłając odpis orzeczenia Departamentowi Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej, Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych każdorazowo przedstawiała pisemnie najważniejsze motywy zapadłych orzeczeń. Natomiast w 6 przypadkach Komisja orzekła o zawieszeniu postępowania (w tym 3 sprawy z 2016 i 3 sprawy z 2017 r.) ze względu na trudności z doręczeniem obwinionym wezwania na rozprawę lub wyjazd obwinionego poza granice kraju.

Od wydanych przez Komisję orzeczeń w 2017 r. dwóch obwinionych złożyło apelacje do Sądu Apelacyjnego w Krakowie i Gdańsku. Na dzień sporządzenia sprawozdania sądy apelacyjne nie wydały orzeczenia.

Warto zwrócić uwagę, że do rozpatrywanych przez Komisję w 2017 roku spraw w wyniku wydanych orzeczeń wpłynęły 3 wnioski obwinionych o sporządzenie uzasadnienia wydania uchwał, w których wymierzono 2 kary upomnienia i 1 karę nagany. Ostatecznie obwinieni nie wnieśli apelacji. Sprawy uprawomocniły się.

Spośród 61 wniosków o wszczęcie postępowania, które wpłynęły do Komisji w 2017 roku:

- 45 spraw zostało rozpatrzonych prawomocnie w 2017 roku, dodatkowo 2 sprawy nieprawomocnie,
- 3 sprawy zawieszono,
- 11 spraw zostało wyznaczonych na styczeń i luty 2018 roku.

Na dzień 19 stycznia 2017 roku 74 z 76 orzeczeń Komisji wydanych w 2017 roku jest prawomocnych.

Wśród obwinionych tłumaczy przysięgłych w sprawach rozpatrzonych (76 spraw) przez Komisję w 2017 roku ze względu na rodzaj języka można wymienić:

- 28 spraw tłumaczy przysięgłych języka niemieckiego,
- 16 spraw tłumaczy przysięgłych języka angielskiego,
- 13 spraw tłumaczy przysięgłych języka rosyjskiego,
- 6 spraw tłumaczy przysięgłych języka francuskiego,
- 2 spraw tłumaczy przysięgłych języka szwedzkiego,
- 2 sprawy tłumaczy przysięgłych języka duńskiego,
- 2 sprawy tłumaczy przysięgłych języka bułgarskiego,
- po 1 sprawie tłumacza przysięgłego języka: węgierskiego, gruzińskiego.

W 5 przypadkach obwinieni są tłumaczami przysięgłymi z jednocześnie dwóch lub więcej języków:

- 2 przypadki tłumacza przysięgłego języków: francuskiego i hiszpańskiego,
- 1 przypadek tłumacza przysięgłego języków: francuski i włoski,
- 1 przypadek tłumacza przysięgłego języków: łacina i greka,
- 1 przypadek tłumacza przysięgłego języków: niemieckiego i chorwackiego.

Wśród 76 spraw rozpatrzonych przez Komisję w 2017 roku, ze względu na płeć tłumaczy przysięgłych, można wyróżnić 56 spraw, w których obwinionymi były kobiety oraz 20 spraw, w których obwinionymi byli mężczyźni.

Podkreślić należy fakt, że wyniki pracy Komisji przedstawiane są na stronach internetowych stowarzyszeń zrzeszających tłumaczy przysięgłych, w tym stowarzyszenia PT TEPIS i STP oraz w „Biuletynie TEPIS”. Jednocześnie członkowie Komisji, którzy są tłumaczami przysięgłymi, omawiają na stronach internetowych i w „Biuletynie TEPIS” oraz podczas spotkań tłumaczy organizowanych przez Kolegium Doskonalenia Zawodowego i terenowe koła PT TEPIS wspólnie z przedstawicielami urzędów wojewódzkich omawiają przypadki naruszeń, które były przedmiotem rozpoznawania na rozprawach, oczywiście z pełnym poszanowaniem ochrony danych osobowych stron procesowych. Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego zawiera bowiem zamknięty katalog kar i nie przewiduje podawania orzeczeń do publicznej wiadomości.

TEPIS NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM

XXI KONGRES FIT WORLD W BRISBANE

Przedstawiciele PT TEPIS nie uczestniczyli tym razem w Kongresie Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT, który odbywał się w Brisbane w Australii w dniach 3-5 sierpnia 2017 roku. Gospodarzem Kongresu był Australijski Instytut Tłumaczy. Podczas Kongresu Statutowego nasze Towarzystwo reprezentowała Liese Katschinka, wiceprezes Austriackiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych OVGD i była prezes stowarzyszenia EULITA.

Kolejny, XXII Kongres FIT odbędzie się w Varadero na Kubie w 2020 roku.

Więcej o Kongresie i nowych władzach FIT można przeczytać na stronie: <http://www.fit-ift.org/brisbane-2017/>.

WALNE ZGROMADZENIE FIT EUROPE

Barcelona, 10-11 listopada 2017 r.

W burzliwym dla Katalonii czasie licznych protestów i dążeń niepodległościowych, 11 listopada 2017 r. Zofia Rybińska uczestniczyła w Walnym Zgromadzeniu Regionalnego Ośrodka FIT - FIT Europe zorganizowanym przez gościnne Stowarzyszenie Profesjonalnych Tłumaczy Katalonii - APTIC.

FIT Europe to jeden z czterech regionalnych ośrodków Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT, który zrzesza 52 stowarzyszenia z 29 państw Europy. Kadencje władz FIT Europe, podobnie jak naszego Towarzystwa, trwają trzy lata.

Walne Zgromadzenie w Barcelonie wybrało nowe władze na kolejną trzyletnią kadencję 2017-2020 którymi są:

Annette Schiller, Irlandia, prezes,
Wanda Ruiz-Brunelot, Francja, wiceprezes
Henrik Walter-Johnsen, Norwegia, wiceprezes
Reiner Heard, Niemcy, sekretarz generalny
Dimitra Stafiliá, Grecja, skarbnik
Gabriella Vanzan, Włochy, członek
John O'Shea, Grecja, członek.

Przedstawicielka PT TEPIS złożyła w imieniu Towarzystwa gratulacje i życzenia sukcesów w pracy na rzecz tłumaczy Europy.

Walne Zgromadzenie FIT Europe poprzedzone było konferencją na temat roli tłumaczy w zmieniającym się świecie. Zarówno panel, jak i wystąpienia prelegentów, poświęcone były wpływowi technologii na wykonywanie zawodu tłumacza ustnego i pisemnego. Poruszano także bliskie nam zagadnienia ochrony danych, obecności w mediach społecznościowych, prywatności i tajemnicy zawodowej.

Opr. Zofia Rybińska

JUŻ DZIŚ ZAPRASZAMY NA 13. MIĘDZYNARODOWE FORUM

organizowane przez Zespół Roboczy (dawny Komitet ds. Tłumaczenia Sądowego)

Pragniemy przypomnieć, że Towarzystwo TEPIS było nie tylko inicjatorem organizowania co dwa lata Forum Tłumaczenia Sądowego, ale może dumnie poszczycić się jego czterokrotną organizacją: I i II Forum w Warszawie w 1992 i 1994 roku, III Forum w Krakowie w 1996 r. i w Poznaniu w 2000 roku.

Ostatnie, XII Forum Tłumaczenia Sądowego odbyło się po raz pierwszy poza Europą, w Limie w Peru 7-9 października 2015 r. Uczestniczyło w nim ponad 500 tłumaczy i studentów z 15 krajów. Niestety wówczas zabrakło naszych przedstawicieli, ale mamy nadzieję, że będziemy reprezentowani na XIII Forum, które odbędzie się ponownie w Europie w Bonn.

Nasze Towarzystwo reprezentowane było dotychczas w Komitecie ds. Tłumaczenia Sądowego przez prezes Danutę Kierzkowską, a od 2009 r. przez Zofię Rybińską, która przez jedną kadencję była współprzewodniczącą Komitetu, a przez kolejne dwie – członkiem. Trzecia, ostatnia kadencja Zofii Rybińskiej trwa do Forum w Bonn i mamy nadzieję, że TEPIS będzie kontynuowało pracę na forum międzynarodowym przez kolejnych przedstawicieli naszego Towarzystwa.

Do zobaczenia w Bonn na XIII Forum Tłumaczenia Sądowego.

Opr. Zofia Rybińska

Dear colleagues,

You can now register for the 13th International Legal Forum 2018 on "Legal Translation and Interpreting in a Changing World: Technology - Outsourcing - Shifts". Also, you can make bookings for accompanying events and, directly via ATICOM, for accommodation at the venue (<https://aticom.de/fit-ilf-2018/en/#toggle-id-5>).

Conference programme

We are very pleased that many experienced speakers representing freelancers, professional associations, universities and technology providers will be participating in the 13th International Legal Forum.

We are particularly delighted that we will be able to welcome two judges (Regine Förger, judge at Koblenz Regional Court, and Joachim Lüblinghoff, Vice-President of the German Judges Federation and judge at Hamm Higher Regional Court) and two heads of unit at EU directorates-general for translation (Saša Sirovec from the Croatian Language Department at the European Commission and Michael Fuchs from the German Translation Unit at the European Parliament).

On Friday morning the presentations will focus on interpreting for courts, the police and authorities as well as the relevant requirements for appropriate training. The afternoon will be devoted to the highly topical and very controversial subject of video interpreting. After three talks dealing with practices, research and technology, 5 to 6 experts at the round table will consider various aspects of this brand-new technology and look forward to lively discussions with the audience and feedback from the attendees' own experience.

Presentations on Saturday morning will concentrate on digitalisation and machine translation, while the afternoon will revolve around the latest developments and proven practices in legal translation and interpreting.

Details can be found in the PDF FIT-ILF 2018 programme outline (https://aticom.de/wp-content/uploads/2018/03/FIT-ILF_Prelimin_Program.pdf) or on our website (<https://aticom.de/fit-ilf-2018/en/#toggle-id-1>).

Accompanying events

Use the get-together reception with buffet on the eve of the conference to meet people, network and talk shop. The reception will be at the venue itself (Gustav-Stresemann-Institut - GSI). To round off the first day of the conference, we are offering a boat trip on the Rhine with buffet on Friday evening.

A description of the accompanying events can be found here: <https://aticom.de/fit-ilf-2018/en/#toggle-id-2>.

Accommodation

You can conveniently stay overnight at the GSI in Bonn because this venue also has a hotel. Please book your rooms directly via ATICOM together with your conference Registration (<https://aticom.de/fit-ilf-2018/en/#toggle-id-5>).

We look forward to welcoming you to the 13th International Legal Forum (#FITILF2018) in Bonn in September.

Kind regards,
Reiner Heard
ATICOM e.V.

SPOTKANIA

SPOTKANIE W STP

Warszawa, 22 listopada 2017 r.

Być może dyskusja panelowa naszej październikowej konferencji, podczas której mówiliśmy o możliwych formach współpracy między stowarzyszeniami, zainspirowała prezes STP, Monikę Ordon-Krzak, która w imieniu Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich – najstarszego w Polsce stowarzyszenia tłumaczy, powstałego w 1981 roku – zaprosiła wszystkie organizacje tłumaczy na spotkanie. Odbyło się ono w Warszawie dnia 22 listopada 2017 roku. Towarzystwo TEPIIS reprezentowała prezes Zofia Rybińska, a w spotkaniu, oczywiście poza przedstawicielami gospodarzy, wzięli udział reprezentanci polskich stowarzyszeń: Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy (BST), Branżowego Związku Tłumaczy (BZT), Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych (PSTK), Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury (STL) oraz Związku Zawodowego Tłumaczy Przysięgłych w Polsce. Przedstawiciele stowarzyszeń wymienili doświadczenia organizacyjne i rozmawiali o problemach, z którymi borykają się ich członkowie. Wszyscy wyrazili wolę kontynuowania podobnych dyskusji w przyszłości oraz uzgodnili, że organizatorem kolejnego spotkania będzie PSTK.

PROJEKT „PROFESJONALNY TŁUMACZ-ŚWIADOMY KLIENT”

Warszawa, 29 września i 2 grudnia 2017 r.

Na zaproszenie Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy i Fundacji FreeLing przedstawiciele Towarzystwa TEPIIS uczestniczyli w dwóch spotkaniach mających na celu stworzenie platformy „Profesjonalny Tłumacz-Świadomy Klient”, która propagowałaby dobre praktyki wśród tłumaczy oraz podnosiła świadomość klientów korzystających z ich usług. Na pierwszym organizacyjnym spotkaniu 29 września 2017 r. PT TEPIIS reprezentowała wiceprezes Joanna Miler-Cassino, na kolejnym, 2 grudnia 2017 r., dołączyła do niej prezes Zofia Rybińska. W spotkaniach uczestniczyli także przedstawiciele Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich, Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy, Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego i Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych oraz przedstawiciele firm z branży tłumaczeń: Centrum Lokalizacji CM Sp. z o.o. Sp.k., Localize.pl i Mikrobit Sp. z o.o. Spotkanie stworzyło okazję do wymiany opinii na tematy organizacyjne, a podczas drugiego spotkania dyskusja toczyła się także na temat obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

Opr. Zofia Rybińska

SPOTKANIE W CENTRUM im. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO W WARSZAWIE

W ramach cyklu „Warszawa lokalnie” Towarzystwo TEPIS wspólnie z Biblioteką Publiczną w Dzielnicy Śródmieście zorganizowało spotkanie, podczas którego nasza Koleżanka, dr Marta Czyżewska, wiceprezes PT TEPIS, podzieliła się z mieszkańcami Dzielnicy Śródmieście swoją wiedzą nt. zwyczajów bożonarodzeniowych w Niemczech – od Adwentu do choinki. Swoją opowieść okraszała świątecznymi smakołykami przywiezionymi prosto z Niemiec.

WARSZAWA LOKALNIE

FUNDACJA CIVIS POLONUS

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE
M. ST. WARSZAWY

Polskie Towarzystwo Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

zapraszają
19.12 2017, godz. 17.30

na spotkanie
z Dr Martą Czyżewską
pt.
"Od kalendarza adwentowego do
choinki
o zwyczajach
świątecznych w Niemczech"

Biblioteka Nr 97
ul. Czerniakowska 178 A

ZWIEDZANIE MUZEUM WARSZAWY

Dążąc do lepszej integracji naszego środowiska, 1 marca br. spotkaliśmy się w gruntownie odrestaurowanym i zmodernizowanym Muzeum Warszawy, aby wspólnie zwiedzić nową wystawę główną zatytułowaną *Rzeczy warszawskie*. Po zaskakującej w swojej formie ekspozycji, której bohaterami są tytułowe „rzeczy”, oprowadził nas kurator dr Paweł E. Wespiński. Barwnie przedstawił dzieje miasta, przybliżając nam wydarzenia i procesy, które ukształtowały współczesną stolicę. Wyeksponowane według nowej koncepcji przedmioty – mosiężna klamka z przedwojennego ratusza, cukiernica zamykana na kluczyk, malowidła przeniesione z dawnej siedziby „Iskier”, unikalne pocztówki, obraz ścienny W. Fangora – nieoczekiwanie więcej mówią o historii miasta, niż można by się spodziewać. Zwiedziliśmy osiem pierwszych gabinetów tematycznych, a w czerwcu, po otwarciu drugiej części wystawy głównej, planujemy kolejne spotkanie, na które już serdecznie zapraszamy.

Opr. Małgorzata Andrzejewska

PROPOZYCJE WSPÓLNEGO WYJŚCIA DO TEATRU

Czy są wśród nas tłumacze chętni na wspólne konsumowanie kultury połączone z rozwijaniem kompetencji kulturowej? Czyli przyjemne z pożytecznym, a przy okazji koleżeńskie pogawędki w przerwie? Jeżeli tak, zapraszamy na wspólne wyjścia po pracy do Multikina Złote Tarasy w Warszawie na transmisje zagranicznych przedstawień teatralnych. (Osoby towarzyszące niezwykle mile widziane.)

Wśród najbliższych spektakli **w jęz. angielskim** – do wakacji:

- National Theatre Live: William Shakespeare „Hamlet” z Benedictem Cumberbatchem – 22 marca 2018 r. godz. 19:00 i 26 kwietnia 2018 r. godz. 19:00 (210 min.)
- National Theatre Live: Edward Albee „Kto się boi Virginii Woolf?” z Imeldą Staunton – 5 kwietnia 2018 r. godz. 19:00 (218 min.)
- National Theatre Live: William Shakespeare „Juliusz Cezar” 21 czerwca 2018 r. godz. 19:00 (185 min.)
- National Theatre Live: William Shakespeare „Makbet” z Rorym Kinnearem i Anne-Marie Duff – 28 czerwca 2018 r. godz. 19:00 (210 min.)

A dla romanistów:

- Comédie-Française: Pierre de Marivaux „Fircyk utemperowany” – 9 kwietnia 2018 r. godz. 19:00 (130 min.)

Więcej informacji o spektaklach pod linkiem: <https://multikino.pl/wydarzenia/teatry/teatr>

Jeżeli zbierze się grupa co najmniej 15 osób, bilety kupimy po 28 zł (a nie 38 zł). Zgłoszenia przyjmuje Biuro Rady Naczelnej PT TEPIS – tel. 514 434 476, e-mail: tepis@tepis.org.pl. Ze względów organizacyjnych prosimy o zgłoszenia nie później niż 2 dni przed spektaklem do godz. 15:30.

Opr. Anna Setkowicz-Ryszka

CZŁONKOWIE NESTORZY

Zespół Redakcyjny postanowił przybliżyć naszym Członkom sylwetki Koleżanek i Kolegów - Nestorów naszego zawodu. W tym numerze przedstawiamy Panią Helenę Ostyk-Narbutt, która czynnie wykonywała zawód tłumacza przysięgłego przez 70 lat!

Helena Ostyk-Narbutt, studiując filologię angielską na Uniwersytecie Warszawskim, zdobywała pierwsze szlify tłumacza już w 1937 r. w biurze matki Jadwigi Makowieckiej, tłumacza przysięgłego języków angielskiego, francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego. W 1942 r. biuro zostaje zamknięte przez władze okupacyjne m.in. z powodu licznych pozycji „Gratis” w Repertorium, gdyż Pani nie pobierała wynagrodzenia od Żydów i ukrywających się Polaków za wyszukiwanie w archiwum i tłumaczenie na język niemiecki dokumentów osób już nieżyjących, na podstawie których osoby te uzyskiwały autentyczne aryjskie „Kennkarty”. Jej matka oddaje się bez reszty pracy konspiracyjnej, zaś Pani Helena z mężem i synkiem, tuż przed

urodzeniem drugiego dziecka, wyjeżdża z głodującej Warszawy do rodziny w Przedborzu. Nie ma dokąd wrócić, gdyż ich 8-pokojowe mieszkanie, oddane na lokal konspiracyjny, po zastrzeleniu w nim oficera niemieckiego, zostaje zapieczętowane, a matka do końca wojny, z wyjątkiem Powstania, w którym walczy jako Komendantka Żeńskich Kadr Bojowych, ukrywa się pod różnymi nazwiskami.

W 1945 r. współorganizuje w Przedborzu 8-klasowe Gimnazjum, w którym uczy języka angielskiego. Nie mając książek ani słowników, gdyż wszystkie spłonęły w Powstaniu, sama pisze podręczniki, drukuje je z pomocą uczniów, na jedyńskich dwóch przedborskich maszynach do pisania – w Magistracie i na Plebanii.

W 1946 r. uzyskuje nominację na tłumacza przysięgłego przy Sądzie Wojewódzkim w Katowicach. 25 czerwca 1946 r. zostaje wezwana przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową jako tłumacz przysięgły w sprawie o zabicie Rosjanina przez amerykańskiego żołnierza, który zostaje uniewinniony. Od 12 grudnia 1946 r. pracuje jako samodzielny korespondent języka angielskiego w Zjednoczeniu Przemysłu Cynkowego w Katowicach.

Po urodzeniu kolejnych dzieci pracuje już tylko w domu, prowadząc naukę języka angielskiego i tłumacząc prace naukowe, publikowane w pismach zagranicznych. Wśród tych prac były m.in. prace prof. Zielińskiego publikowane w „British Journal of Urology”, prof. Ceyпка – w „British Journal of Laryngology”, czy wygłaszane w krajach europejskich, np. dr. Szczerby.

W latach 1961-1968 pracuje jako sekretarz redakcji nowo powstałego tygodnika „Za i Przeciw”; tłumaczy angielskie artykuły, pomaga w przyjmowaniu gości zagranicznych, tłumacząc symultanicznie ich przemówienia.

W latach 1961-1964 prowadzi kursy języka angielskiego dla Koła Młodych (grupy początkujące i zaawansowane), a w 1966 r. tłumaczy 5-dniową Międzynarodową Konferencję Światowej Rady Wychowania Chrześcijańskiego przy Światowej Radzie Kościołów w Genewie. Ta konferencja odbywała się po raz pierwszy w Polsce, a uczestniczyło w niej wiele państw europejskich. Do dzisiaj

ma w pamięci sytuację, która miała miejsce w drodze z Warszawy do Wapienicy, kiedy to nieoczekiwanie, na prośbę Niemców i Holendrów, autokary zoczyły do Oświęcimia. Nastąpiła konsternacja, gdyż brak było kwalifikowanych przewodników. Ze słabo przygotowanym przewodnikiem, mówiącym tylko po polsku, przez 3 godziny oprowadzała liczniejszą, anglojęzyczną grupę po obozach Auschwitz-Birkenau. W czasie konferencji uczestniczyła zaś w dyskusjach i tłumaczyła symultanicznie na język angielski wypowiedzi jej polskich uczestników.

W latach 80-tych pomaga synowi, Jerzemu Ostyk-Narbuttowi, przy redagowaniu jego prac naukowych, publikowanych w zagranicznych czasopismach naukowych („Journal of Physical Chemistry”, „Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry”, „Isotopen Praxis”, „Analytical Chemistry”).

W 1983 r. jest ponownie nominowana na tłumacza przysięgłego języka angielskiego przy Sądzie Wojewódzkim w Katowicach. Otwiera kancelarię, którą prowadzi nieprzerwanie do 2015 r., wykonuje liczne tłumaczenia dla sądów i prokuratury, Policji, tłumacząc cudzoziemców.

W 1985 r. powraca do Warszawy, gdzie kontynuuje pracę tłumacza przysięgłego, wykonując liczne tłumaczenia dla osób prywatnych, instytucji, firm handlowych, policji, sądów i prokuratury.

21 kwietnia 1992 r. ówczesna Prokuratura Wojewódzka w Warszawie zleca jej tłumaczenie całej angielskiej dokumentacji w słynnej sprawie Spółki „ART-B”, a 12 czerwca 1992 r. zostaje powołana przez Prokuraturę Wojewódzką w Warszawie na biegłego – tłumacza przysięgłego w sprawie niegospodarności w polskim systemie bankowym. W 2009 r. tłumaczy Europejskie Nakazy Aresztowania na język angielski i w tym samym roku – 3 września 2002 r. – powołana zostaje przez Instytut Pamięci Narodowej do tłumaczenia w sprawie zbrodni ludobójstwa w Hucie Pieniackiej 1944 r.

Może poszczycić się też tłumaczeniem prac literackich: w 1997 r. przetłumaczyła na język angielski książkę Marii Dyszlewskiej p.t. „Dzieje Kresowej Rodziny Ziemiańskiej – Powstańcy, Sybiracy, Akowcy, Emigranci (Warszawa '95) dla rodziny w Ameryce. Na przełomie 1997/1998 r. tłumaczyła na język angielski szereg reportaży i fragmentów książek Ksawerego Pruszyńskiego na prośbę jego brata Mieczysława, przeznaczonych dla rodzin i przyjaciół zagranicą. Tłumaczyła także na jego prośbę, z angielskiego na polski, tekst słynnego przemówienia Ksawerego Pruszyńskiego, wygłoszonego w O.N.Z. w 1947 r., które zadecydowało o utworzeniu państwa Izrael.

W Londynie pomagała matce w redagowaniu książkowego wydania zbioru jej tłumaczeń z sanskrytu i angielskiego p.t. „Mała Antologia Arcydział Literatury Indyjskiej” (Seria Czerwona Biblioteki Polskiej, Londyn 1988, Veritas Foundation Press).

Od maja 1990 r. jest członkiem Towarzystwa TEPIS. Pani Helena uczestniczyła w wielu Warsztatach organizowanych przez Towarzystwo, podczas których wygłaszała referaty o problemach i sekretach tłumaczenia dokumentów angielskich z różnych krajów anglojęzycznych. Jeden z referatów wydrukowany został w nr 5 czasopisma „Lingua Legis”.

7 maja 2007 r. otrzymała tytuł członka eksperta PT TEPIS. W dowód uznania jej osiągnięć na wniosek PT TEPIS Pani Helena została odznaczona państwowej Złotym Krzyżem Zasługi w 2010 r.

Choć zakończyła działalność tłumaczeniową w 2016 r., bliskie Jej są losy Koleżanek i Kolegów, których serdeczne pozdrawia.

My życzyliśmy Pani Helenie z okazji 98 urodzin, które świętowała 2 marca, dużo zdrowia i kolejnych wielu jeszcze pięknych Urodzin.

Opr. Zofia Rybińska

SPRAWY CZŁONKOWSKIE

Stawki za tłumaczenie pisemne określone w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia tłumacza przysięgłego stanowią ważny punkt odniesienia dla cen wolnorynkowych za poświadczone i niepoświadczone tłumaczenie specjalistyczne. Znaczne obniżenie lub bezzasadne zawyżenie tych cen może być naruszeniem zasad etyki zawodowej w myśl § 12 Kodeksu tłumacza przysięgłego, jeżeli ceny te nie uwzględniają stopnia trudności i zakresu tłumaczenia oraz własnych kwalifikacji i pozycji zawodowej tłumacza.

Stawi za tłumaczenie ustne w wysokości określonej w ww. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości stosują się do tłumaczenia wykonywanego na rzecz sądów, prokuratur, Policji i organów administracji państwowej. Wolnorynkowa cena za dzień pracy (8 godzin) tłumaczenia konferencyjnego wynosi przeciętnie około 1000,00 zł.

GRATULUJEMY TYTUŁU NOWYM CZŁONKOM ZWYCZAJNYM, KTÓRYMI ZOSTALI USTANOWIENI:

Małgorzata ANDRZEJEWSKA (it)	Alexandra SEDUNKOVÁ (cs)
Magdalena LIPIŃSKA-DERLIKOWSKA (en)	Katarzyna SIEWERT-KOWALKOWSKA (de)
Łukasz Marek PŁĘS (de)	Elżbieta SZULAR (en, ko)
Sylwia RYBOTYCKA (en)	Wojciech WOŁOSZYK (en)
Katarzyna SARNOWSKA (en)	

WITAMY NOWYCH CZŁONKÓW NADZWYCZAJNYCH:

Marzena BELKAMEH (de)	Mateusz PŁAZIŃSKI (en, fr)
Jerzy BIELERZEWSKI (de)	Beata Maria PODLASKA (de)
Tatiana KACZOROWSKA (de)	Magdalena PSIUK (en)
Anna KLEINA (en)	Tomasz RATAJCZYK (en)
Agnieszka KLICIŃSKA (en)	Magdalena TOMUSIAK (ru, de)
Lidia KOWALCZYK (uk)	Magdalena SZARECKA (uk)
Marta KOWALSKA (sr, hr, bs, bg, mk)	Monika SZELA (en, ru)
Małgorzata KOWERZANOW (de)	Magdalena SZWEDOWSKA (en)
Małgorzata LEHMANN (de)	Emilia WOJTASIK-DZIEKAN (ko, en)
Marcin MAZUR (en, es)	Małgorzata ZALEWSKA-KOWALSKA (de)
Beata OLESZEK (en, fr)	Monika Alicja ZARZYCKA (en)

SKRÓTY (wg polskiej normy PN/ISO 639-1, kody bibliograficzne): sq - albański, en – angielski, af – afrikaans, ar - arabski, bn – bengalski, be - białoruski, bs - bośniacki, bg - bułgarski, zh – chiński, hr - chorwacki, cs - czeski, da - duński, fi - fiński, fr - francuski, iw – hebrajski, gr - grecki, ka – gruziński, hi – hindi, id – indonezyjski, es- hiszpański, hl - holenderski, ja - japoński, ca - kataloński, ko – koreański, lt - litewski, la – łaciński, lv – łotewski, mk – macedoński, mn - mongolski, mo-mołdawski, nl – niderlandzki, hy – ormiański, de - niemiecki, no - norweski, el - nowogrecki, hy - ormiański, pa – pendżabski, fa – perski, pl – polski, pt - portugalski, ru - rosyjski, ro - rumuński, sr - serbski, sk - słowacki, sl – słoweński, sv - szwedzki, tr - turecki, uk - ukraiński, hu - węgierski, vi – wietnamski, it – włoski.

SKŁADKA CZŁONKOWSKA PT TEPIS

Składa członkowska za jedno półrocze wynosi 90,00 zł,
Wpisowe Członka Nadzwyczajnego (w tym legitymacja) – 30,00 zł,
Wpisowe Członka Zwyczajnego (w tym legitymacja) – 30,00 zł.
Wpisowe Członka Eksperta (w tym legitymacja) – 50,00 zł.

**Wpłaty prosimy przekazywać na konto PT TEPIS:
46 1020 1026 0000 1502 0117 5983, PKO BP II O/Warszawa**

LICZBA CZŁONKÓW PT TEPIS

wynosi obecnie 801; w tym 184 Członków Zwyczajnych i 41 Członków Ekspertów

**Skarbnik Towarzystwa TEPIS dziękuje za terminowe wpłacanie składek,
umożliwiających działalność tej organizacji pożytku publicznego**

1% KRS 0000077499

**Uprzejmie informujemy, że nasze Towarzystwo
ma prawo otrzymać 1% podatku dochodowego.
Prosimy o rozpowszechnienie tej informacji
i zachęcamy do przekazywania 1% podatku dochodowego
na działalność PT TEPIS.**

Redakcja: Zofia Rybińska, Joanna Miler-Cassino

Małgorzata Andrzejewska, Marta Czyżewska

*Autorzy: Łukasz Jan Berezowski, Marta Czyżewska, Ewa Dmyterko, Monika Dumanovsky,
Paweł Gugąła, Anna Halczak, Małgorzata Kałuża, Anna Kotarska, Joanna Miler-Cassino,
Ewa Piskorska-Urbańczyk, Janusz Poznański, Zofia Rybińska, Anna Setkowicz-Ryszka,
Edward Szędzielorz, Daria Zozula*

Sekretarz Redakcji: Maria Piasecka

Biuletyn TEPIS, ul. Emilii Plater 25 lok. 44, 00-688 Warszawa

